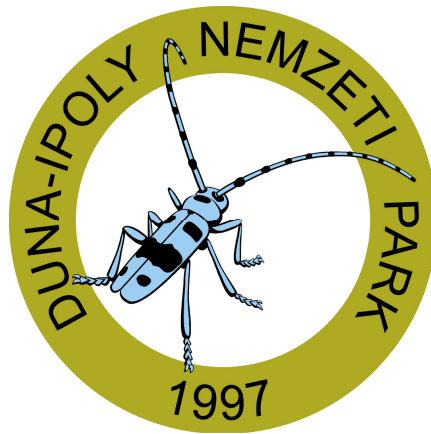

Jelentés

a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi szakmai tevékenységéről

Budapest, 2018. július 12.

PH.

.....
Füri András
igazgató

A jelentést elfogadom.

.....
Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	6
2. Személyi állomány	7
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	8
3.1. ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT, VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI, NATURA 2000 ÉS EGYÉB TERÜLETEK ÉS EZEK VÁLTOZÁSAI.....	8
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek.....	8
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek.....	11
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek	12
3.1.4. Natura 2000 területek.....	13
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	14
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű meglévő és tervezett részterületei	17
3.2. TERÜLETVÁSÁRLÁSOK, KISAJÁTÍTÁSOK ADATAI	17
3.2.1. A védettségi szint helyreállítási program végrehajtása	17
3.2.2. Elővásárlási jog.....	17
3.2.3. Pályázati forrásból vásárolt ingatlanok.....	17
3.2.4. Vagyonnövekmény vagytonkezelésbe adás útján	18
3.3. SAJÁT VAGYONKEZELÉSŰ TERÜLETEK.....	18
3.4. TERÜLET NÉLKÜLI, EGYEDI JOGSZABÁLYAL VÉDETT ÉS VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI ÉRTÉKEK	20
3.4.1. Védett mesterséges üregek	20
3.5. EGYÉB SPECIÁLISAN MEGKÜLÖNBÖZTETETT VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETEK	21
3.6. MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK.....	22
4. Kutatás és monitorozás.....	23
4.1. KUTATÁS.....	23
4.2. MONITOROZÁS	24
4.3. TIR-BE BETÖLTÖTT ÉS BETÖLTÉSRE ELŐKÉSZÍTETT ADATOK MODULONKÉNT.....	32
4.4. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG	33
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység	34
5.1.A) TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVEK.....	34
5.1.B) NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERVEK.....	37
5.2. ÉLŐHELY-FENNTARTÁS, KEZELÉS.....	39
5.2.1. Élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	39
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	39
5.3. ÉLŐHELY REHABILITÁCIÓ.....	51
5.4. FAJMEGŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGEK	53
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	53
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése.....	53

5.5. IDEGENHONOS INVÁZIÓS FAJOKKAL KAPCSOLATOS GYAKORLATI TEVÉKENYSÉGEK	56
5.6. GÉNMEGŐRZÉS	59
5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében	59
5.6.2. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében	60
5.7. ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS	60
5.7.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő védett és Natura 2000 erdőterületek	60
5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei	62
5.7.3. Saját vagyongazdálkodásban lévő védett és Natura 2000 erdőterületek	63
5.8. VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS	66
5.9. HALGAZDÁLKODÁSI VÍZTERÜLETEK	68
5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű vízterületek	69
5.9.2. Védett természeti területen található halastavak	70
5.10. TERMÉSZETVÉDELMI MENTŐTEVÉKENYSÉG	71
6. Tájvédelem	74
6.1. EGYEDI TÁJÉRTÉKEK	74
6.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS TERÜLETRENDEZÉSI TERVEK, VALAMINT TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVEK ÉS TELEPÜLÉSKÉPI RENDELETEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBE, ADATSZOLGÁLTATÁS	77
6.3. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓK ÉS EGYÉB TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBE	78
6.4. TÁJVÉDELMI JELENTŐSÉGŰ BEAVATKOZÁSOK	78
7. Projektek	79
8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység	86
8.1. AZ IGAZGATÓSÁG ÜGYIRATFORGALMA	86
8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára	86
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára	86
8.1.3.: Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	86
8.2. SZABÁLYSÉRTÉS	86
8.3. TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG	87
8.4. BÜNTETŐ ÜGYEK	87
8.5. POLGÁRI PEREK	87
9. Természetvédelmi Őrszolgálat	88
9.1. ALAPADATOK	88
9.1.1. Személyi feltételek	88
9.1.2. Technikai felszereltség	89
9.1.3. Polgári természetőrök	90
9.2. FELADATELLÁTÁS	92
9.2.1. Hatósági feladatellátás	92
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal	94

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	94
10. Költségvetés és vagyon	97
10.1. KIADÁSOK	97
10.2. BEVÉTELEK	97
10.3. VAGYON	98
10.3.1.: Befektetett eszközök.....	98
10.3.2.: Forgóeszközök.....	98
10.4. ÉPÜLETEK.....	99
10.5. ESZKÖZÖK	100
11. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok	101
11.1. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI INFRASTRUKTÚRA	101
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok.....	101
11.1.2. Tanösvények	101
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	103
11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek.....	103
11.1.5. Szálláshelyek	104
11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	104
11.2. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK.....	104
11.2.2. Szakvezetéses túrák	104
11.2.3. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények.....	104
11.2.4. Erdei iskolák, erdei óvodák.....	105
11.2.5. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	105
11.2.6. Kiadványok.....	106
11.2.7. Látogatóstatisztika	107
11.3. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK	111
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése.....	113
11.4. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK (2018)	113
11.5. EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK	114
11.6. FONTOSABB ESEMÉNYEK	116
12. Közfoglalkoztatás	117
12.1. ALAPFELADATOK, SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	117
12.2. ELVÉGZETT FELADATOK, EREDMÉNYEK	117
12.3. TAPASZTALATOK.....	126
12.4. JAVASLATOK	127
13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel	128
14. Belföldi és külföldi együttműködés.....	130
15. Ellenőrzés	132
16. A legfontosabb éves munkák összefoglalása	133
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)	134

1. Bevezetés

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (továbbiakban Igazgatóság) működési és közigazgatási illetékességi területe Budapest, továbbá Pest megye, Fejér megye és Komárom – Esztergom megye csaknem teljes közigazgatási területét, Nógrád megyéből a Duna-Ipoly Nemzeti Park részeként védett, illetve Jász–Nagykun–Szolnok megyéből a Tápió–Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet részeként védett területeket foglalja magában. Kiterjedése összesen 1 354 903 ha. Hazánk második legnagyobb működési területű nemzeti park igazgatósága.

Ez a 13 549 km² Magyarország területének közel hetede, 3,7 millió lakossal, ami a hazai népesség több mint egyharmadát jelenti. Megjegyzendő az is, hogy a főváros és agglomerációja térségében élő lakosság az átlagnál nagyobb befektetési potenciállal és érdekképviseleti erővel rendelkezik.

A működési területen a Natura 2000 területekkel együtt az összes természetvédelmi oltalom alatt álló terület kiterjedése 279 331 ha. Az országos jelentőségű védett természeti területek 1 nemzeti park, 8 tájvédelmi körzet és 36 természetvédelmi terület védettségi kategóriába sorolt természetvédelmi egységet foglalnak magukban.

Igazgatóságunk 2017. évi tevékenységeit összefoglalva kiemelt jelentőségűek az alábbiak:

- továbbra is nagy személyi és szervezeti kapacitásokat fordítottunk az Európai Unió finanszírozási lehetőségek természetvédelmi célú felhasználására, aminek eredményeként jelentős élőhely-rekonstrukciós, ökoturisztikai és vagyonkezelési természetvédelmi kezelési feladatokat végezhetünk el;
- kifejezett figyelmet szántunk a partnerség építésre mind hazai, mind nemzetközi tekintetben, mely középtávon a természetvédelmi munka hatékonyságát, az érdekérvényesítés erősítését és a jövőbeni fejlesztési lehetőségek bővülését is segíti;
- az Igazgatóság egész évi működését szigorú költségvetési fegyelem mellett végezte, melynek köszönhetően jelentős szakmai eredmények mellett a költségvetési megszorító intézkedéseket is teljesítettük;
- munkánk során folyamatosan figyelmet fordítottunk a Környezetügyért Felelős Államtitkár, valamint a Földművelésügyi Minisztérium adott témakörben illetékes szervezeti egységeinek tájékoztatására, valamint a szakmai iránymutatások teljes körű betartására.

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				Továbbképzések, 2017-ben szerzett vizsgák, diplomák
		alap- fokú	közép- fokú	felső- fokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	
dolgozók (fő)	Kormány- tisztviselő, ügykezelő	0	10	56	41/8	36 témában összesen 69 fő végzett kötelező közszolgálati képzést 3 fő sikeres közigazgatási szakvizsgát tett, 21 fő GPS adatgyűjtés témában tett belső képzést
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	3	13	34	26/6	
	Közfoglalkoz- tatott	9	25	16	16/4	5 fő kisépkezelői tanfolyam
	Szerződéses	0	0	0	0	-
	Összesen	12	48	106	83/9	

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság engedélyezett létszáma 2017-ben az előző évhez képest (107 fő) kormányzati intézkedés alapján 1 fővel, miniszteri engedéllyel saját bevétel terhére tartósan 6 fővel, és átmeneti jelleggel 13 fővel emelkedett.

Az Igazgatóság átlagos statisztikai létszáma 166 fő volt (közfoglalkoztatottak nélkül 116 fő).

Közfoglalkoztatási program keretében 92 fő regisztrált álláskeresőt alkalmaztunk, mely éves szinten átlagosan 50 fővel növelte az Igazgatóság statisztikai létszámát.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai:

Működési terület (ha)	1 354 742		Védett	Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)				Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	60 314		8 417			
Tájvédelmi Körzet	8	59 843		6 277		5 (1 új + 4 bővítés)	~1965,0
Természetvédelmi Terület	36	4 424		570	-	14 (9 új + 5 bővítés)	~2684,0
Természeti Emlék	14	29			-	10	29,8
Összesen	59	124 610		15 264	-	29	~ 4 678,8

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek felsorolása, ABC sorrendben:

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedés (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Adonyi természetvédelmi terület	283/NP/97	1,00	-
Alcsúti arborétum TT	37/TT/52	40,00	-
Belsőbárándi tátorjános TT	311/TT/07	49,73	-
Biatorbágyi Kő-hegy kaptárkövei TE	334/TE/14	0,43	
Biatorbágyi Öreg-hegy kaptárköve TE	335/TE/14	0,06	
Budai Sas-hegy TT	64/TT/57	30,00	-
Budai TK	163/TK/78	10498,00	1722,54
Budakalászi Kemotaxonómiai Botanikus Kert TT	297/TT/03	5,00	-
Budakeszi Kecse-hegy kaptárköve TE	337/TE/14	0,92	
Budapesti botanikus kert TT	75/TT/60	3,00	-
Ceglédi-rét TT	218/TT/90	17,40	-
Csévharaszti-borókás TT	2/TT/40	128,70	-
Diósdai kőfejtők kaptárköve TE	345/TE/14	0,38	
Diósdai Szidónia-hegy kaptárkövei TE	346/TE/14	0,12	
Dabasi-turjános TT	86/TT/66	147,70	147,70
Duna-Ipoly Nemzeti Park	283/NP/97	60 314,30	8551,07
Dinnyési-fertő TT	87/TT/66	529,90	367,50

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedés (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Dunaalmási-kőfejtők TT	154/TT/77	230	-
Érdi Kakukk-hegy TT	307/TT/07	9,30	-
Fóti-Somlyó TT	46/TT/53	217,00	103,32
Fővárosi Állat- és Növénykert TT	331/TT/14	10,76	-
Gellérthegy TT	275/TT/97	39,70	-
Gerecei TK	152/TK/77	8676	429,90
Gödöllői dombvidék TK	231/TK/90	11834,60	802,60
Gödöllői Királyi Kastélypark TT	285/TT/98	26,10	-
Háros-szigeti Ártéri-erdő TT	265/TT/93	56,40	-
Jókai-kert TT	115/TT/75	3,20	-
Köszörűkő-bánya földtani alapszelvény TE, Lábatlan	381/TE/15	7,25	
Magyarország földrajzi középpontja TT	167/TT/78	4,60	-
Martonvásári-park TT	47/TT/53	30,00	-
Nyakas-kő földtani alapszelvény, Biatorbágy	388/TE/15	3,22	
Ócsai TK	112/TK/75	3645,00	1632,80
Pákozdi-ingókövek TT	32/TT/51	256,00	-
Pálvölgyi-barlang felszíni védőterülete TT	14/TT/44	4,70	-
Peregi parkerdő TT	269/TT/96	11,70	-
Pilisvörösvári Zajnát-hegy kaptárkövei TE	362/TE/14	0,43	
Pogácsa-legelő TT	332/TT/14	263,05	-
Pusztaszeri úti földtani alapszelvény TE	392/TE/15	0,03	
Rácalmási-szigetek TT	270/TT/96	381,80	-
Rétszilasi-tavak TT	272/TT/96	1495,50	-
Róka-hegyi bánya földtani alapszelvény	393/TE/15	0,6	
Sárréti TK	181/TK/86	2219,60	421,20
Sárvíz-völgye TK	280/TK/97	3616,50	156,90
Sóskúti Fundoklin kaptárkövei TE	368/TE/14	0,38	
Sóskúti Kálvária-domb kaptárkövei TE	369/TE/14	1,71	
Székesfehérvári homokbánya TT	237/TT/90	121,00	-
Szemlőhegyi-barlang felszíni védőterülete TT	61/TT/57	1,00	-
Szentendrei rózsza termőhelye TT	5/TT/42	0,40	-
Tamariska-domb TT	329/TT/12	5,22	-
Tápió-Hajta vidéke TK	287/TK/98	4515,80	182,40
Tatai Kálvária-domb TT	67/TT/58	2,70	-
Tétényi-fennsík TT	321/TT/11	147,78	-
Tölgyhádi kőfejtő földtani alapszelvény TE	397/TE/15	10,10	
Turai-legelő TT	190/TT/87	13,60	-
Vácrátóti arborétum TT	27/TT/51	29,00	-
Velencei-tavi madárrezervátum TT	65/TT/58	420,00	-
Vértesi TK	139/TK/76	15188,00	1531,70
Vértesszőlősi előembertelep TT	132/TT/76	35,00	-
Zsidó-hegyi pirofillitbánya és pannóniai földtani alapszelvény TE	398/TE/15	3,2	

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Védelemre tervezett területek:

Terület neve	Védetté nyilvánítás indoka és helyzete	Összterület (ha)
Dunai-szigetek TT	A védetté nyilvánító eljárás tárcaközi egyeztetése zajlik. A terület fogatkozóban lévő ártéri élőhelyeket őriz.	300,0
Háros-szigeti Ártéri Erdő TT bővítés II. ütem	A 2008. november 19-én megtartott védetté nyilvánítási tárgyaláson az önkormányzat a védetté nyilvánítással egyetértett, de annak feltételül a terület teljes kármentesítését kötötte ki, a Honvédelmi Minisztérium erre nem reagált, az eljárás megakadt. A terület fogatkozóban lévő ártéri élőhelyeket őriz. A védetté nyilvánítás előkészítését tervezzük.	15,6
Gerje-mente TK (régebbi elnevezéssel: Jászkarajenői TK)	DINPI vagyonkezelésben lévő területek. Az alföldi szikes és mocsári élőhelyek őrzője. A TK-hoz csatolnánk átminősítési eljárás keretében a Ceglédi-rét TT-t. A védetté nyilvánítás előkészítése 2017-ben megkezdődött.	1173,0
Gyermelyi-rét TT	Gyermely, Máriahalom területén saját vagyonkezelésben lévő terület. A védetté nyilvánítás előkészítését tervezzük.	~50,0
Táborfalvi gyepek TT	Saját vagyonkezelésben lévő, lőtérként használt területek + megvételekre tervezett területek védetté nyilvánítása, melynek előkészítését tervezzük.	135,0
Gerecsei TK bővítés	Gerecsei TK bővítése (Neszmély, Gombápusztai gyepekkel) egyúttal a nyergesújfaluai temető területének csatolása. A védetté nyilvánításra tervezett részterületre készítenénk kezelési tervet. A védetté nyilvánítás előkészítését tervezzük.	32,0
József-hegyi barlang felszíne TT	DINPI vagyonkezelésében álló terület (Budapest 15154/4 hrsz.) védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	2,0
Dinnyési Fertő TT bővítés	A kezelési terv dokumentáció átdolgozásra szorul. A 2006. 05. 09-én megtartott területi egyeztetésen heves ellenállás volt a földhasználók részéről. Részben változtak a tulajdonviszonyok, DINPI vásárlás történt, a saját vagyonkezelésű rész és a 2016-ban megvásárolt új területek védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	620,6
Székesfehérvári pókbangós rét TT	Kisajátítással átvett területek védetté nyilvánítása. Székesfehérvár 020233a (legelő, 17,6 ha) és 020233b (mocsár a közepén, 0,56 ha)	18,0
Nagykőrösi Pusztai Tölgyesek TT	A védetté nyilvánításhoz szükséges kezelési ismeretek gyűjtése zajlik. Az alföldi homoki erdőssztyepp komplex egyik utolsó maradványa, az élőhely kiemelt jelentősége miatt meg kell próbálni a magántulajdonban, ill. az állami erdőgazdaság vagyonkezelésében lévő területek védetté nyilvánítását is. Az előkészítést tervezzük.	~400,0
Ürbői-gyepek TT	A DINPI vagyonkezelésben álló, Bugyi közigazgatási területén lévő terület védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	56,0
Sárvíz-völgye TK bővítése	A DINPI vagyonkezelésben álló, Sárkeresztúr közigazgatási területén lévő terület (a korábbi védetté nyilvánító rendeletből hiányzó helyrajzi számok egy részének rendezése) + a megvásárlásra tervezett földrészletek védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	182,5
Tápió-Hajta Vidéke TK bővítés	A saját vagyonkezelésben lévő területek védetté nyilvánítását tervezzük. A bővítésről szóló rendeletben szerepeltetni kellene az összes TK részét képező hrsz.-t is, ezzel rendezhetnénk a már védett területek helyzetét is (Tápiószecsői ingatlanok kivételével). Az alföldi élőhelyek széles spektrumát őrizi. A védetté nyilvánítás előkészítését tervezzük.	484,0
Szigethalmi homokbuckák TT	Saját vagyonkezelésben lévő területek védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	65,0

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Terület neve	Védetté nyilvánítás indoka és helyzete	Összterület (ha)
Velencei-tavi Madárrezervátum TT bővítése	Az Igazgatóság által javított kezelési terv minisztériumi véleményezése zajlik. A DINPI vagyonkezelésben lévő, Gárdony, Pákozd, Sukoró közigazgatási területén található területek védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	905,0
Küdői-hegy tervezett TT	LIFE+ Természet és Biodiverzitás pályázati konstrukción belül a „Természet-közeli szárazgyepek megőrzése Közép-Magyarországon” pályázatból megvásárolt, saját vagyonkezelésbe kerülő, Kerepes, Kistarcsa területén található földrészek védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	35,0
Ócsai TK bővítése	Saját vagyonkezelésben lévő ócsai területek (23 ha) + a megvásárlásra tervezett DDCM gyepek (70 ha) védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	93,0
Dabasi Turjános TT bővítése	Saját vagyonkezelésben lévő területek védetté nyilvánításának előkészítését tervezzük.	38,0
földtani alapszelvények megóvását szolgáló természeti emlékek létesítése 2. ütem	A DINPI a 10 db területre vonatkozóan a 2015. évi kártalanítási keret terhére elkészítette a védetté nyilvánítást megalapozó dokumentációkat.	~29,8
Érdi Kakukk-hegy TT bővítése	Alapadatok gyűjtése folyamatban van. A védetté nyilvánítás felülvizsgálatra szorul.	44,0
ÖSSESEN		~ 4678,8

Az országos jelentőségű védelemre tervezett státuszt a Natura 2000 hálózatra vonatkozó jogi eszközökkel nem teljes körűen védhető, nagyrészt a saját vagyonkezelésben álló 19 értékes természeti terület, ill. 10 védelemre tervezett természeti emlék tekintetében tartjuk fenn.

2017-ben a DINPI működési területén országos jelentőségű védettséget nem nyert új terület.

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp	23	3 770,03	109	3 147,89
Szikes tó	7	170,30	53	3 395,38
Kunhalom	0	n.a.	179	n.a.
Földvár	18	n.a.	79	n.a.
Forrás	kb. 720	n.a.	kb. 680	n.a.
Víznyelő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp	34	519,20	111	6398,73
Szikes tó	1	330,43	59	3235,25
Kunhalom	0	n.a.	179	n.a.
Földvár	3	41,0007	94	n.a.
Forrás	3	n.a.	kb. 1400	n.a.
Víznyelő	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

2017-ben a 2016. évi kártalanítási keret terhére a Börzsöny területén végeztettünk kunhalom és földvár felmérést. A felmérés eredményének feldolgozása folyamatban van, az egyes hatósági határozatok meghozatalának kérelmezése ezután indítható meg.

2017-ben a Tápiószecső és Tápióság települések közigazgatási területén található ún. Tápiósági földvár területi kiterjedésére vonatkozóan hatósági határozat született, ezzel 3-ra nőtt a hatósági határozatban meghatározott területi kiterjedésű földvárak száma.

A Vidékfejlesztési Értesítő 2012. január 13-i számában (LXII. évf. 1. szám) megjelent az ex lege védett lápterületek és szikes tavak helyrajzi számos listája. Az 1. és 3. számú melléklet az egyedi hatósági határozattal lehatárolt, a 2. és 4. számú melléklet a lehatárolásra váró ingatlanok listája. Az ex lege területek esetében a hatósági eljárás sajátossága, hogy nem egy teljes láp, hanem sokszor csak részterület lehatárolása történik meg. A területadatok a 2. és 4. számú melléklet ingatlanjai esetében csak a jogerőre emelkedés után tekinthetők véglegesnek, ezért a táblázatban megadott területi adatok a lápok és szikes tavak esetében tájékoztató jellegűek.

2017-ben egy lápterület teljes és két lápterület részbeni kiterjedését állapította meg hatósági határozat. Ex lege szikes tó kiterjedésének hatósági határozatban történő megállapítására nem került sor.

Igazgatóságunk működési területén körülbelül 1 400 ex lege védett forrás található, a forráskataszter bővítésére, felülvizsgálatára 2017-ben nem került sor.

A DINPI működési területén 2017-ben víznyelők felmérése nem történt.

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek

Jelentősebb barlangfeltárások:

- Magyarország leghosszabb barlangja továbbra is a Pálvölgyi-barlangrendszer (Pálvölgyi-barlang, Mátyás-hegyi-barlang, Hideglyuk-rendszer, Harcsaszájú-rendszer, Gábor Áron-barlang, Meta-barlang). 2017-ben új feltárás nem volt a barlangban.
- Magyarország harmadik leghosszabb, egyben negyedik legmélyebb barlangja az Ariadne-barlangrendszer (Leány-barlang, Legény-barlang, Ariadne-barlang, Rejtekút-barlang, Vacska-barlang, Kőoszlopos-barlang). 2017-ben új feltárás nem volt a barlangban.

2017-ban megvalósult barlanglezárások:

A *Barlangok védelme a Gerecsében, a Pilisben és a Vértesben, földtani és barlangtani bemutatóhelyek tematikus hálózatának létrehozása* című, KEHOP 4.1.0-15-2016-00009 számú pályázat keretében 2017-ben az alábbi barlangokban történtek beavatkozások:

Gerecse (12)

Angyal-forrási-barlang – Bejárat lezárásának felújítása, átalakítása.

Bartha-kútbarlang – Bejárat lezárásának felújítása.

Jura-zsomboly – A barlang bejáratí biztosítása és lezárásának kialakítása.

Benzinkút-barlang – Bejárat újra feltárása, kiépítése és lezárása. A biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 7 m létra beépítése.

Küzdelem-barlang – Bejárat kiépítése és lezárása, a biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 10 m létra beépítése.

Öreg-Kovács-hegyi 15.sz. víznyelő barlangja – Bejárat újra feltárása, kiépítése és lezárása, a biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 7 m létra beépítése.

Legyes-barlang – Bejárat lezárás felújítása, a biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 20 m létra beépítése.

Figaró-víznyelőbarlang – A víz által kimosott bejárat zóna biztosítása terméskő falazattal

Névtelen-nyelő – A bejárat akna vasbeton fedőlapjának visszabontása, új vasbeton fedőlap kialakítása, és abba új bejárat ajtó beépítése, új zárszerkezettel.

Förtési Gázos-zsomboly – Bejárat lezárás felújítása.

Förtési Cikis-barlang – Bejárat lezárás felújítása.

Babál-barlang – Bejárat lezárás felújítása.

Pilis (3)

Desottó-víznyelő – Bejárat újra feltárása, kiépítése és lezárása, 8 méter létra beépítése.

Indikációs-barlang – Barlang bejárat lezárásának felújítása, a biztonságos barlangi közlekedést elősegítő kb. 25 db lépfő beépítése.

Sátorkőpusztai-barlang – A biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 16 méter létra, lépcsők és a trepni cseréje.

Vértes (3)

Gánti-barlang – A barlang bejáratának kiépítése és lezárása, a biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 5 m létra cseréje, az összefestékezett falak tisztítása.

Sárkánylik-zsomboly – Bejáratának kiépítése és lezárása.

Vértessomló-barlang – Bejárat lezárásának felújítása, a biztonságos barlangi közlekedést elősegítő 18 m létra beépítése.

Bakony (1)

Alba Regia-barlang – A biztonságos barlangi közlekedést elősegítő, összesen 12 helyszínen 78 m létra beépítése.

3.1.4. Natura 2000 területek

A Natura 2000 területek száma és kiterjedése:

Működési területen belül lévő Natura 2000 területek	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi területek	12	141 772
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési területek	3	2 973
NATURA 2000 kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területek	64	222 136
Összesen	79	366 882
Összterület (SAC+SPA átfedés nélkül):		267 566

HUDI kóddal rendelkező Natura 2000 területek	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
NATURA 2000 különleges madárvédelmi területek	10	137 175
NATURA 2000 különleges természetmegőrzési területek	3	2 980
NATURA 2000 kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területek	55	216 206
Összesen	68	356 362
Összterület (SAC+SPA átfedés nélkül):		258 498

2017-ben a Natura 2000 hálózat területe nem változott.

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

A nemzetközi jelentőségű területek száma és kiterjedése:

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari terület	5	6.978
MAB bioszféra rezervátum	1	38.704
Európa Diplomás területek	1	11.86
Világörökségi területek*	1	n.a.
UNESCO Geoparkok	0	0

*A DINPI működési területén

- a Világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény alapján Világörökségi Helyszín: Budapest – a Duna-partok, a Budai Várnegyed és az Andrássy út.
- a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) számú MVM rendelet alapján Világörökség Várományos Helyszínek:
 - A római birodalom határai – A dunai limes magyarországi szakasza
 - Lechner Ödön művei (Bp. IX. ker. Iparművészeti Múzeum, Bp. X. ker. Szent László plébániatemplom, Bp. XIV. ker. Földtani Intézet, Bp. V. ker. Postatakarékpénztár)
 - Esztergom és Visegrád középkori magyar királyi központok, valamint az egykori Pilisi királyi erdő területe (Esztergom Várhegy, Pilis és Visegrádi-hegység, királyi erdő a visegrádi királyi központtal, valamint a Kesztölc, Klastrom-pusztá pálos kolostor)
 - A Magyarországi Tájházak Hálózata részeként: Budaörs - Bleyer Jakab Helytörténeti gyűjtemény, Heimatmuseum Jakob Bleyer Heimatmuseum, Dunaharaszti - Német Nemzetiségi Tájház - Ungarndeutsches Heimatmuseum, Esztergom - Pilisszentléleki Szlovák Tájház, Dány – Néprajzi Ház, Füle, Sárréti Tájház, Galgamácsa – Galgamácsai Falumúzeum, Gyömrő – Gyömrői Tájház, Sukoró - Sukorói Néprajzi

Ház, Zsámbék - Szent Vendel Domborműves Népi Lakóház Német Nemzetiségi Tájház)

- A Komárom / Komarnoi erődrendszer a Duna és a Vág folyók összefolyásánál – Az erődrendszer magyarországi elemei: Monostori Erőd, Csillag Erőd, Igmándi Erőd
- A budai termálkarszt barlangrendszerei

A nemzetközi jelentőségű területek összesített adatai:

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Ócsai-turjános Ramsari Terület	-	-	-	-
Rétszilasi-tavak Ramsari Terület	-	-	-	-
Velence és Dinnyés Ramsari Terület	-	-	-	-
Tatai-tavak Ramsari Terület	-	-	-	-
Ipoly-völgy Ramsari Terület	-	1	-	1
Pilisi Bioszféra-rezervátum	-	-	11,23 ha cserjeirtás és invazív kezelés	1
Szénások Európa Diplomás Terület	5	-	4 ha feketefenyves szerkezetátalakításához kapcsolódó erdőápolás	-

2017. során jelentős feladat volt az UNESCO felé történő beszámolók elkészítése, ami befolyásolhatja a szervezet döntését a bioszféra rezervátum cím megtartásával kapcsolatban.

A hazai bioszféra rezervátumokról 2016-ban benyújtott országjelentés kapcsán a MAB ICC Bizottság 2017. március 13-án kelt, Ref:SC/EES/MB/17/5864/515/1 számú levelében két BR kapcsán (Kiskunsági BR és Pilisi BR) módosítási javaslatokat fogalmazott meg.

Tekintve, hogy válaszuk meghatározó fontossággal bírt a PBR UNESCO általi megítélésével kapcsolatban – a Pilisi BR megfelel-e az UNESCO bioszféra rezervátumokkal szemben támasztott követelményrendszerének – a megalapozó dokumentáció előkészítésére kiemelt figyelmet fordítottunk.

2017. április 4-7. között kollégáink a Mura-Dráva-Duna BR és a MAB Nemzeti Bizottság képviselőivel együtt részt vettek a Franciaországban megrendezett **EUROMAB 2017 konferencián (Dordogne Basin BR)** ahol konzultálhattak az UNESCO szakértői bizottságának a Pilisi BR értékeléséért felelős tagjával.

A kapott javaslatoknak megfelelően átdolgozott jelentésünket a 2017. szeptember 30-ai benyújtási határidő előtt összeállítottuk és elküldtük.

Több szempontból is kiemelkedő fontosságúnak ítéljük, hogy **2017. szeptember 9-én Fazekas Sándor Miniszter Úr ünnepélyes keretek között bemutatta a Dömösi Természetvédelmi Látogatóközpont terveit.** Az ünnepségen Völner Pál államtitkár, a térség országgyűlési képviselője beszélt a Pilisi Bioszféra-rezervátum jelentőségéről. A rendezvényen részt vettek a Pilisi BR Tanácsadó Testületének tagjai, a térség polgármesterei, gazdálkodói, és a civil szervezetek képviselői. Az esemény egyúttal a „Dömösi Zöld Forгатag napja” is volt, számos gyerekprogrammal, amin mintegy 1000 ember vett részt. Külön sátrakban mutatkoztak be a helyi termékeket előállító termelők.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Az épülő bemutatóhely a Pilis BR területén megvalósuló ökoturisztikai, természetvédelmi célú fejlesztések legfontosabb eleme. Völner Pál beszédében kiemelte, közös cél, hogy az érintett települések önkormányzatai, a helyi civil szervezetek, az itt lakók egyértelműen az előnyeiket élvezzék annak, hogy egy bioszféra rezervátum területén élnek, működnek.

A 2017-es évre vonatkozóan még egy, a Pilisi Bioszféra Rezervátum szempontjából jelentős eseményt említenénk meg, mely kapcsolatépítési, tapasztalatszerzési szempontból is fontos. Igazgatóságunk munkatársai 2017. október 5-7 között tanulmányút keretében felkeresték a szlovákiai Pol'ana Bioszféra Rezervátumot. A találkozó célja egy fontos, bár sajnos egyelőre nem megvalósult kezdeményezés előkészítése volt: a Pilisi BR Tanácsadó Testülete szlovák-magyar (DINPI, Esztergom Város Önkormányzata, PPZrt, ill. a szlovák Pol'ana Bioszféra Rezervátummal) közös INTERREG SKHU pályázat előkészítéséről döntött. A projekt a helyi közösségeknek a bioszféra rezervátumok tevékenységeibe történő bevonására, ill. turisztikai fejlesztések megvalósítására vonatkozó elemeket tartalmazott.

(Pályázat címe: Biosphere Reserves – Closer to people; rövid cím: Biosphere Reserves, pályázati azonosító: SKHU/1601/1.1/106)

Partnerek: Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (főpályázó), Esztergom Város Önkormányzata, Pilisi Parkerdő Zrt., Szlovákiában a Pol'ana Bioszféra Rezervátum (Náš región, Podpoľanie)

Rövid összefoglalás:

A MAB Bioszféra Rezervátumok (BR) hálózatát az UNESCO hozta létre ember és természet együttélésének elősegítésére. A partnerek jelenleg ezen BR-ok koncepcionális háttérének átdolgozását hajtják végre, aminek lényege a helyi lakosság felé való nyitás. Az alacsony környezettudatosság és a gazdasági helyzet egyaránt akadálya a fenntartható életvitel megvalósításának.

A projekt keretében szaktudás- és tapasztalatcsere történne a négy szlovák-magyar határmenti BR kezelői körében. A legjobb gyakorlatok átvételét tervezzük, egyidőben a terüleetspecifikus megoldások kidolgozásával. Végeredményképpen a helyi szereplők szoros hálózata alakul ki. A természeti és kulturális értékek, valamint fenntartható használatuk lehetőségeinek bemutatásával megélhetést lehet biztosítani azoknak, akik meg tudnak jelenni a célzott szektorokban (turizmus, helyi termékek). Az ide látogatók és az itt élők szemléletformálása pedig az értékes helyi erőforrások megővését szolgálja.

Több helyszínen fenntartható turisztikai célú fejlesztés történne (kilátótorony, tanösvények). A szemléletformálás témakörei a fenntarthatóság (biomassza-hasznosítás, ökológiai és kulturális adottságok megőrzése, helyi termékek támogatása) és a természeti környezet (ökoszisztéma-szolgáltatások fejlesztése, invazív fajok visszaszorítása, belterületi élőhelyek fejlesztése). Egyes helyi vállalkozók bevonásával legjobb gazdálkodási gyakorlatok bemutatását tervezzük. Átfogó felmérés készülne a szükséges jövőbeli fejlesztési irányok tekintetében. Ezeket fenntarthatósági szempontokkal kiegészítve készülnek el a BR-ok stratégiai és üzleti tervei, a természetvédelmi célkitűzésekkel és a Limai Akciótervvel összhangban. A Pilisi Bioszféra-rezervátum területén élőhelyek helyreállítása, tanösvények létesítése, biomassza hasznosítás, helyi termékek marketingje, zöld rendezvények valósulnának meg)

Ez a benyújtott pályázat sajnos nem nyert, de megerősítjük, hogy az elhatározásnak megfelelően a jövőben is minden adódó pályázati lehetőséget igyekezni fogunk kihasználni.

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű meglévő és tervezett részterületei

Igazgatóságunk működési területén 6 db olyan, a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlék található, amelyek már országos jelentőségű védett természeti területen helyezkednek el. A 17/2014. (X. 27.) FM rendelet tartalmazza ezen – országos jelentőségű védett természeti terület részeként már oltalom alatt álló – lehatárolt területekre, illetve védetté nyilvánított területekre együttesen vonatkozó természetvédelmi kezelési tervet.

Kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek lehatárolása (kihirdetve a 17/2014. (X. 27.) FM rendeletben)		
		Már országos védett területből lehatárolva (ha)
Csákvári Haraszt-hegy kaptárköve	természeti emlék	0,2229
Pilisborosjenői Jenői-torony kaptárkő	természeti emlék	0,0869
Pomázi Holdvilág-árok kaptárkövei	természeti emlék	0,3132
Pomázi Kő-hegy kaptárkövei	természeti emlék	0,3214
Solymári Alsó-Jegenye-völgy kaptárkövei	természeti emlék	0,0791
Szentendrei Nyerges-hegy kaptárkövei	természeti emlék	0,1322
Összesen:		1,1557

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

3.2.1. A védettségi szint helyreállítási program végrehajtása

A védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény (Vsz.) hatálya alá tartozó egyes földrészetek állami tulajdonba és igazgatósági vagyonkezelésbe vétele, a Földművelésügyi Minisztérium és a DINPI között létrejött FgF/142/10/2016. (DINPI: 1895/2/2016.) sz. megállapodás, valamint az FgF/80/17/2017 (DINPI: 2174/3/2017) számú támogatói okiratok alapján biztosított forrás felhasználásával valósult meg. A rendelkezésre álló, 2016-ban folyósított és 2017. május 31-ig felhasználható 65 millió forint, valamint a 2017-ben kapott, 2018. május 31-ig felhasználható 120 millió forint támogatás terhére 2017.01.01. és 2017.12.31. között 23 ingatlanra, 80 db kisajátítást pótló adásvételi szerződést kötöttünk, mely során 55,4960 ha terület került állami tulajdonba 45 887 790 Ft felhasználásával.

3.2.2. Elővásárlási jog

A DINPI a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv 68. § (6) bek. alapján egy alkalommal élt elővásárlási jog gyakorlásával a Magyar Állam javára. Szerződéskötés 2018-ban.

3.2.3. Pályázati forrásból vásárolt ingatlanok

Igazgatóságunk két pályázat keretében vásárolt földeket 2017-ben.

A LIFE12 NAT/HU/001028 számú, „Kiemelt jelentőségű szárazgyepek megőrzése Közép-Magyarországon” című pályázat keretében 19 db ingatlant érintve, összesen 2,2043 hektárral növekedett legelőterületeink kiterjedése.

A VEKOP-4.2.1-15-2016-00003 azonosítószámú, „A kiemelt jelentőségű, országosan ritka pannon szikes, vizes élőhelyek rekonstrukciója a Gerje-Perje-síkon” című pályázat keretében 3 ingatlan volt érintett a földvásárlások során, mely eredményeképp további 6,4872 ha terület került Igazgatóságunk vagyonkezelésébe.

3.2.4. Vagyonnövekmény vagyonkezelésbe adás útján

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel (NFA) és a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt-vel (MNV), mint tulajdonosi joggyakorlókkal az egységes szerkezetbe foglalt vagyonkezelési szerződések megkötése folyamatban van, várhatóan 2018-ban fog megtörténni.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévi változás (ha)	Összkiterjedése (ha)		Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
		2016	2017	ha	%	ha	%
Szántó	-1,0736	567,7332	566,6596	326,7937	57,67	239,8659	42,33%
Gyep (rét+legelő)	50,4814	10336,1236	10386,6050	4591,3396	44,20	5795,2654	55,80
Nádas	10,0475	754,6473	764,6948	750,8321	98,19	13,8627	1,81
Halastó	0	61,7682	61,7682	7,3127	11,84	54,4555	88,16
Erdő	-36,6437	2606,8429	2570,1992	2570,1992	100,00	0	0,00
Kivett	-3,6412	1744,6898	1741,0486	1557,2479	89,44	183,8007	10,56
Gyümölcsös	0	6,8731	6,8731	6,8731	100,00	0	0,00
Szőlő	0	0,3386	0,3386	0,3386	100,00	0	0,00
Fásított terület	1,5753	58,4701	60,0454	58,3655	97,20	1,6799	2,80
Összesen	20,7457	16137,4868	16158,2325	9869,3024	61,08	6288,9301	38,92

Igazgatóságunk 2017. december 31. napján az alaptevékenységi körben jelentkező természetvédelmi célú terület-fenntartási állami feladatokat mintegy 6289 ha kiterjedésű területen 145 földhasználó, összesen 223 db haszonbérleti szerződés keretében látja el.

A 2017-ben lezajlott művelési ág váltások egyes esetekben haszonbérbe adott területeket is érintettek, és ezen esetek egy részében a haszonbérleti szerződések módosítása még folyamatban van.

A 6288 hektárnyi haszonbérbe adott területből 50 darab szerződéssel összesen 159,0936 hektár pályáztatás nélkül került megkötésre a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek hasznosításának részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet 43/D. § 2. (b) pontja alapján, ún. 5 hektár alatti szerződés keretében. Ezek között szerepelnek azok a szerződéseink is, melyekbe Igazgatóságunk adásvétel során jogutódként lépett be.

A pályázat nélkül haszonbérbe adott területek nagyságát korábban növelő 1 darab, 60,2753 hektár terület nagyságú, erdő művelési ágú ingatlan esetében, melynél az ingatlan megvásárlását követően a fennálló haszonbérleti szerződésbe jogutódként léptünk be, az adásvételi szerződés felbontásra került, így a haszonbérleti szerződés jogutódlása is megszűnt.

A fentiekén túl összesen 228,8368 hektár olyan földterületet hasznosítunk haszonbérbe adással, mely a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 12/C. szakasz (2) bekezdése alapján Igazgatóságunk tulajdonosi joggyakorlása alatt áll. A 9 db haszonbérleti szerződésből egy ún. 5 hektár alatti szerződés, 8 db pedig részben saját vagyonkezelésű területekkel egy birtoktestben, nyílt haszonbérleti pályáztatás során került megkötésre.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

A saját hasznosításban kezelt és SAPS támogatásra bejelentett terület nagyság 2 158,8671 hektárt tett ki 2017-ben.

Összesítés a hasznosítási forma szerint:

Hasznosítási forma	Terület (ha)
Állandó gyepek (kaszált)	1173,7551
Állandó gyepek (legeltetett)	869,8264
Ideiglenes gyepek (kaszált)	16,1504
Ideiglenes gyepek (legeltetett)	91,3263
Őszi árpa	7,8089

A saját hasznosítású területeken, a természetvédelmi érdekeknek megfelelő mértékben főként állapotfenntartó kezeléseket (legeltetés, kaszálás, szárazzás) végeztünk. Elegendő gépi eszköz hiányában bér munkát csak szükség esetén végeztünk. Az állattartó telepeink közelében lévő területeinken a természetvédelmi kezelés legeltetéssel és kaszálással történt. Ez az állatállomány tömegtakarmány-szükségletét is biztosította. A többi területeinket jellemzően kaszáltuk, kaszáltattuk.

Az Igazgatóság vagyongezelt területeiről betakarított és a 2016. évi készletből maradt szalmaszén takarmány mennyisége telepenként az alábbi volt:

- Nagykáta – Egreskátai-major; 985 db szénahengerbála valamint 1210 szalmaszén hengerbála,
- Ipolyvece – Központi-major; 2195 db szénahengerbála,
- Esztergom – Strázsahegyi-major; 588 db szénahengerbála valamint 90 db lucerna hengerbála.

A 2017-ben a kaszált területek hozama nagy eltéréseket mutatott. Az Egreskátai-majorhoz tartozó területeken a hozam megfelelő volt, a tervezett takarmány mennyiség – 1400 db szénahengerbála – került betakarításra, valamint 700 szalmaszén került beszerzésre. A 2017.12.31-i zárókészlet 2189 db szénahengerbála és 1900 db szalmaszén bála volt.

Az Ipolyvecei telephez tartozó kaszálókról, összesen 5199 db szénahengerbála valamint 330 db csomagolt szenaszén bálát tudunk lehozni, itt kifejezetten rossz évet zártunk, ami kihat a következő évi takarmány ellátásra, emiatt a korábbi évek sikeres tenyésztési eredményének következtében felszaporodott állomány selejtezéssel való csökkentésének szükségességét vetíti előre. A 2017.12.31-i zárókészlet 4532 db szénahengerbála valamint 330 db szenaszén bála volt.

Az Esztergom – Strázsahegyi-majorhoz tartozó kaszálókon a hozam átlagos volt, 1027 db szenaszén bálát készítettünk. A 2017.12.31-i zárókészlet 906 db szenaszén bála valamint 90 db lucerna szalmaszén bála volt.

3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

3.4.1. Védett mesterséges üregek

Objektum	Védetté nyilvánítás indoka
Dömösi Vizes-bánya	denevérvédelem, veszélyeztetettség
Gánti bányavárat	denevérvédelem, veszélyeztetettség
Gánt-bányatelepi bányavárat	denevérvédelem, veszélyeztetettség
Keselő-hegyi II. triászbánya tárója	denevérvédelem, barlangtani értékek
Keselő-hegyi eocénbánya K-i bányavágata	denevérvédelem, veszélyeztetettség, földtani-rétegtani jelentőség
Királyréti 1. bánya	denevérvédelem, földtani-teleptani jelentőség, ipartörténeti jelentőség
Királyréti 3. bánya	denevérvédelem, földtani-teleptani jelentőség, ipartörténeti jelentőség
Szokolyai vasbánya	denevérvédelem, földtani-teleptani jelentőség, ipartörténeti jelentőség

A listában 2017-ben változás nem történt.

A Barlangok védelme a Gerecsében, a Pilisben és a Vértesben, földtani és barlangtani bemutatóhelyek tematikus hálózatának létrehozása című, KEHOP 4.1.0-15-2016-00009 számú pályázat keretében 2017-ben az alábbi védett mesterséges üregekben történtek beavatkozások:

Gerecse (2)

Keselő-hegyi eocénbánya K-i bányavágata

A Bejárat zóna rendkívül omladékos területének, különösen a plafonjának biztosítása és a bejárat lezárása.

Keselő-hegyi II. triászbánya tárója

Bejárat lezárásának helyreállítása, veszélytelenítési beavatkozás.

Pilis (1)

Dömösi Vizes-bánya - Bejáratának kiépítése és lezárása, a bejárat rézsüs oldalának biztosítása terméskő falazattal.

Vértes (2)

Gánti bányavárat - Bejárat lezárása.

Gánti bányatelepi bányavárat - A bányavárat 2 bejáratának (Északi és Déli) lezárása.

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Erdőrezervátum

A Duna-Ipoly Nemzeti Park működési területén 9 erdőrezervátum található, összesen 1 536,9 ha kiterjedésben, mely területből 393,1 ha fokozottan védett magterület.

Név	Összterület (ha)	Magterület (ha)	Erdőtípus
Kisszénás	120,4	41,1	Molyhos tölgyes-cseres
Száz-völgy	243,4	49,6	Cseres-gyertyános-kocsánytalan tölgyes
Pogány-Rózsás	396,4	91,3	Bükkös
Ócsai Turjános	70,2	22,4	Kőrises-kocsányos tölgyes, elegyes mézgás égeres
Meszes-völgy	131,8	46,3	Molyhos tölgyes-cseres
Juhdöglő-völgy	80,8	25,7	Molyhos tölgyes-cseres
Nagy Strázsa-hegy	155,5	44,5	Kocsánytalan tölgyes, Cseres-kocsánytalan tölgyes, Hársas-kocsánytalan tölgyes
Pilis-oldal	168,1	44,9	Virágos kőrises-molyhos tölgyes, Bükkös-gyertyános-kocsánytalan tölgyes, Kocsánytalan tölgyes-cseres,
Prédikálószték	170,3	27,3	Cseres-kocsánytalan tölgyes
Összesen	1 536,9	393,1	

Nemzeti Ökológiai Hálózat

A Duna-Ipoly Nemzeti Park területén a Nemzeti Ökológiai Hálózat övezete összesen 417 947 ha kiterjedésű, ebből a magterület övezete 233 034 ha, az ökológiai folyosó övezete 132 573 ha, a puffer terület övezete 52 340 ha.

2017-ben a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén a nemzeti ökológiai hálózat övezetének kiterjedése számottevően nem változott a 2016-os évhez képest, csak kisebb léptékű pontosításokra volt szükség településrendezési tervi módosításokkal összefüggésben.

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény felülvizsgálatának eredményeként 2015.01.01-én hatályba lépett a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezete. A DINPI területén az övezet kiterjedése összesen 519 214 ha. Ez az érték 2017-ben számottevően nem változott, csak kisebb léptékű pontosításokra volt szükség településrendezési tervi módosításokkal összefüggésben.

3.6. Magas Természeti Értékű Területek

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területét 6 MTÉT terület érinti:

Név	MTÉT összterülete (ha)	Támogatható terület (ha)
Dunavölgyi-sík	104 049	97 358
Gerje-Perje-sík	41 509	36 166
Sárvíz-völgye	29 063	23 559
Szentendrei-sziget	11 984	5 079
Turjánvidék	11 803	9 029
Zámolyi-medence	10 489	9 471
Összterület:	208 897	180 662

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

Igazgatóságunk klasszikus kutatási tevékenységet nem folytat. Vizsgálataink lényegében a védett és Natura 2000 fajok elterjedésével és egyedszámával kapcsolatosak.

	Tárgy	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
1	pók- és hangyafajok felmérése	Alsó-Tápió és patak völgyek – Tápiósági földvár, Epöli szarmata vonulat – Gyermely-Máriaalom, Érd-Tétényi plató, Gödöllői-dombság peremhegyei – Fóti-Somlyó	Szárazgyep LIFE	védett és Natura 2000 fajok jelenlétének kimutatása több mintavételi ponton
2	egyenesszárnyúak felmérése	Alsó-Tápió és patak völgyek – Tápiósági földvár, Budaörsi Kopárok, Debegió-hegy, Epöli szarmata vonulat – Gyermely-Máriaalom, Érd-Tétényi plató, Gödöllői-dombság – Domonyvölgy, Gödöllői-dombság, Küdői-hegy, Gödöllői-dombság peremhegyei – Fóti-Somlyó, Felső-Tápió – Szentmártonkátai lőtér	Szárazgyep LIFE	Eurázsiai rétisáska (<i>Stenobothrus eurasius</i>) és a magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>) jelenlétének kimutatása több mintavételi ponton
3	bogárfajok felmérése	Alsó-Tápió és patak völgyek – Tápiósági földvár, Budaörsi Kopárok, Debegió-hegy, Epöli szarmata vonulat – Gyermely-Máriaalom, Érd-Tétényi plató, Gödöllői-dombság – Domonyvölgy, Gödöllői-dombság, Küdői-hegy, Gödöllői-dombság peremhegyei – Fóti-Somlyó, Felső-Tápió – Szentmártonkátai lőtér	Szárazgyep LIFE	védett és Natura 2000 fajok jelenlétének kimutatása több mintavételi ponton
4	inváziós fajok állományai	Alsó-Tápió és patak völgyek – Tápiósági földvár, Budaörsi Kopárok, Debegió-hegy, Epöli szarmata vonulat – Gyermely-Máriaalom, Érd-Tétényi plató, Gödöllői-dombság – Domonyvölgy, Gödöllői-dombság, Küdői-hegy, Gödöllői-dombság peremhegyei – Fóti-Somlyó, Felső-Tápió – Szentmártonkátai lőtér	Szárazgyep LIFE	inváziós fajok állományainak borítási értékei
5	Pilis-Visegrádi-hegység HUDI20039 Natura 2000 terület fenntartási terv megalapozása	Pilis-Visegrádi-hegység HUDI20039	TMF-559/6/2017	Élőhely térkép készítés a Pilis-Visegrádi-hegység részterületére.

	Tárgy	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
6	Kígyász ölyv rádiótelemetria	Táborfalvi lő- és gyakorlótér	Turjánvidék LIFE	A jelölt madár nyomon követése a célja a vizsgálatnak. A jelölt madár a telet a Közel-Keleten töltötte.
7	inváziós fásszárú fajok felmérése	Ócsai Tájvédelmi Körzet	TMF-559/6/2017	A fokozottan védett erdőterület 300 ha nagyságú részén az inváziós fásszárú fajokkal való fertőzöttség felmérése, a korábbi munka folytatása történt
8	Közösségi jelentőségű puhatestű fajok	Nyugat Cserhát és Naszály, Hajta-mente felmérése	TMF-559/6/2017	Szerződéskötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
9	Közösségi jelentőségű jelölő egyenesszárnyú fajok	Vértes, Alapi kaszálórét, Bársonyos, Adony-Perkátai löszvölgyek területén Natura 2000 jelölő fajok keresése	TMF-559/6/2017	Fenntartási tervek magalapozásához szükséges felmérések 2018-ban készülnek el, szerződéskötés megtörtént.
10	Közösségi jelentőségű jelölő szitakötő fajok	Ács-Lovadi rét Vízügyes élőhely rekonstrukció területe Natura 2000 jelölő szitakötőfajok felmérése	TMF-559/6/2017	A szerződéskötés megtörtént, a felmérés 2018-ban fog megtörténni.
11	Inváziós rákfajok vizsgálata	DINPI működési területe	HHgF-372/2017	Számtalan helyen előkerültek inváziós rákfajok. Sajnos az inváziós márványrák több helyütt előkerült.

Igazgatóságunk, a Földművelésügyi Minisztériummal kötött támogatói okiratok alapján és két LIFE+ pályázat keretében végzett állapotfelméréseket.

4.2. Monitorozás

2017-ben a monitoring felméréseken kívül a Földművelésügyi Minisztérium által biztosított pénzkeret terhére kötöttünk szerződéseket.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság feladata 2017-ben **25** növényfaj több populációjának felmérése volt. A rendkívüli tavaszi és nyári hóhullámok ellenére a legtöbb fajt sikerült felmérni. A 2017-as évben tovább pontosítottuk néhány növényfaj populációjának kiterjedését nagyságát, melyhez **87 terepnapra** volt szükség. Számos faj esetében újabb részpopulációkat tártunk föl.

Fontos eredménynek tartom, hogy a monitoring eredményeket, tapasztalatokat a területek kezelésénél, vagy a kezelés tervezésénél egyre többfelé veszik figyelembe.

Általános tapasztalat – mint ahogy már korábban is beszámoltunk róla –, hogy a természetvédelmi kezelés hiánya sok faj esetében az élőhelyének cserjésedéshez, erdősítéshez vezetett, onnan a vizsgált faj kipusztult, vagy a kipusztulás szélére sodródott. Sokfelé tapasztalható az inváziós növényfajok fajok előrenyomulása, élőhelyvesztés. Fokozottan védett gyapjas csüdfű az adonyi TT-ben és az almáskert szélén végveszélybe került a fenti okok miatt.

Meg kell jegyezni, hogy az elmúlt évek EU forrásaiból bonyolított élőhelykezelések bizonyára változtatnak ezen a képen. Tapasztalunk azonban egyfajta művelési kényszert is – a földalapú támogatások miatt –, amit gyakran nem szakszerűen végeznek, ezért az élőhely leromlásához vezet.

A gyepek élőhelyek természetes módon az erdősítés irányába mozdulnak, a nyílt élőhelyek bokrosodnak, záródnak. Feltehető, hogy a korábbi túlhasználatok után mostanra jutottak el ezek

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

az élőhelyek a regeneráció olyan fázisába, mely a klímazonális zárótársulás irányába mozdítja az élőhelyeket.

A 2017 adatgyűjtésben számos kolléga és néhány önkéntes és fizetett kutató vett részt. Munkájuk nélkül sem ez a munka sem pedig a korábbi jelentések nem készülhettek volna el. Kiemelkedő adatgyűjtők: Bátky Gellért, Bezeczky Árpád, Bezeczky Gergely, Bíró Sándor, Csihar László, Csonka Péter, Fehér Balázs, Gál Attila, Halász Antal, Hock Ferenc, Illyés Zoltán, Kazi Róbert, Kepes Zsolt, Kiss Péter, Klébert Antal, Mocskonyi Zsófia, Nagy Imre, Nagy István, Novák Adrián, Selmeczi Kovács Ádám, Soós Viktoria, Staudinger István, Váradi Éva, Vincze Tibor, Vízkert András.

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
1	Csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Dabas: Dabasi TT; Ócsa	TMF-559/6/2017	A faj állománya felmérésre került. A csengettyűvirág túlélési esélyeit növeli, hogy a dabasi területen vadriasztó került kihelyezésre, Ócsán pedig az erdőszegélyben, ahol a csengettyűvirág előfordul, nem történt kaszálás, ami miatt az egyedszám növekedett.
2	Törpemandula (<i>Amygdalus nana</i>)	Székesfehérvár: Rác-völgy	TMF-559/6/2017	A faj állománya felmérésre került. A csejésedés és inváziós akác előrenyomulása veszélyezteti az állományt.
3	Kúszó zeller (<i>Apium repens</i>)	Bokod környéke	TMF-559/6/2017	A faj állománya nem került felmérésre, azonban összesítettük az archív és irodalmi adatokat.
4	Gyapjas csüdfű (<i>Astragalus dasyanthus</i>)	Adony: Adonyi Gyapjas Csüdfű TT; Adony: Nyugati völgy (Serfőző völgy); Kulcs: belterületi löszoldal teteje (barackos mellett)	TMF-559/6/2017	A faj állományai felmérésre kerültek. A csejésedés és inváziós akác előrenyomulása veszélyezteti az állományt. A faj végveszélybe került.
5	Egyhajúvirág (<i>Bulbocodium versicolor</i>)	Tura: Turai legelő TT	TMF-559/6/2017	A faj állományai felmérésre kerültek. Továbbra is probléma a látogatók magas száma, ami miatt folyamatosan őrizni kell őket.
6	Kisfészkes aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>)	Dél-Pest megye, több helyszín; Fejér megye, Csíkvarisai-rét, Sárvíz, Sárrét stb.	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
7	Homoki kikerics (<i>Colchicum arenarium</i>)	Nagykőrös, Nagykőrösi pusztai tölgyesek; Tatárszentgyörgy térsége	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
8	Tátorján (<i>Crambe tataria</i>)	Belsőbáránd (Aba): Belsőbárándi löszvölgy; Vác 2/A autótút mellett; Vácduka: Bükkös-h. (Rád: Cseke-h.)	TMF-559/6/2017	A faj rádi állományát kivéve felmérésre került.
9	Tartós szegfű (<i>Dianthus diutinus</i>)	1. Csévharaszt: Csévharashti-borókás; 2. Ócsa: katonai lőtér; 3. Nagykőrös: Strázsa-halom; 4. Nagykőrös: Száraz dűlő;	TMF-559/6/2017	A faj állományai felmérésre kerültek. Örvedetes állománynövekedés tapasztalható az ócsai mesterségesen létrehozott

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
		5. Pustavacs: Putri (új lelőhely)		állomány esetében. A csévharaszi belterületi állomány sajnos veszélybe került az illegális homoklopások miatt.
10	Tollas szegfűvek (<i>Dianthus plumarius ssp. lumnitzeri</i> ; <i>Dianthus plumarius ssp. regis-stephani</i>)	Az állandó mintavételi pontokon kívüli populációk egy részének felmérése	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
11	Piros kígyósziszz (<i>Echium russicum</i>)	Az állandó mintavételi pontokon kívüli populációk egy részének felmérése	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
12	Csikófark (<i>Ephedra distachya</i>)	1 Pócsmegyer: homokbuckás; 2. Örkény: homokbuckás (1 mintaterület); 3. Dunakeszi (temető mellett); 4. Szigetmonostor községtől D-re (2 lokalitás); 5. Budapest: Sas-hegy	TMF-559/6/2017	A faj állománya nem került felmérésre, azonban összesítettük az archív és irodalmi adatokat.
13	Kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>)	Elterjedés vizsgálat a DINPI működési területén	TMF-559/6/2017	Szórva nyadatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
14	Janka sallangvirág (<i>Himantoglossum caprinum</i>)	az állandó mintavételi pontokon kívüli populációk egy részének felmérése	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
15	Homoki nőszirm (<i>Iris arenaria</i>)	Fót: Fóti Somlyó; Perbál: Meszes-hegy	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
16	Pofók árvacsalán (<i>Lamium orvala</i>)	Szentendre: Bükkös-patak völgye	TMF-559/6/2017	Egyetlen ponton előforduló faj, melynek 3 töves állománya több mint egy vészede nem szaporodik.
17	Heverő iszapfű (<i>Lindernia procumbens</i>)	Lábatlan: Szádógó (syn.: Gerecse: Nyagda-tető)	TMF-559/6/2017	Nem került felmérésre, mert az időjárás nem volt megfelelő.
18	Kapcsos korpafű (<i>Lycopodium clavatum</i>)	Visegrádi-hegység 2 helyszín, Vértes	TMF-559/6/2017	Sikerült beazonosítani a vértesi élőhelyet, melyet sajnos még terepen nem mértünk fel.
19	Borzas macskamenta (<i>Nepeta parviflora</i>)	Adony: Keleti völgy; Adony: Nyugati völgy; Nagykarácsony: Nagykarácsony-völgy; Adony: Líviai halastavak; Előszállás: Előszállási löszvölgy; Aba: Belsőbárándi löszvölgy	TMF-559/6/2017	A legnagyobb nagykarácsonyi élőhely kivételével felmérésre került. Sajnos állománya jelenleg csökkenő tendenciát mutat.
20	Pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	Ócsa: kavicsbányató melletti gyepp; Cegléd: Ceglédi rét TT (2 lokalitás); Kálóz: Sárvíz-völgye TK; Dabas: Dabasi TT; Budapest, Martinovics-hegy	TMF-559/6/2017	Javaslatot tettünk, hogy az állandó mintavételi helyeket más helyen jelöljük ki, ahol a monitorozás könnyebben megoldható. A sárvíz völgyi és a Ceglédi TT kivételével állományát felmértük.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
21	Fehérmájvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	Veresegyház: Ivacsok; Szada: Ivacsok; Szada: Bitang	TMF-559/6/2017	Nem került felmérésre, mert az időjárás nem volt megfelelő.
22	Cifra kankalin (<i>Primula auricula ssp. hungarica</i>)	Vértess Fáni-völgy; Isztimér: Burok-völgy	TMF-559/6/2017	Felmérésre került az összes állománya. A fáni-völgyi egyik állományt sajnos a muflon sanyargatja. Az erős taposás és rágás miatt az élőhely degradálódik.
23	Leánykőköröcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	Budapest, Sas-hegy; Normafa és környéke	TMF-559/6/2017	A mintaterületeken állománya stabilnak mondható.
24	Magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	Az állandó mintavételi pontokon kívüli populációk egy részének felmérése	TMF-559/6/2017	Szórvány adatgyűjtés történt, melynek célja az elterjedési terület pontosítása.
25	Magyar méreggyilok (<i>Vincetoxicum pannonicum</i>)	Budaörs: Odvas-hegy; Kálvária-hegy	TMF-559/6/2017	Felmértük állományait az Odvas- és a Kő-hegyeket kivéve. Állománya összességében stabilnak mondható.
26	Vakszik (<i>Camphorosmetum annuae</i>)	Tóalmás: Boldogkátapuszta-dűlő	TMF-559/6/2017	Az erős legeltetés veszélyezteti a <i>Camphorosmetum annuae</i> létét, mindazonáltal a területen előforduló sztyepprétek, regenerálódó egykori parlagok stb. növényzete szempontjából inkább kedvezőnek tekinthető. Ami a <i>Camphorosmetum</i> létét leginkább és közvetlenül fenyegeti, az talaj felső rétegének sziksótartalom-csökkenése a kilugzás (a talajvízszint általános csökkenése) következtében. Mindent összevetve a terület kíméletes legeltetése javasolt, és amennyiben a szikes foltokat is meg szeretnénk őrizni (nem beszélve a velük közvetlenül határos fátlan vizes élőhelyekről), úgy a terület vízmegtartásáról, a talajvízszint emeléséről kellene gondoskodni.
27	Magassásos (<i>Caricetum elatae</i>)	Tápiószecső: Halastavak	TMF-559/6/2017	szerződés kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
28	Zárt dolomitsziklagyep (<i>Festuco pallentis-Brometum pannonicum</i>)	Pilisszentiván: Nagyszénás, Csákberény: Meszes-völgy	TMF-559/6/2017	Szerződés kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
29	Bükkös (<i>Melittio-Fagetum</i>)	Pogány-Rózsás ER, Pilis-oldal ER	TMF-559/6/2017	Szerződés kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
30	Buckaközi kékperjés rét (<i>Molinio-Salicetum rosmarinifoliae</i>)	Tatárszentgyörgy és Dabas település közös határa közelében	TMF-559/6/2017	Szerződés kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
31	Nyílt dolomit sziklagyep (<i>Seseli leucospermo-Festucetum pallentis</i>)	Nagykovács, Nagyszénás, Csákvár, Ló-állás (Haraszt-hegy)	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
32	Budai nyúlfarkfüves dolomitsziklagyep (<i>Seslerietum sadlerianae</i>)	Budapest, Budai-hegység, Hunyad-orom, Budapest (Pesthidegkút), Budai-hegység, Szarvas-hegy, Budapest, Budai-hegység, Sas-hegy	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
33	Pannon sziklagyep (6190)	A Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (6190-8029, 6190-8030, 6190-8032, 6190-8033) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
34	Pannon lejtősztyeppék és sziklafüves lejtők (6240)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (6240-8012) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
35	Üde, tápanyaggazdag magaskőrösök (6430)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (6430-8006) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
36	Sík- és dombvidéki kaszálórtek (6510)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (6510-8007, 6510-8008, 6510-8013, 6510-8014, 6510-8015) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
37	Mészkedvelő (meszes talajú) üde láp- és sásrétek (7230)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (7230-8017; 7230-8018) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
38	Szubmontán és montán bükkösök (9130)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (9130-8001; 9130-8002; 9130-8003, 9130-8004) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
39	Sziklai bükkösök és sziklai hárserdők/hársas-berkenyész sziklaerdők (9150)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (9150-8009, 9150-8010, 9150-8015) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
40	Törmeléklejtő- és szurdokerdők (9180)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (9130-8001; 9130-8002; 9130-8003, 9130-8004) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
41	Kontinentális cserjések (40A0)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (40A0-8019, 40A0-8020, 40A0-8024, 40A0-8025, 40A0-8026, 40A0-8027, 40A0-	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
		8028) extenzív mintavételi területeken folyik.		
42	Pannon gyertyános tölgyesek (91G0)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain(91G0-8014) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződéskötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
43	Pannon molyhos tölgyesek (91H0)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain ((91H0-8007, 91H0-8008, 91H0-8032, 91H0-8033, 91H0-8034, 91H0-8035, 91H0-8036) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződéskötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
44	Pannon cseres-tölgyesek (91M0)	a Vértes alábi kijelölt mintavételi pontjain (91M0-8001, 91M0-8002) extenzív mintavételi területeken folyik.	TMF-559/6/2017	Szerződéskötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni.
45	Erdőrezervátum monitorozás	Kisszénás, Száz-völgy erdőrezervátum területén	TMF-559/6/2017	Szerződéskötés megtörtént, 2018 tavaszán fog elkészülni a felmérés a Svájci hozzájárulás-4/13 módszertana alapján.
46	Magyar futrinka (<i>Carabus hungaricus</i>)	Táborfalva	TMF-559/6/2017	Az immáron ötödik ve folyó monitorozás a fogás-jelölés-visszafogás módszerén alapul. Fontos adatokat nyertünk a magyar futrinka éves egyedszámváltozását tekintve.
47	Gyászincér (<i>Morimus funereus</i>) felmérése 1x1 km-es mintaterületeken	Budai-hegység, Pilis 2db, Gerecse, Vértes	TMF-559/6/2017	Az őrszolgálat befolyásával évről évre sikeresen felmérjük a mintaterületeken a cincér-állományokat.
48	Ráncos gyászbogár (<i>Probatiscus subrugosus</i>)	Budai-hegység, Csiki-hegyek	TMF-559/6/2017	Kb. 50 éve még élt a Csiki hegyek környékén ez a rendkívül ritka gyászbogár faj. Több éves kutatómunkával sem sikerült kimutatni.
49	Havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>) felmérése 1x1 km-es mintaterületeken	Gerecse, Vértes, Pilis, Börzsöny	TMF-559/6/2017	Az őrszolgálat befolyásával évről évre sikeresen felmérjük a mintaterületeken a cincér-állományokat.
50	Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	Budai-hegység, Gerecse, Vértes, Pilis, Börzsöny 1x1 km-es mintaterületeken	TMF-559/6/2017	Az őrszolgálat befolyásával évről évre sikeresen felmérjük a mintaterületeken a cincér-állományokat.
51	Hangyaboglárka fajok (<i>Maculinea</i> fajok)	Sárrét területén	TMF-559/6/2017	Fogás jelölés visszafogás módszerével 2018-ban fogják a maculinea fajokat felmérni. Szerződéskötés megtörtént.
52	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	Hajta-mente	TMF-559/6/2017	Fogás jelölés visszafogás módszerével 2018-ban fogják a nagy tűzlepke fajokat felmérni. Szerződéskötés megtörtént.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
54	Egyenesszárnyú közösség	Nagyszénás, Sas-hegy növénytársuláshoz kötődő mintavétel.	TMF-559/6/2017	A felmérés megtörtént a kijelölt növénytársulásokhoz kötődő helyeken.
57	Kéltüvek: göték felmérése (<i>Caudata</i>)	Dinnyési-fertő, Farnos gyűrűzötábor	TMF-559/6/2017	Ap palackcsapdázás sajnos nem hozott eredményt.
58	Haragos sikló, rákosi vipera (<i>Coluber caspius</i> , <i>Vipera ursinii</i>)	Budai-hg., Dabas, Táborfalva	TMF-559/6/2017	Rádiotelemetria egyelés genetikai vizsgálatok elvégzésére 2018-ban fog megtörténni, szerződés kötés megtörtént.
59	Vöröshasú unka, erdei béka, mocsári béka; Dunai götte, gyepi béka, fali gyík; (<i>Bombina bombina</i> , <i>Rana dalmatina</i> , <i>Rana arvalis</i> , <i>Rana temporaria</i> , <i>Triturus dobrogicus</i> , <i>Podarcis muralis</i>)		TMF-559/6/2017	Az éves felmérés megtörtént.
60	Madáratlasz Térképezés	Működési területen 20 db UTM négyzet felmérése	TMF-559/6/2017	Az éves felmérés megtörtént.
61	Ritka és telepesen fészkelő madarak	Kócsagtelepek légifelmérése, Ócsa, Mocsai tó, Ferencmajori halastavak, Nádasladányi tözgebányák	TMF-559/6/2017	A gémtelep légi felmérése megtörtént, automatikus képelemzési módszerrel a fészkek beazonosításra kerültek.
62	Denevér-közösségek felmérése	Dömösi Vizes-barlang (Pilis), Szokolyai vasbánya, Denevér-barlang (Gerecse), Keselő-hegyi II. triászbanya tárója (Gerecse), Alcsúti arborétum raktárpülete, Solymár r. kat. Templom, Bajót r. kat. Templom, Csóvár evang. Templom, Rád vadászház, Penc evang. Templom, Csákvár kastély, Fehérvárcsurgó kastély, Fehérvárcsurgó torony, Tatárszentgyörgy r. kat. Templom, Alsógallai r.kat. templom (Tatabánya), Szopláki-ördöglyuk (Pilis), Leány-barlang (Pilis), Legény-barlang (Pilis), Bajnai Öreg-lyuk (Gerecse), Pisznice-barlang (Gerecse), Keselő-hegyi II. triászbanya tárója (Gerecse), Tűzköves-barlang (Gerecse), Lukács-szállási-bánya (Királyrét), Gánti-bánya (Vértes), Gánti bányatelepi-táró (Vértes), Lengyel-barlang (Gerecse), Pisznicei-zsomboly (Gerecse), Öreg-kői 1. sz. zsomboly (Gerecse),	TMF-559/6/2017	A felmérések rendben megtörténtek.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
		Naszályi-víznyelőbarlang (Börzsöny)		
63	Erdei denevérfajok felmérése (<i>Chiroptera</i>)	Északi Gerecse Vértes, Pilis-Visegrádi-hegység területén erdei denevérfajok felmérése	TMF-559/6/2017	Denevérdetektor és hálózás segítségével számtalan hasznos adattal gazdagodtunk.
64	Ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	Budapest Vöröskővár, Budakeszi-Farkashegy repülőtér, Budaörs repülőtér, Budapest Ferihegyi emlékpark, Budapest, Mátyás földi repülőtér, Csákberényi legelő, Hármashatárhegy repülőtér, Kecskéd repülőtér, Pilis Monori erdő, Pusztavacs Mo. közepe TT., Székesfehérvár- Börgönd repülőtér, Neszmély: Gombás-puszta, Nagyvenyim, Mélykút-puszta (Rab major legelő), Esztergom, Vértesboglár felső Dunaujváros (Kisapostag) repülőtér, Dunakeszi Lóversenypálya, Csákberénytől DK-re, Csákberény 2. kvadrát, Csákvár repülőtér (Pogácsa-legelő TT.), Dunakeszi repülőtér,	TMF-559/6/2017	Az ürgék felmérésre kerültek a protokoll szerint.
65	Északi (patkányfejű) pocok (<i>Microtus oeconomus</i>)	Ács, Lovadi-rét, Csépi gyepek	TMF-559/6/2017	2017-ben végre sikerült egy példányt kimutatni ebből a ritka kisemlősből.
66	Pelék (<i>Gliridae</i>)	Pilisszentiván	TMF-559/6/2017	A pelék felmérése megghiúsult, a csapdákat nem foglalták el.
67	Hiúz (<i>Lynx lynx</i>)	Börzsöny hegység teljes területe.	TMF-559/6/2017	A börzsönyi hiúz felmérése megtörtént, nyomkeresés, követés és kameracspdás felvételek készültek.
68	Közösségi jelentőségű fajok felmérése (<i>Castor fiber</i> , <i>Parnassius mnemosyne</i> , <i>Cricetus cricetus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Natrix tessellata</i>)	DINPI működési területe	TMF-559/6/2017	A fajok felmérése az őrszolgálat bevonásával folyt, az adatbázisba 130 új előfordulás került rögzítésre.
69	Gőték, szarvasbogár, kis apollólepke, hörcsög, farkasalmalepke, hód, év fajai 2017	DINPI működési területe	TMF-559/6/2017	gőték szarvasbogár, kis apollólepke, hörcsög, farkasalmalepke, hód , év fajai 2017 ben felmérésre kerültek. A gyűjtött adatunkat adatbázisba rögzítettük.
70	Nagy gomba felmérése	Pogány-Rózsás ER	TMF-559/6/2017	A felmérés rendben megtörtént.
71	Magyarföldi husáng, genetikai vizsgálat	Nem köthető területhez	TMF-559/6/2017	Szerződés kötés történt, értékelés és jelentés 2018-tavasán várható.

	Monitorozott taxonok / élőhelyek	Helyszín	Forrás	Főbb eredmények
72	Biodiverzitás Nap	Vértes, Csákányospuszta	TMF-559/6/2017	Közel 5000 taxon került elő a 3 nap alatt. Az egyedszám országosan is kimagasló.
73	Közösségi jelentőségű jelölő lepkefajok, xilofág rovarok felmérése	Nyugat Cserhát és Naszály (HUDI20038)	TMF-559/6/2017	A fenntartási tervet megalapozó felméréshez szükséges szerződés-kötés 2017-ben megtörtént, tényleges felmérés 2018-ban fog megtörténni.
74	Zöld koboldmoha (<i>Buxbaumia viridis</i>)	Börzsöny, Visegrádi-hg., Budai TK	TMF-559/6/2017	Több helyen sikerült kimutatni ezt a rendkívül ritka mohát.
75	Vértesi csuklyásbagoly (<i>Cucullia mixta loricatella</i>)	Vértes	TMF-559/6/2017	Szerződés-kötés történt, értékelés és jelentés 2018-tavasán várható.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

Biotika almodul

Az FM a KEOP-6.3.0/2F/11-2012-0002 számú pályázattal kapcsolatos fejlesztés eredményeként, a korábbi Természetvédelmi Információs Rendszert (TIR) 2014 decemberétől az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) egyik moduljaként üzemelteti (TIR 2.0). Az egységes adatkezelés elősegítése érdekében a Természetvédelmi Informatikai Tanácsadó Testület (TITT) javaslatára 2017 során egy köztes adatbázis, Ún. „TIR Biotikai Portál” létesült, melyet Természetmegőrzési Főosztálya üzemeltet. A jövőben ez az adatbázis fogja kiszolgálni az OKIR szakrendszer Biotika almodulját. Az FM TMF/352-2/2017 iktatószámom kelt levele elrendelte a 2010 után keletkezett biotikai adatok szolgáltatását a TIR Biotikai Portál számára, melynek eleget téve a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságon tárolt biotikai adatok (kb. 900 ezer rekord) 2017. szeptember 21-én átadásra kerültek

Vagyon almodul

A TIR vagyon-moduljában 2010 tavaszától tárolt adataink 2014 decemberében az OKIR rendszerbe áttöltésre kerültek. E központi adatbetöltés után az időnként felmerülő változásokat azonnal átvezettük/átvezetjük az adatbázisban, így nyilvántartásunk naprakész.

Az OKIR TIR alrendszerében tárolt adatok:

A vagyon-almodulban tartjuk nyilván a hasznosításba adott, vagyonkezelésünkben lévő területek szerződéseinek alábbi adatait (2017.12.31-én 223 db szerződés):

- bérlő neve,
- szerződés kelte,
- szerződés iktatószáma,
- megállapodás kelte (től, ig),
- bérelt földrészletek hrsz-a,
- bérelt földterület nagysága (ha, AK),
- hasznosítás módja,
- bérleti díj.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

A vagyon-almodulban tartjuk nyilván az állatokat is (2017.12.31-én 927 db állat), a következő adatokkal:

- állat ENAR száma,
- születési ideje,
- ivara,
- fajtája,
- melyik állatsoportozhoz tartozik,
- az anya ENAR száma,
- bekerülés dátuma és jogcíme,
- tenyészállat-e,
- Pénzügyi, Számviteli és Munkaügyi Osztály tételesen nyilvántartja-e, ha igen, mikortól,
- utódai.

Ingtalan almodul

A TIR-ből 2014 decemberében az OKIR rendszerbe áttöltésre került Ingatlan almodulban 25 247 ingatlan 35 087 alrészletének adatait tároljuk. Az ingatlanokra vonatkozó információ 56 db mező szerint tartalmazhat adatot, melyek feltöltése, illetve naprakészre javítása az FM által koordináltan központilag, – valamint az Igazgatóság által egyedileg is – jelenleg is folyamatban van.

4.4. Jelentési kötelezettség

Igazgatóságunknak 2017-ben a 79/409/EGK tanácsi irányelv 4. cikke (3) bekezdésében, 9. cikke (3) bekezdésében, 10. cikke (2) bekezdésében, 12. cikkében, valamint a 92/43/EGK tanácsi irányelv 16. cikke (2) bekezdésében, 17. cikke (1) bekezdésében, 22. cikke b) pontjában meghatározott jelentés elkészítésével kapcsolatban nem volt kötelezettsége.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek

A természetvédelmi kezelési tervekről az alábbi táblázat ad áttekintést. A táblázat félkövérrel kiemelt sorai jelzik a 2017-ben aktualizált természetvédelmi kezelési terveket. Ezek az alábbiak:

2017-ben folytatódott a védelemre tervezett Gerje-mente TK védetté nyilvánításához szükséges anyagok összeállítása, több pontban át kellett dolgoznunk a természetvédelmi kezelési tervet megalapozó dokumentáció munkaközi anyagát. A jogszabályoknak megfelelő egyeztetési eljárás megkezdése előtt, rendhagyó módon, előzetes információgyűjtés keretében megkerestük az összes érintettet, kérve, hogy a rendelkezésükre álló ismeretekkel, információkkal segítsék a tervezési munkát.

2017-ben Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék Önkormányzatával (mint megrendelővel) kötött szerződés biztosította keretek között folytatódott a Normafa és térségére (mint a Budai TK részterületére) készítendő kezelési terv készítése, megkezdődött a részletes természetvédelmi kezelési terv összeállítása.

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Terv. terület mérete (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes tv. kezelési terv	"C" fejezet, jogszabály melléklete	Készítés éve
Adonyi TT	0,9	van	van	előkészített	Területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Alcsúti Arborétum TT	40,5	van	van	nincs	
Belsőbárándi Tátorjános TT	49,7	van	van	van	2007-ben kihirdetve
Budai TK	10 479,2	van	van	nincs	
Budai TK részterülete: Szénások Európa Diplomás terület	1 748,8	van	van	van	2008-ban kihirdetve
Budai TK részterülete: Normafa és térsége	303,9	elkészült	előkészítés alatt	előkészítés alatt	A tervezés 2016-ban kezdődött. 2017-ben elkészült a megalapozó dokumentáció és megkezdődött a részletes term.véd. kezelési terv összeállítása
Budai Sas-hegy TT	30,5	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Budakalászi Kemotaxonómiai Botanikus Kert TT	5	van	van	van	2003-ban kihirdetve
Budapesti Botanikus Kert TT	2,7	nincs	nincs	nincs	
Ceglédi-rét TT	17,4	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Csévharaszi Borókás TT	128,8	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Dabasi Turjános TT	140,4	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Terv. terület mérete (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes tv. kezelési terv	"C" fejezet, jogszabály melléklete	Készítés éve
Dinnyési-Fertő TT és tervezett bővítése	1160	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Duna-Ipoly Nemzeti Park	6 0314	van	nincs	nincs	
Duna-Ipoly Nemzeti Park dunai területek	117,6	van	van	nincs	
Duna-Ipoly Nemzeti Park Ipoly-völgy	2 442,2	van	van	nincs	
Duna-Ipoly Nemzeti Park Szentendrei-szigeti területe	1 576,7	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Dunaalmási-kőfejtők TT	230,1	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Dunai-szigetek tervezett TT	300	van	van	van	„C” fejezet szövegszerű módosítási javaslata felterjesztve az FM felé 2015. 04. hó
Érdi Kakukk-hegy TT	9,3	van	van	van	2007-ben kihirdetve
Fóti Somlyó TT	196,6	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Földtani alapszelvények megóvását szolgáló természeti emlékek	24,3	van	van	van	2015-ben kihirdetve
Fővárosi Állat- és Növénykert TT	10,76	van	van	van	2013-ban kihirdetve
Gellérthegy TT	39,7	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Gerecsei TK	8 617,4	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Gerje-mente tervezett TK	~1173	előkészítés alatt	előkészítés alatt	előkészítés alatt	2017-ben folytatódott a védetté nyilvánításhoz szükséges dokumentáció összeállítása
Gödöllői Dombvidék TK	11 674,3	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Gödöllői Királyi Kastélypark TT	26,1	nincs	nincs	nincs	
Háros-szigeti ártéri erdő TT (bővítéssel)	60,2	van	van	van	2009-ben kihirdetve
Jókai Kert TT	3,2	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
József-hegyi barlang felszíne tervezett TT	2	nincs	nincs	nincs	
Kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek	5,6	van	van	van	2014-ben kihirdetve
Küdői-hegy tervezett TT	35,0	nincs	nincs	nincs	

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

A védett vagy védelemre tervezett terület neve	Terv. terület mérete (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes tv. kezelési terv	"C" fejezet, jogszabály melléklete	Készítés éve
Magyarország Földrajzi Központja TT	4,6	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Martonvásári Kastélypark TT	67,6	nincs	nincs	nincs	
Nagykőrösi Pusztai Tölgyesek TT	~400	átdolgozandó	nincs	nincs	
Ócsai TK	3 856,6	van	nincs	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Pákozdi Ingókövek TT	48	nincs	nincs	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Pál-völgyi-barlang Felszíne TT	4,7	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Peregi Parkerdő TT	11,7	van	van	nincs	
Pogácsa-legelő TT	263,1	van	van	van	2014-ben kihirdetve
Rácalmási-szigetek TT	381,8	nincs	nincs	nincs	
Rétszilasi-tavak TT	1 495,5	nincs	nincs	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Sárréti TK	2 203,7	nincs	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Sárvíz-völgye TK	3 532,9	van	nincs	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Székesfehérvári Homokbánya TT	121	nincs	nincs	nincs	
Szemlő-hegyi-barlang Felszíne TT	1,1	nincs	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Szentendrei rózsza termőhelye TT	0,4	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Tápió-Hajta vidéke TK	4 876,3	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Tatai Kálvária-domb TT	2,8	nincs	nincs	nincs	
Tétényi-fennsík Nagy Pusztá tervezett TT	148	van	van	van	2011-ben kihirdetve
Turai Legelő TT	14	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Ürbő-pusztá tervezett TT	56	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Vácrátóti Arborétum TT	28,9	nincs	nincs	nincs	
Velencei-tavi Madárrezervátum TT	820	van	van	előkészített	területi egyeztetés még nem kezdődött meg, átdolgozandó
Vértesi TK	16 525,4	van	nincs	nincs	
Vértesszőlősi Előember-telep TT	35,3	nincs	nincs	nincs	

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján finanszírozott elfogadott fenntartási tervvel érintett területek a következők:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20001	Ácsi gyepek	kTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20002	Adony-Perkátai löszvölgyek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20003	Alapi kaszálórétek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20026	Alsó-Ipoly-völgy	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20050	Alsó-Tápió és patak völgyek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20004	Aszal-völgy	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20005	Bársonyos	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20007	Besnyői löszvölgy	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20011	Csépi gyepek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20013	Csolnoki löszgyepek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20014	Debegió-hegy	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20034	Duna és ártere	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20016	Epöli szarmata vonulat	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20052	Érd-Százhalombattai táblarög	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20017	Érd-Tétényi plató	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20019	Felső-Tápió	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20021	Gerje-mente	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20022	Gógány- és Kőrös-ér mente	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20040	Gödöllői-dombság peremhegyei	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20025	Hajta mente	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI21056	Jászkarajenői puszták	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20027	Kelet-Mezőföldi löszvölgyek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20028	Kirvai löszgyepek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20032	Mocsai ürgés legelő	kTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20033	Móri-árok	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20036	Nagylóki löszvölgyek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20037	Nyakas-tető szarmata vonulat	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20041	Póc alja	kjTT	2014-ben elfogadásra került

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20042	Ráckevei Duna-ág	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20043	Reketyés	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20044	Sárrét	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20046	Székek	kjTT	2016-ban elfogadásra került
HUDI20045	Szigethalmi homokbuckák	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20048	Szomódi gyepek	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20024	Tápiógyörgye-Újszilvási szikések	kjTT	2014-ben elfogadásra került
HUDI20054	Velencei-tó	kjTT	2014-ben elfogadásra került

A DINPI által korábban elkészített, az FM által jóváhagyott Natura 2000 fenntartási tervek:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20012	Csévharaszi homokvidék	kjTT	2011-ben elfogadásra került

A DINPI által korábban pályázatból elkészített, jóváhagyásra váró Natura 2000 fenntartási tervek:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20035	Nagykőrösi pusztai tölgyesek	kjTT	részterületre elfogadott

Az átmeneti támogatás keretében a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium megbízásából korábban elkészült fenntartási tervek:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20031	Lajoskomáromi löszvölgyek	kjTT	2009-ben elfogadásra került
HUDI20047	Szigeti homokok	kjTT	2009-ben elfogadásra került
HUDI20051	Turjánvidék	kjTT	2009-ben elfogadásra került
HUDI20053	Velencei-hegység	kjTT	2009-ben elfogadásra került
HUDI20055	Veresegyházi-medence	kjTT	2009-ben elfogadásra került
HUDI30002	Zámolyi-medence	kTT	2009-ben elfogadásra került

A Földművelésügyi Minisztériummal kötött TMF657/2015. számú támogatói okiratban foglaltak alapján finanszírozott alábbi 4 Natura 2000 természetmegőrzési terület fenntartási tervének elkészítése, felülvizsgálata történt meg:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20006	Belsőbárandi löszvölgy	kjTT	előzetesen elfogadott
HUDI20010	Budaörsi kopárok	kjTT	előzetesen elfogadott
HUDI20029	Kocsi gyepek	kjTT	előzetesen elfogadott
HUDI20055	Veresegyházi-medence	kjTT	előzetesen elfogadott

A Nagykőrösi pusztai tölgyesek kiemelt jelentőségű természet megőrzési terület fenntartási terve elkészült, a területi egyeztetése megtörtént, felterjesztése folyamatban van.

Folyamatban van a Földművelésügyi Minisztériummal kötött 608/5/2016. számú támogatói okiratban foglaltak alapján finanszírozott 2 Natura terület fenntartási tervének elkészítése:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20023	Gödöllői dombság	kjTT	elkészítés alatt
HUDI20020	Gerecse	kjTT	elkészítés alatt

Folyamatban van a Földművelésügyi Minisztériummal kötött 559/6/2017. számú támogatói okiratban foglaltak alapján finanszírozott 4 Natura terület fenntartási tervének elkészítése:

Kód	Natura 2000 terület neve	Natura 2000 terület típusa	fenntartási terv
HUDI20018	Északi-Gerecse	kjTT	elkészítés alatt
HUDI20047	Szigeti homokok	kjTT	elkészítés alatt
HUDI20049	Szentgyörgypuszta	kjTT	elkészítés alatt
HUDI20053	Velencei-hegység	kjTT	elkészítés alatt

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

2017-ben is jelentős volt a nagyvadak – különösen a vaddisznó – által okozott túsás, vegetáció- és talajkárosítás, amely a Pilis, Budai-hegység, a Gödöllői-dombság, a Gerecse, a Vértes és Nagykőrös térségében volt a legerősebb. A vaddisznó jelentős mennyiségben okoz kárt a védett természeti értékekben – teljes orchidea és írisz-élőhelyeket, és az ezekben élő rovarritkaságok populációit fogyasztják el a kondák. A vaddisznók ugyancsak károkat okoznak a talajon fészkelő madarak, a kétéltűek és hullók, valamint az apróvad szaporulatában is.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Élőhelytípus	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
1	DINP Ipoly-völgyi területei	mocsárrétek, üde kaszálók és homoki gyepek	Kaszálás és sarjülegeltetés	400,43
2	DINP Ipoly-völgyi területei	cserjésedő homoki gyepek és mocsárrétek	Szárazítás, esetenként sarjülegeltetés	74,79
3	DINP Ipoly-völgyi területei	mocsárrétek, üde kaszálók és homoki gyepek	Legeltetés, tisztító kaszálás	263,3
4	DINP Esztergomi területei	homoki gyepek és lejtősztyepppek	Tisztító- és fenntartó kaszálások, legeltetés	207,7
5	Dunai-szigetek tervezett TT: Körtvélyes-sziget	mocsárrétek	Tisztító- és fenntartó kaszálások	134,4
6	Galgahévízi-láprét ex lege láp	kékperjés láprétek, mocsárrétek	Gépi szárazítás és kisgépes kaszálás, invazív növényfajok irtása (Fallopia sp.).	140

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Élőhelytípus	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
7	Gödöllői-dombvidék TK	Báránjárás löszgyepei	Kisgépes kaszálás és cserjeirtás (mechanikai és vegyszeres)	10
8	Kerepes, Küdői-hegy (tervezett TT)	cserjésedő löszgyepek	Cserjeirtás, (mechanikai és vegyszeres)	10
9	Tápió-Hajta Vidéke TK	szikes mocsarak, nyílt vízterek, nádas	Vízkezelés	800
10	Tápió-Hajta Vidéke TK	mocsarak	Nádatás	150
11	Tápió-Hajta Vidéke TK	mocsárrétek	Vízkezelés	150
12	Tápió-Hajta Vidéke TK	szikes gyepes és löszgyepek	Legeltetés	800
13	Tápió-Hajta Vidéke TK	szikes gyepes és alföldi kaszálórétek (Nyík-rét, Gulya-gyep)	Kaszálás	700
14	Jászkarajenői füves puszták SAC	zárt homokpusztagyepesek	Kézi kaszálás	3
15	Jászkarajenői füves puszták SPA	Jászkarajenői-pusztai szikes gyepesek	Vízkezelés	40
16	Nagykőrösi pusztai tölgyesek SAC	zárt homokpusztagyepesek, pusztai tölgyesek	Kaszálás, kései meggy húzogató, akácsarj leverés	50
17	Ócsai TK	lápérek és üde kaszálók	kaszálás	99,6
18	Ócsai TK	mocsarak és nádasok	vízkezelés	3575
19	Ócsai TK	lápérek és üde kaszálók	özönösvény fajok (aranyvessző) szárzúzása	4,3
20	Dinnyési fertő TT	mocsarak és nádasok	mozaikos nádválas	120
21	Sárvíz-völgye TK	mocsarak és nádasok	mozaikos nádválas	35
22	Velencei-tavi Madárrezervátum TT	mocsarak és nádasok	mozaikos nádválas	90
23	Velencei-tavi Madárrezervátum TT	mocsarak és nádasok	Liparis loeselii élőhely kezelése	3
24	Sárréti TK	mocsárrétek és üde kaszálók	szárzúzás	125
25	Sárréti TK	mocsárrétek és üde kaszálók	kaszálás	294
26	Sárvíz-völgye TK	szikes gyepesek és üde kaszálók	kaszálás	14
27	Sárvíz-völgye TK	szikes gyepesek és üde kaszálók	keskenylevelű ezüstfa állománykezelés	10
28	Velencei-tavi Madárrezervátum TT	szikes gyepesek	kaszálás	2
29	Rétszilasi-tavak TT	mocsárrétek és üde kaszálók	kaszálás	25
30	Csömöri Ex lege lápérek TT	lápérek, kaszáló	kézi kaszálás kíméleti területen, valamint szomszédos erdő akác felújításából áterjedő sarjak	2,5

No.	A terület megnevezése	Élőhelytípus	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
			visszaszorítása; Solidago visszaszorítása	
31	Gerecsei TK	lőszgyep	legeltetés, cserjeirtás	110
32	Tatai Öreg-tó Natura 2000 terület	mocsárrétek és üde kaszálók	kaszálás, idegenhonos, inváziós fajok visszaszorítása (gyalogakác, aranyvessző, akác)	2
33	Északi-Gerecse Natura 2000 terület	lőszgyep	legeltetés	15
34	Szomódi gyepek Natura 2000 terület	láp- és mocsárrétek	kaszálás, idegenhonos, inváziós fajok visszaszorítása (gyalogakác, aranyvessző, akác)	3
35	Tatai Tavak Ramsari Terület	mocsárrétek és üde kaszálók	legeltetés, kaszálás, idegenhonos, inváziós fajok visszaszorítása (fehér som, aranyvessző, siskanád)	8,5
36	DINP Visegrádi területei	jellegtelen száraz- és üde gyepek	Tisztító kaszálások	38,7

BÖRZSÖNYI TERMÉSZETVÉDELMI TÁJEGYSÉG

Kis léptékű élőhelyfejlesztési munkálatokat végeztünk a Börzsöny területein, így a diósjenői Foltán-kereszt közelében, ahol a hegység egyetlen hegyi tárnicska (*Gentianella austriaca*) populációja él. Az állomány továbbra is sérülékeny méretű, a 2017-es évben is alig tucatnyi virágzó tövet találtunk. A terület a késő őszi virágzás előtt került kaszálásra, a magérlelést követően pedig bolygatásra.

Az Ipoly-völgyi részeken a kaszált területek jelentős hányadát sarjülegeltetéssel is tudtuk kezelni, hasznosítani.

A legeltetést az ipolyvecei réten elsősorban a magasabb füvet termő nedves, vizes, gyakran zombékos területen kezdtük meg májusban. Mivel a lelegelt terület nem lesz egyenletes, a visszamaradt növényzet sok madár számára kínál fészkelési, táplálkozási lehetőséget, ezek közé tartozik a védett foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*), énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*), réti tücsökmadár (*Locustella naevia*), rozsdás csuk (*Saxicola rubetra*), sárga billegető (*Motacilla flava*), sordély (*Miliaria calandra*).

A legeltetést az Ipoly áradásakor kihordott homokos dombok között folytattuk, ahol gépi kaszálást nem lehetett végezni.

A fokozottan védett haris (*Crex crex*) előzőleg megfigyelt, behatárolt költőterületeit kaszálatlanul hagytuk. Mivel a költőpárok egymáshoz közel foglaltak területet, ezért itt egyben közel 30 ha-t hagytunk kaszálatlanul a felmért 5 párnak. A bála készítése és behordása közben a gépekről lehetett látni fiatalokat vezető felnőtt példányokat.

A területtel határos nemesnyarasban megtelepedett rétisas (*Haliaeetus albicilla*) is gyakran vadászott itt és hordta a táplálékot fiókáinak erről a területről.

A dejtári zárt homoki gyepek, szárazabb legelők egyes vagy csoportos fáival, bokraival is megfelelnek a szarvasmarha igényeinek. Mindig marad egy kevés növényzet, amely biztosítja a folyamatos táplálékot, búvó- és szaporodó helyet biztosít az értékes, védett fajok számára,

mint amilyen a fűrj (*Coturnix coturnix*), a mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), a sárga billegető (*Motacilla flava*), a parlagi pityer (*Anthus campestris*), a bíbic (*Vanellus vanellus*), a cigány- és a rozsdás csuk (*Saxicola torquata* és *S. rubetra*), a karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*), a tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), a búbosbanka (*Upupa epops*) vagy a védett ízeltlábúak közé tartozó sisakos sáska (*Acrida hungarica*). Ezek a területrészek lehetőséget kínálnak a gyepek folyamatos megújulására, ám a túllegeltetés megelőzése érdekében külön odafigyelést igényelnek. A fekete kökörcsin (*Pulsatilla pratensis* spp. *nigricans*) ezres nagyságrendű állománya növekszik, amibe besegít a nyugati szél és az, hogy a legelő állatok betapossák a magokat.

A terület szélekről lassan bekúszó galagonya gyökérsarjakat szárazúzással tudjuk visszaszorítani.

A drégelypalánki zárt, homokos gyepeket csak augusztus végén kezeljük, mert közvetlen mellette, a nyugati oldalon elterülő Csadó-mocsárból közel 100 példány mocsári teknős (*Emys orbicularis*) tojásrakás céljából keresi fel, használja ezt a 11,54 ha-os területet. A teknős állomány a fészkek ráccsal történő levédésének, a fészkekben áttelelő szaporulat közvetlen tavaszi vízbe helyezésének és a fészkekfosztogató szőrmés predátorok (róka és borz) tervszerű apasztásának köszönhetően növekszik.

A magasabb térszintben elhelyezkedő szárazabb gyepeken, illetve a szénakészítésre alkalmatlan fajösszetételű vagy bokrosodott területeken 74,79 hektár területnagyságon kaszálni nem volt érdemes, ezért szárazúzással biztosítottuk az élőhely kezelését, ezzel megakadályozva a fás vegetáció (galagonya, kökény, gyepürózsa) és az évelő lágyszárúak – mint pl. a gilisztaűző varádics – térfoglalását is. Az előző években végzett kezelésnek és a csapadékos időjárásnak köszönhetően már ezeken a területeken is tudtunk az idén kaszálni, szénát betakarítani. Azokon a dejtári árvalányhajas részekben valamint száraz területeken, ahol a sisakos sáska előfordul, ezeket a kezeléseket csak augusztus utolsó hetében végeztük el. Az elmúlt évben végzett selyemkóró elleni (kézzel megoldott) vegyszerezésnek is van már látható eredménye: az itt-ott szálszerűen felújult növény alacsony, vékony szálú. A legeltetéses és időben késői kezelés hatására a sisakos sáska már a szomszédos táblákban is megfigyelhető, tehát állománya növekszik. Ugyan ez mondható el az árvalányhajas területekről is.

A kezelendő területeken előforduló szerbtövises részeket, valamint a legeltetéssel hasznosított területeken lévő lóromos, magyar kutyatejes területrészeket szárazúzóval 2-3 alkalommal letakarítottuk 4,5 hektáron, közvetlenül az elvirágzás után, ezzel megakadályozva a maggal történő terjedést, az újabb gyomos területek kialakulását.

Az ipolyvecei Ortás-réten egy foltban megjelent gyalogakác töveket gyökerestől eltávolítottuk. Ennek ellenére a visszamaradt gyökér sarjából kiújult. E faj terjedésének megakadályozására a későbbiekben is kiemelten odafigyelünk.

Szárazúzóval történő területkezelést az előző évekhez hasonlóan folytattuk a cserjésedő, valamint a gyepesítésre felhagyott szántóterületeken is, 25 hektár területnagyságon. Fontosnak tartottuk a kökény és galagonya, valamint a tömegesen megjelenő üröm, seprence, sóskafélék és bükköny visszaszorítását a gyepek vegetáció érdekében, valamint a közvetlen erdővel, erdősávval határos művelt területeken a fás szárúak betelepülésének megakadályozását. A gyepesítésre felhagyott szántóterületeken jelentős sikereket értünk el.

Más évekhez hasonlóan ez évben is többletmunkát jelentett az Ipoly folyó által áradáskor lerakott szemét (kb. 8 m³), valamint a szél által letört, kidöntött száraz fa, gally összeszedése és lehordása a kaszálásra tervezett területekről.

A csak legeltetéssel hasznosított területeken tisztító-, és fenntartó kaszálást végeztünk 41,90 hektár területnagyságon. A tisztító kaszálás eredményeként a héjakút mácsonya és a lórom visszaszorulóban van.

KELET-PEST-MEGYEI TERMÉSZETVÉDELMI TÁJEGYSÉG

A Gödöllői-dombvidék TK területén, illetve a működési terület csatlakozó részein ebben az évben is a kis kiterjedésű, de nagyon értékes élőhelyek rendbetételére került sor. A pályázati forrásból korábban vásárolt önjáró alternáló kaszával több hektár kiterjedésű láprét (Galgahévíz), löszgyep (Domonyvölgy) kíméletes kaszálása történt meg. Ezen kívül nagy területű cserjeirtás zajlott a Kerepes-kistarcsai Küdői-hegy területén. A domonyvölgyi Bárányjárás területén cserjeirtási utókezelést végeztünk. A VSZT-s terület értékes területrészeinek (Domony 0169b hrsz) régóta húzódó felvásárlása folyamatosan zajlik. Az ex lege védett Galgahévízi láprét jobbára osztatlan közös tulajdoni viszonyban lévő területrészeinek felvásárlása megkezdődött. A DINPI saját vagyongazdálkodásában lévő Kerepes, Szilas-patak forrásvidéke elnevezésű területen több esetben is szemétszedést végeztünk, részben a kerepesi önkormányzattal együttműködésben kialakított tanösvényen.

A Tápió-Hajta Vidéke TK területén idén az év egészét tekintve átlagos időjárás volt tapasztalható. Ez nem befolyásolta a kaszálások rendjét, hiszen a tavalyi évhez hasonlóan ismételten mintegy 700 ha kezelése történt meg a vagyongazdálkodásunkban lévő két nagyobb tömbben (nagykátai Nyík-rét, tápiógyörgyei Gulya-gyep). A kaszálók hozama átlagosnak volt mondható (10-11 nagy hengerbála/ha érték). A legeltetéssel hasznosított terület összes kiterjedése mintegy 800 ha volt, nagyságrendileg ez is megegyezik a korábbi év adatával. 2016-tal ellentétben sajnos idén újra jelentkezett a Nyík-réti gyepek túllegeltetése, amelyben a nyár közepi aszályos időszak éppúgy szerepet játszott, mint az, hogy a gulyát idén szervezési problémák miatt nem sikerült áthajtani a tápiógyörgyei Gulya-gyepre.

A vizes élőhelyek mozaikosságának fenntartása érdekében a természetvédelmi vagyongazdálkodásban lévő nádasok mintegy 25 %-án, 150 ha-on történt nádaratás. Két nagyobb tömbben – nagykátai Bata-tó, illetve a jászberényi Hajta-mocsár – azonban ebben az évben ismételten nem történt beavatkozás.

Okszerű vízkormányzással idén is mintegy 950 ha vizes élőhely megfelelő ökológiai állapotát sikerült elérnünk, ez hasonló a korábbi évhez. 800 ha nádasterület tavaszi feltöltése sikerült a Hajta-mentén, melynek eredményeként változatos fajösszetételű vízimadár közösség alakult ki. Sajnos a nagykátai Bata-tavon idén sem sikerült a tavaszi időszakban kialakult nagy és változatos összetételű gémtelep költése. A saját vagyongazdálkodásában lévő mocsárréti élőhelyek árasztására is sor kerülhetett mintegy 150 ha-on, legnagyobb kiterjedésben a tápiógyörgyei Gulya-gyepen, továbbá a Gombai-patak völgyében.

A Tápió-vidék kisléptékű élőhely kezelése közül ki kell emelni azt a kísérletet, amely során öt helyszínen folytattuk a fehér akác, zöld juhar, keskenylevelű ezüstfa, nyugati ostorfa, amerikai kőris gyűrűzését. Folyamatos munkával a védett természeti területekről a korábbi évekhez képest több, mintegy 80 m³ hulladékot távolítottunk el. A Szárazgyep LIFE pályázat keretében a szentmártonkátai volt lőtér és a tápiósági Földvár területén (összesen 40 hektáron) történt meg az lágy- és fásszárúak elleni védekezés. Mindkét helyszínen megtörtént a tölvelválasztás, illetve a szentmártonkátai helyszínen a faanyag lehordása is. Ezen kívül a közmunkaprogram során motoros fűkaszákkal mintegy 10 ha értékes, az utóbbi években nem kaszált gyepterület kezelése történt meg, pl. a farmosi Rekettyés láprétjén.

A tájegység déli részén elterülő saját vagyongazdálkodású területeken egyrészt kézi kaszálásokra került sor, másrészt a Jászkarajenői-halastó tulajdonosával történt egyeztetés eredményeként mintegy 40 ha jó állapotú szikes élőhely tavaszi elárasztását sikerült megoldani. Folyamatosan zajlott a nagykőrösi pusztai tölgyesekben a vadkizáró kerítések karbantartása, illetve az erdészeti hatóság által előírt felújítási kötelezettségek teljesítése. Ezen kívül az ivazívok visszaszorítása a legértékesebb élőhelyeken: kaszálás, kései meggy húzogatás, akácsarj leverés mintegy 50 ha-on.

VÉRTES-MEZŐFÖLD TERMÉSZETVÉDELMI TÁJEGYSÉG

Gyepterületek élőhelykezelése

A 2017. évi gyepgazdálkodást külső kedvezőtlen környezeti elemek nem befolyásolták. A Sárréti TK területén a haszonbérleti szerződések megkötésének köszönhetően az előző évekhez képest kisebb területen folyt gazdálkodás. Ennek következtében 294 hektáron történt kaszálás és 125 hektáron történt tisztító kaszálás jellegű szárazzás. Hasonló volt a helyzet a Sárvíz-völgye TK, és a Rétszilasi-tavak TT területén, ahol összesen 14, illetve 25 hektár területet tudunk kaszálással kezelni.

A területhasználat elsődleges célja a természetszerű gyepvegetáció, a hozzá kapcsolódó zoológiai értékek életfeltételeinek fenntartása. Tovább folyik az elmúlt években természetvédelmi érdekből felhagyásra került szántókon kialakult gyepek rekonstrukciójának elősegítése, illetve a gyomfajok és a másodlagosan nádasodó területek visszaszorítása.

Különböző mértékben fordulnak elő – különösen a Sárréti és a Sárvíz-völgye TK-ban – a tájidegen és inváziós aranyvessző (*Solidago*) fajok, illetve a keskenylevelű ezüstfa (*Eleagnus angustifolia*). Ezeknek a gyepeknek kezelése elsőrendű feladat az élőhely javítása érdekében. A tájegységben a közmunkaprogramnak köszönhető fizikai állomány növekedésével Tác és Soponya térségében összességében újabb 10,0 hektár területen sikerült elvégezni 2017-ban a cserjeirtást. Az aktuális területhasználat mellett a gyepek fajösszetételében, struktúrájában lényeges kedvezőtlen változások nem észlelhetők.

A területek döntő hányadát több éve haszonbérbe adjuk és a helyi gazdák hasznosítják. A kaszálók és legelők bérbeadása a természeti értékek élőhelyi igényeinek, háborítatlanságuk biztosításának figyelembe vételével történt.

Nádas élőhelykezelés

A nádgazdálkodás és nádasodott területek tisztító vágása rendszeresen zajlik. A nádaratás mozaikos mintázatban történik, különös figyelemmel a telepeseen fészkelő madarak élőhely igényére.

A szikes tavakon a nádvágás célja a nádasodás részleges visszaszorítása a szikes tó vízfelületének és jellemző struktúrájának megőrzése céljából. E tekintetben kiemelkedő fontosságú a szikes tavak szerepe a parti madarak élőhelyeként.

A nádas tavakon az aktuális területhasználat mellett fajösszetételben, struktúrában kedvezőtlen változások nem észlelhetők, a területek állapota kielégítő.

A nádaratás külső vállalkozókkal, alapvetően adásvételi szerződéssel történik. A nádasok vágása megfelelő jégviszonyok mellett nagygépes technológiával történik. A kezelt területek kiterjedése a Dinnyési-fertő TT területén 120 hektár, a Sárvíz-völgye TK-ban 35 hektár és a Velencei-tavi Madárrezervátum TT területén mintegy 90 hektár. A Velencei-tavi Madárrezervátum TT területén a kedvező jégviszonyoknak köszönhetően ebben az évben sor került az úszólápok aratására mintegy 3 ha kiterjedésben a *Liparis loeselii* élőhelyein.

PILIS-BUDAI TERMÉSZETVÉDELMI TÁJEGYSÉG

Duna-Ipoly Nemzeti Park

Esztergom, Strázsa-hegy környéki saját vagyonkezelésű területek

2017-ben kaszálás és tisztító kaszálás összesen **123.3** ha-on, legeltetés összesen **140** ha-on történt meg. Az előző évekhez hasonló magas szintet mutatott a homoki- és apró nőszirm (*Iris humilis subsp. arenaria* és *Iris pumila*) valamint a fekete kökörcsin (*Pulsatilla pratensis subsp. nigricans*) állománya. Emelkedést mutat a védett árvalányhaj fajok (*Stipa sp.*) és a kései szegfű (*Dianthus serotinus*) a területen. A patak-völgy laposabb rétjein külön figyelmet fordítottunk – kaszálási védőterülettel – a macskahere (*Phlomis tuberosa*) állományokra.

A rendszeres kaszálások, szárazítások és legeltetés hatására a korábban magaskórós gyomfajokkal benőtt gyepek állapota folyamatosan javul.

Visegrád

Az utóbbi években átadott állami földterületeken történt (közel **40** ha) kaszálás fő célja a művelési ág szerinti fenntartás, illetve a parlagfű-mentesítés, -visszaszorítás volt.

Szigetmonostor 085/2 hrsz.

1. Projekt: Győr város rendezési tervének módosítása, és az AUDI Hungaria Motor Kft. közúti gépjármű gyártó tevékenységének engedélyezése során az Európai Bizottság 2010. november 12-i konzultációja alapján kidolgozott, az Európai Bizottság 2011. január 25-i C(2011) 351 számú véleménye alapján jóváhagyott kiegyenlítő intézkedések.

Pannon homoki gyepek (6260) élőhelyen tájidegen fásszárú növényzet irtása (mechanikai és kémiai irtás) történt 64,8 ha-on, lágyszárú özönnövények eltávolítása (mechanikai és kémiai irtás, utókezelés) a teljes területen.

Az élőhelykezelési munka 2016 októberében zárult le.

2017. év szeptember hónap: Az AUDI gyeprekonstrukciós területen korábban kivágott, sarjadó őshonos cserjék visszaszorítása önkéntes diákmunkával (utókezelés). Csak mechanikai kezelés történt.

2. Projekt: Özönnövények elleni egységes védelem homoki és ártéri élőhelyeken, (HUSK/1101/2.2.1/0052)

A pályázat 2016-ra már lezárult. 2017-ben a kitermelendő faanyag erdészeti módszerekkel történő felméréseinek folytatása, ez után a faanyag kitermelése és eladása történt meg. A befolyó összegből honos fafajokkal erdősítés történt a terület egy részén. Vadvédelmi kerítés létesült a HUSK 1., 2., 3. folt körül, valamint a HUSK 14. sz. folt körül, összesen kb. 3 ha területen, 1000 m hosszban.

3. VEKOP homoki élőhelyek pályázat

2017-ben a pályázat pénzügyi és terepi tervezése zajlott, megtörtént az érintett terület lehatárolása, területszámítás, konzultációk.

Az érintett terület nagysága a jelenlegi elképzelések szerint Szigetmonostoron 5,2 ha; Érintett ingatlan: Szigetmonostor 085/2 hrsz.

A VEKOP pócsmegyeri munkálatainak terveit a DINPI végül elvetette, a rendelkezésre álló szűkös források miatt.

Budai Tájvédelmi Körzet

Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület

Az 1196 ha-os fokozottan védett Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület magas szintű természetvédelmi kezelésének megvalósítása érdekében Igazgatóságunk 2017-ben a Pilisi Parkerdő Zrt-vel és Pilisszentiván Község Önkormányzatával határozatlan idejű megállapodást kötött. A háromoldalú megállapodásnak köszönhetően folyamatosan zajlik a fekete fenyves állományok szerkezetátalakítása, éves szinten 200 m³ feketefenyő eltávolításával. A fakitermelést követő természetes erdőfelújítás sikerének biztosítása érdekében folyamatos tevékenységet jelent az idegenhonos, inváziós fajok (feketefenyő, akác, bálványfa) visszaszorítása, önkéntes természetvédelmi munka szervezésével. A terület természetvédelmi kezeléséhez szükséges kutatások (pilisi len monitoring, pilisi len magvetéses kísérlet, vadkizárásos kutatások, szukcessziós vizsgálatok) végrehajtása és a felek együttműködésén alapuló ismeretterjesztés és ökoturisztikai programok szervezése is megtörtént. 2017-ben tovább folytatódott a régészeti feltárás, melynek során újabb kelta és római kori régészeti leletek kerültek elő az ún. Hársas-erdő térségéből. Feltárását a Ferenczy Múzeum végezte. Eredményeinek bemutatását a Jági tanösvény nyomvonalának módosításával tervezzük. Sikeres pályázatnak köszönhetően a Pilisi len látogatóközpont 2018-ban megújul.

Az egyetemekkel (SZIE, ELTE) kötött megállapodásoknak megfelelően az év során természetvédelmi gyakorlatokat szerveztünk a hallgatók számára, melynek során a szerkezetátalakítással egybekötött erdőfelújítások sikerének biztosítása érdekében jelentős, cca. 4 ha-nyi területen erdőápolási tevékenységet végeztek és eközben megismerkedhettek a terület természetvédelmi kezelésével kapcsolatos eredményekkel és a megoldandó problémákkal.

Civil szervezetek (pl.: Új Akropolisz Egyesület) is segítették munkánkat. Az ökoturisztikai programok lebonyolítása mellett jelentős segítséget nyújtottak az élőhelykezelési feladatokban. A pilisi len élőhelyének védelme érdekében idén is sor került a fekete fenyő visszaszorítására kb. 0,5 ha-on. A kitermelt faanyagot eróziós gátak építésre és az engedély nélkül belépő látogatók (pl. kerékpárosok) által okozott károk enyhítésére használtuk fel.

A fokozottan védett természeti terület kedvező természetbeni állapotának védelme érdekében a Pilisi Parkerdő Zrt-vel közösen 2 sikeres terelővadászatot is szerveztünk.

Budaörsi-kopárok

A fokozottan védett természeti terület központi részén – Farkas-hegy, Szállás-hegy, Szekrényes-hegy – a „Szárzagyepék megőrzése Közép-Magyarországon” Life + Nature pályázat keretében, sziklagyepék élőhely rehabilitációjaként 2017-ben a következő munkák zajlottak: fekete fenyő eltávolítás 31,5 ha, cserjeirtás 31 ha, eróziós gátak építése, vágástér takarítás 12 ha. Többször kellett tájékoztató táblát kirakni, sajtóhíreket megjelentetni mivel nagy tiltakozást váltottak ki az élőhelykezelési munkák a budaörsi lakosok körében.

Budai Sas-hegy Természetvédelmi Terület

2012. évben lezárult a KMOP-3.2.1/A-09-2009-0005 pályázat, melynek során a Sas-hegyen, 13 hektáron folytak élőhely rekonstrukciós és fenntartási munkák. A célterületeken saját erőforrásból 2017-ben is folytattuk az utókezelési munkafolyamatokat. A pályázat során elkészített élőhely-térkép alapján és az alkalmazott jegyzőkönyvezési módszerhez igazodva, a 13 hektáros területet felosztó poligonok szerint követtük nyomon a szukcessziós folyamatokat, az idegenhonos fajok sarjadzásának mértékét, a pionír fajok megjelenését, valamint a védett fajok felbukkanását.

A kezelt területeken az idegenhonos cserjék sarjadzásának mértéke a csak alpin technikával megközelíthető helyeken a tavalyi évhez képest lokálisan nőtt. A 13,5 hektár nagy részén

összességében azonban, idén sem kellett radikális beavatkozásokhoz folyamodni az utókezelési munkák során. Az alkalmazott technológiák közül csak a kézi sarjvágást és a kézi, óvatos sarjkenést alkalmaztuk. A sok kétkezi munkát igénylő feladatokat a közmunkaprogram keretében és a szakirányú egyetemek terepgyakorlatain részt vevő hallgatók segítségével elvégeztük. Az élőhely kezelés eredményei 2017-ben is kifejezetten látványosan megmutatkoztak.

A Szent István Egyetem terepgyakorlata során folytatódott az orchidea élőhelyek tisztítása (kézi sarjvágás, félárnyékos élőhely kialakítása 0,5 ha-on), valamint az egyre nagyobb egyedszámban felbukkanó machónia (*Mahonia aquifolium*) foltok vágása és sarjkezelése.

A bálványfa magoncok megjelenése erősen eseti volt. A területbejárások során észlelt magoncokat gyakornokosok és közfoglalkoztatottak segítségével azonnal kihúztuk. Az Újbuda Önkormányzatával való együttműködés keretében végzett 2015-ös felmérésünk alapján nemcsak Sas-hegy környékén, hanem Újbuda közintézményeinél is elkezdtük a „bálványfa-mentesítési” programot, ezzel is csökkentve a Sas-hegyre irányuló magyszórás mértékét.

A több ütemben végzett, természetes élőhelyek megújításával, bővülésével, az idén is tovább növekedett a pannonyók és a haragos síkló észlelések száma is. Tanösvény túrák során is voltak látogatóink számára is élményszerű észlelések.

Újbuda Önkormányzatával kötött együttműködési terv keretében, a déli hegylábi lejtőn – a 2011-ben elkezdett munka folytatásaként – molyhos tölgyes erdő kialakítását végezzük. A kivágott és deponált cserjéket aprítékoltuk, valamint az előző évben ültetett és megeredt csemeték gondozását folytattuk 1,5 ha-on. A területen szintén végeztünk kétszeri tisztító kaszálást.

Szintén az Újbuda Önkormányzat együttműködés keretében a Sas-hegy Barát Kert program is folytatódott, a környékbeli lakosok egyre növekvő érdeklődése és befogadókészsége mellett. A kívánt cél, hogy a házakkal körbeölelt TT területére ezen kertekből bekerülő egzóták száma csökkenjen, így mérsékelve a körbeépítés okozta veszélyeztető tényezőt, a pufferzóna hiányát.

Az Önkormányzat tervezi a tulajdonában lévő, ún. kertési területen egy közösségi, rekreációs kert kialakítását. 2017-ben a terv elkészült, a DINPI-vel folyamatosan egyeztetve. A következő évben várható a kivitelezés. A terület a déli hegylábi lejtővel közvetlenül határos, így nemcsak a pufferzóna területnövelő hatását, hanem a védett részen LIFE pályázati forrásból tervezett rekreációs és ökoturisztikai terveinket is erősíti.

Háros-szigeti ártéri erdő TT

A védett természeti területen a „*Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése*” című Life+ pályázat keretében, 7 hektáron lőszermesztetés történt. A területen több száz robbanószert nem tartalmazó gyalogsági és tank elleni aknát tárt fel a vizsgálat. A lőszert a Magyar Honvédség ártalmatlanította és elszállította a területről. Inváziós fajok közül a zöld juhart, akácot, bálványfát kezeltük mechanikus és vegyszeres módszerekkel, több mint 5 hektáron. A területen összesen 7000 m² cseh keserűfű állományt kezeltünk töelválasztás-törzsinjektálás módszerrel, angol szakirodalom alapján. A kezelés sikeréről a következő évben lehet tapasztalatokat levonni. Az erdőszerkezetben meglévő lécekből és az aranyvesszővel, idegenhonos őszirózsa fajokkal borított tisztásokról az őshonos cserjefajok egy része el lett távolítva és aprítékolásra került. A kaszált tisztított lécekbe 1000 db kocsányos tölgy csemetét ültettünk.

Tétényi-fennsík TT

A védett természeti terület több foltján a „*Szárazgyepek megőrzése Közép-Magyarországon*” című Life+ Nature pályázat keretében, lejtőgyepek élőhely-rehabilitációjaként gépi és kézi

cserjeirtás, szárazzás történt 30 ha-on, illetve ezen a területen invazív irtás töelválasztással és vegyszerezéssel (bálványfa, ezüstfa).

HUDI20034 Duna és ártere kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A **Körtvélyesi-szigeten** kaszálás és tisztító kaszálás történt **140** ha-on a nyár és az őszi folyamán. A kaszálható terület szegélyén zöld juhar irtást végeztünk, és szárazzással növeltük a kaszálható terület nagyságát. A fokozottan védett haris (*Crex crex*) fészkelését a 2017-ben többszöri monitorozás ellenére a sziget területén nem regisztráltuk. Kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*) érdekében május hónapban 30 ha korai kaszálást végeztünk. A korábbi kezelések eredményeképpen egyes fajok – így a nyári tőzike (*Leucojum aestivum*) és réti iszalag (*Clematis integrifolia*) – jelentősen elszaporodott, állományuk stabil.

A területen szeptember hónapban megkezdtek az élőhely fejlesztési munkálatokat a KEHOP 4.1.0. pályázat keretében. Vízvisszatartó csappantyús műtárgy, kétéltűek számára szaporodó hely kialakítása kubik gödör formájában, valamint a Nyáras-és Körtvélyesi- sziget között egy nagy áteresztő műtárgy építése valósult meg. Utóbbi alacsony vízállásnál is ellátja a belső ágakat vízzel.

PESTI SÍK TERMÉSZETVÉDELMI TÁJEGYSÉG

Csömöri ex lege láprét Természetvédelmi Terület

A saját vagyonkezelésben lévő Csömör 0158/8 és 0153/3 hrsz.-ú rét kaszálható területén (4,1 ha) 2017-ban is részben gépi kaszálással, részben - a legértékesebb kíméleti területen - kézi kaszálással (0,2 ha) valósult meg gyepfenntartás. A kaszálás nélkül a kékperjés kiszáradó láprét szukcessziója megállíthatatlan. A kaszált gyepterület legjelentősebb botanikai értéke a több száz töves hússzínű ujjas kosbor és mocsári nőszőfű állománya, amelyek főként a kézi eszközzel kaszált területen találhatók. A kézi kaszálást közmunkások bevonásával végeztük.

A korábban nem kezelt, benádasodott 14 ha nagyságú degradált területen, helyi gazdálkodó bevonásával megkezdtek a legeltetést szarvasmarhával. Már egy szezon alatt is látványos változás történt: a korábban sűrű, bokros- nádas terület, átlátható, gyepes jellegű képet mutat. A legelő állatok miatt, a korábban jelentős károkat okozó vaddisznó is ritkábban látogatja a területet.

Fóti Somlyó Természetvédelmi Terület

A „Szárazgyepek megőrzése Közép-Magyarországon” (LIFE12 NAT/HU/001028) LIFE+ program keretében a Somlyó keleti részének cserjementesítése, és az invazív fajok kivágása történt 9 ha területen. A közelben lakó gazdálkodók és háztáji állattartók bevonásával igyekszünk a legeltetést újra honosítani. A védett terület vagyonkezelésbe vétele azonban vonatottan halad.

Ócsai Tájvédelmi Körzet

2017-ben is a rapszódikus, szélsőséges száraz időjárás és csapadékhullás, valamint a száraz meleg őszi és az enyhe tél határozta meg a terület életét. A közel múlt éveihez hasonlóan alakult időjárás miatt botanikai és állattani értékeink továbbra is nehezen tudnak alkalmazkodni a kialakult helyzethez. Gyepeinken vízállások keletkeztek (belvíz) olyan helyeken ahol a korábbi időszakban nem, magasabb területek viszont szaporítóanyag képződés előtt korábban kiszáradtak. Ez egyfajta degenerálódást, illetve fajonként változó térbeli elhelyezkedés-váltást, pusztulást okozott.

Ugyanez a folyamat jellemző bizonyos állatfajokra is (főleg rovarok, kétéltűek, hüllők). A kétéltűek számára kedvezőtlen időjárás (szaporodó helyek korai leszáradása) tovább csökkentette állományukat. A 2016-ban keletkezett új gémtelen nagymértékű állomány

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

növekedést tapasztaltunk (152 költőpár), mely egyedszámainak táplálkozási szokásai, valamint egyedszámú növekedésük tovább rontják a kétéltű, hüllő állomány túlélési esélyeit. A TK területének hüllő állománya jelentősen emelkedett, mintegy 60 nem ivarérett madár tartózkodott folyamatosan a TK területén. Táplálkozásuk már a mezőgazdasági termelőkkel is surlódásokhoz vezetett.

Szénabetakarítás tekintetében elmondható, hogy a betakarítás a korábbi évekhez képest késői időszakban (július vége) rendben megtörtént valamennyi területen. A széna mennyisége átlagos, minősége jó.

A terület szakszerű művelése saját megvalósításban a munkaerőhiány miatt továbbra is gondot jelent. A bérbe adott területek ellenőrzése folyamatos feladatot ad a Területkezelési, Birtokügyi és Üzemeltetési Osztály valamint a területi dolgozók számára.

A saját vagyongazdálkodású területek nagysága művelési ágak szerint az alábbi:

MŰV. ÁG	TERÜLET
erdő	683,8487
fásított terület	2,8543
kivett	569,6965
legelő	110,2423
nádas	13,0159
rét	464,4952
szántó	109,2007
szőlő	0,3386
Végösszeg	1953,6922

Vízgazdálkodás

2017-ben a dunai vízgyűjtő térségét a tél végi, tavaszi belvízi védekezés az előző évekhez képest kisebb mértékben érintette. A KDV VIZIG III. sz. szakaszmérnökség munkatársaival egyeztetve, utasításait követve szabályoztuk a vizet az Ócsai-lápmedencében. Egyéb, nagyobb térséget érintő vízgazdálkodási feladatunk nem volt.

A saját vagyongazdálkodású területünkön az Öreg-Turján területén kialakított vízkormányzási rendszer továbbra is tökéletesen működik. A nyílt vízfelületeken jelentkező nád és gyékény visszaszorítása érdekében vegetációs időszakon kívül víz alatti nádvágást végeztünk, melynek folytatása 2018 szeptemberében következik.

Elmondható, hogy az élőhely-rekonstrukció eredményeként a vizek minősége kiváló, állat- és növényvilágának faj és egyed száma folyamatosan növekszik. Az Ócsai TK további vízkormányzó tárgyai (16 db) még működőképesek, de felújításuk, átalakításuk 2-3 éven belül időszerűvé válik.

GERECSEI TERMÉSZETVÉDELMI TÁJEGYSÉG

Neszmély, Gombás-puszta területünkön a természetvédelmi kezelést a bérlő a teljes területen juhokkal biztosítja. A 2016 januárjában elindított cserjementesítés 2017 márciusában fejeződött be. Cél volt, hogy foltokban a cserjések fennmaradjanak, ezzel is biztosítva a területen a növény- és állattani fajgazdagságot. A juhval történő legeltetés 2017-ben magasabb állatlétszámmal folytatódott. A cserjementesített területen 2017 telén nem volt szükséges tisztító szárzúzásra.

A legelő legjelentősebb értéke – a tájegységi viszonyokat figyelembe véve – a nagy, kiterjedt hegylábi löszgyep, illetve degradált löszlegelő. A cserjésedő gyep részterületein erdei és

erdőszegély növénytársulás alakult ki. A területen él a megye legjelentősebb ürgeállománya, melynek megőrzése és az állomány növelése a természetvédelmi kezelés egyik legfontosabb feladata. A legeltetés során szempont, hogy az ürgek lakta és potenciálisan meghódítható területrészeken juhlegeltetéssel biztosítsuk a folyamatos rövid, maximum 5-7 cm-es növényzetet. 2010-ben Igazgatóságunk sikeres áttelepítést végzett a faj megőrzése érdekében. A 2017-es év kora tavaszán végzett felmérések szerint közel 1600 lyukat számoltunk, ennek alapján 600 öreg állat jelenléte becsülhető a területen. Állománya fokozatosan erősödik és gyarapodik a célirányos kezelés eredményeként. A közelben fészkelő, ugyancsak fokozottan védett parlagi sas pár számára elsődleges táplálékforrás. A tárgyévben kaszálásra nem került sor.

Nyergesújfalu, Pusztamarót területén régi temetőnk és a Tardos külterületén lévő természetvédelmi őrházunk környezetének rendezett állapotát, összesen 0,1186 ha területen saját munkaerővel (közfoglalkoztatási program és természetvédelmi őrszolgálat) oldottuk meg kézi kaszálással, az év folyamán a két területen összesen nyolc alkalommal. A területeken inváziós lágy- és fásszárú növényfajok nem jelentek meg, így speciális kezelésre nem volt szükség a kaszáláson túl. A lehordott növényi részeket a természetvédelmi őrház mögött komposztáltuk, majd onnan igény szerint történt a humusz elszállítása.

A **Bajna-Nyergesújfalu, Pusztamarót** közötti murvás utunk állag megóvását folyamatosan figyelemmel kísértük és a kátyúkat lehetőség szerint kézi erővel, kőszórással töltöttük fel. Nagy volumenű beavatkozásra 2017-ben nem volt lehetőség. Az út állaga folyamatosan romlik, kátyúsodott. A karbantartására megoldást kell találni a következő években. A fenntartásba be kell vonni a használókat, hiszen Igazgatóságunk az út állagromlásában nem felelős. A nagy használók a Budapesti Erdészeti Zrt. Süttöi Erdészete, a Pilisi Parkerdő Zrt. Bajnai Erdészete, a vadásztársaságok, a Marót-hegyi Sólyomfészek, a Serédi-kastély gyermeküdülője a Kis-Gerecsén, illetve a tavaszi tömeges medvehagyma gyűjtők. Az útszakaszokra bedőlő fák lehordását vagy esetlegesen behajló fák, cserjék levágását rendszeres bejárások során végeztük el. A munkaerőt a közfoglalkoztatási programból oldottuk meg. 2017-ben Igazgatóságunk kezdeményezte az NFA-nál az útszakaszok átadását a területileg érintett erdészetek felé.

Az elmúlt évek sikertelen próbálkozásai után 2017 év végén bérlőt találtunk a **Dunaalmás, Kőpíte** környéki területeinkre. A tél folyamán a kívánatos cserjeirtás megvalósul és a legeltetés is megkezdődik a magas természetességű és fajgazdag pannon sziklagyepéken (*Stipo-Festucetalia pallentis*) és a síksági pannon löszgyepeken.

A 2013. szeptember 1-én indult Szárazgyep LIFE+ pályázat keretében a Gerecsei Természetvédelmi Tájegység területén összesen 47,4854 ha löszgyepet és 0,7402 ha erdőt vásároltunk meg. 2016 őszén történt meg az ingatlanok átvezetése a DINPI vagyionkezelésébe. Terveink szerint 2017-ben történik meg vegyes kaszálásos és legeltetéses hasznosításuk, haszonbérleti pályáztatás formájában. A birtoktest 2 részre osztható. A meredek domboldalon száraz löszgyep található. Ezen csak a nyárvégi, őszi legeltetéses állattartás tudja garantálni a természetvédelmi célok teljesülését. Ezzel szemben a patak menti üde gyepen évente egy, maximum kettő alkalommal lehetőség nyílik kaszálásra, majd a szénalehordás után a legeltetéses hasznosítás a kívánatos. A pályázathoz kapcsolódó élőhely-fejlesztési projektek 2018 év folyamán indulnak a területen, melynek során az idegenhonos lágy- és fás szárú növények visszaszorítása a legfontosabb feladat.

Cél, hogy a **Gyermely, Lőrincz-dűlő**, amely a keleti-gerecsei táj tipikus és legszebb formában kifejlődött, legfajgazdagabb képviselője, továbbra is őrizze természeti értékeit és a célirányos kezelésnek, élőhely-fejlesztésnek betudhatóan értékei tovább gyarapodjanak. A terület a zonális erdőssztyepp-öv egyik legnyugatibb, extrazonális hazai tagja. A terület kis kiterjedése ellenére az élőhelyek változatossága magas, hiszen a célirányos kezeléssel megőrzzük löszpusztaréteket

(*Salvia nemorosae*–*Festucetum rupicolae*; H5a), löszfalnövényzetet (*Agropyro cristati*–*Kochietum prostratae*), szálkaperje-réteket (*Euphorbio*–*Brachypodietum*), kontinentális sztyepecserjéseket (*Prunetum fruticosae*). A hegylábi üde kaszálórétek értékét az adja, hogy a Gerecse általában szegény vizes élőhelyekben. A természetvédelmi szempontból igen értékes gyepekben magas a védett fajok száma és egyedszáma. A különböző gyeptársulásokban eddig 31 védett növényfaj jelenlétét sikerült kimutatni, és kiemelendő, hogy a közösségi jelentőségű leánykőöröcsinnek több ezer töves állománya található itt.

Bajóti területünkre tárgyév októberében sikeresen zárult haszonbérleti pályázatunk. Sikeres szerződéskötés után 2017-től kis állatlétszámmal a juh legeltetés kezdetét vette.

Tatai gyepes-nádas területünkön 2016-ban elkezdődött, majd 2017 tél elején befejeződött a szemét és építés törmelék elszállítása és gyep helyreállítása. A terület legeltetéses, kaszálásos hasznosításra alkalmassá vált. 2018-ban 5 ha alatti haszonbérbe adás várható.

A Gerecsei Természetvédelmi Tájegység területén Bajna, Dunaalmás, Naszály, Nyergesújfalu, Lábatlan, Neszmély és Tata térségében részben saját, részben idegen vagyonkezelésben lévő területeken, összesen 10,7 ha-on végeztünk kézi módszerrel **inváziós lágy- és fásszárú irtást** (aranyvessző, siskanád, gyalogbodza, galagonya stb.). A magas természetességű kiszáradó mocsárrétek, löszgyepek és sziklagyepek élőhelyeinek fenntartása érdekében önkéntesekkel és közfoglalkoztatási programból bevont személyekkel valósult meg az értékmegőrző és teremtő munka. Kiemelendő a tájegységi beavatkozások közül az idegen területen (de Tata Város Önkormányzatával együttműködve) végzett élőhely-rehabilitációs munka a tatai Fényes-patak melletti lápréten. Itt aranyvessző és fehér som elleni védekezés folyt a fokozottan védett és vörös könyves nagy aggófű (*Senecio umbrosus*) termőhelyén.

5.3. Élőhely rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Élőhelytípus	Típusa/jellemzése	Érintett terület (ha)
2	Nagykőrösi Pusztai Tölgyesek Natura 2000 terület	Euro-szibériai erdőssztyepptölgyesek tölgyfajokkal (<i>Quercus</i> spp.) (91I0)	Őshonos fafajok ültetése gépi gödörfúrással, ápolással, vadriasztószeres védelemmel.	6,95
	Dinnyési Fertő TT	Nádas, <i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei (6440)	Vízpótlás a Sikotai mocsárba	260
	DINP Esztergom Strázsa-hegyi területen	Cserjésedett gyep	Gépi szárzúzás, kézi cserjeirtás	7
	Esztergom Strázsa-hegyi területen	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)	Zöldjuhar visszaszorítás gyűrűzés	0,5
5	DINP Szentendrei-sziget, Szigetmonostor	Pannon homoki gyepek (6260)	Őshonos cserjeirtás utókezelése (önkéntes munka)	11
7.	Budai TK, Budaörsi-kopárok	Pannon sziklagyepek (6190)	Fekete fenyő kitermelés és cserjeirtás, keletkezett anyag lehordása	31,5
10.	Budai TK, Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület	Pannon molyhos tölgyesek (91H0); Pannon sziklagyepek (6190)	Idegenhonos, inváziós fajok visszaszorítása (akác, fekete fenyő)	4,5

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Élőhelytípus	Típusa/jellemzése	Érintett terület (ha)
11.	Budai Sas-hegy TT	Pannon molyhos tölgyesek (91H0); Pannon sziklagyepek (6190)	KMOP-3.2.1/A-09-2009-0005 jelű pályázat (sziklagyep fenntartás és karsztbokorerdő felújítás, idegenhonos inváziós és tájidegen fásszárúak visszaszorítása) befejezését követő utómunkálatok továbbra is folytatódtak (kb. 4 ha), valamint orchidea élőhely kezelés (kb. 0,5 ha), korábbi élőhelykezelés további folytatása (1,5 ha).	6
8.	Háros-szigeti ártéri erdő TT	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0) és Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> és <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> vagy <i>Fraxinus angustifolia</i> fajokkal (<i>Ulmion minoris</i>) (91F0)	Kaszálás és cserjeirtás erdőfelújítás előkészítéseként, fás- és lágyszárú inváziós kezelések Lőszermentesítés.	7
9.	Tétényi-fennsík TT	Szubpannon sztyeppék (6240)	Gépi és kézi cserjeirtás, száruzás	30
12	Turjánvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület déli része	Pannon homoki gyepek (6260) és Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)	Fásszárú özönnövények (akác, bálványfa, stb.) és selyemkóró kíméletes vegyszeres eltávolítása homoki élőhelyeken (utókezelések összesen)	1170
13	Turjánvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület déli része	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)	Fásszárú özönnövények (zöld juhar, nyugati ostorfa, keskenylevelű ezüstfa, stb.) kíméletes vegyszeres eltávolítása humid élőhelyeken (utókezelések összesen)	66,00
14	Turjánvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület déli része	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410)	Zárványszántó visszagyepesítésének folytatása lucernáról	55,00
15	Turjánvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület déli része	Pannon homoki borókás-nyárasok (<i>Junipero-Populetum albae</i>) (91N0)	Idegenhonos ültetvények (feketefenyő, akác) átalakítása őshonos erdővé (felújítás ápolása összesen)	37,00
16	Turjánvidék kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület déli része	Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0)	Idegenhonos ültetvények (nemesnyár) átalakítása őshonos erdővé (pótlás és felújítás ápolása összesen)	3,50
17	Domonyvölgy Bányajárás	Pannon homoki gyepek (6260)	Cserjeirtás, kaszálás, legeltetés	10,00
18	Kerepes-Kistarcsa, Küdői-hegy	Síksági pannon löszgyepek (6250)	Cserjeirtás	10,00

No.	A terület megnevezése	Élőhelytípus	Típusa/jellemzése	Érintett terület (ha)
19	Szentmártonkátai lőtér és tápiósági Földvár	Pannon homoki gyepek (6260) és löszgyepek	Invazívmentesítés	40,00
20	Tápiósági Földvár	Visszagyepesítésre kerülő szántó	Kétszeri kaszálás, szénalehordás	2,00
21	Gerecsei TK, Neszmély Gombáspusztja	Síksági pannon löszgyepek (6250)	Cserjeirtás (saját területünk)	25 ha
22	Tatai Tavak Ramsari Terület, Tata	Üde gyepek	Cserjeirtás, hulladék elszállítás, gyepphelyreállítás (saját területünk)	

A károsodott ökológiai rendszerek, területegységek, élőhelyek helyreállítására, a korábban megszűnt (megszüntetett) élőhelyek rekonstrukciójára az Igazgatóság területén elsősorban az intenzív területhasznosítás, valamint az inváziós fajok jelentős mértékű elterjedése miatt van szükség. Néhány esetben a helyreállítás a kitűzött természetvédelmi célokkal ellentétes szukcessziós folyamatok visszaszorítására irányult.

Az élőhely-rekonstrukciók 2017-ben is jelentős részben pályázati forrásból valósultak meg.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A fajok vonatkozásában átfogó, általános állapotváltozási jelenségek nem voltak megfigyelhetők. Mocsári teknős tekintetében több területen (tk. Dinnyési Fertő) megfigyelték kollégáink azt a regionálisan is megerősített jelenséget, hogy a faj adott évi szaporulatának igen jelentős részét (80-100 %!) pusztítják el a kistestű ragadozók (elsősorban róka és borz).

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

No	A faj neve	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	fekete nyár (<i>Populus nigra</i>)	Génmegőrzési konferencián vettünk részt Újvidéken (Szerbia). Génmegőrzési program zárójelentése elkészült.
2	pilisi len (<i>Linum dolomiticum</i>)	A Szénások területén található élőhelyén kis léptékű fekete fenyő eltávolítás történt kézi erővel a Borbás-gerincen. A faanyagot helyben, eróziófogó gátak kialakítására és engedély nélküli technikai sportok (kerékpár) visszaszorítására használtuk fel. Virágzaskor az élőhely hétvégi őrzését végeztük.
3	magyarföldi husáng (<i>Ferula sadleriana</i>)	Virágzaskor hétvégi őrzés, élőhelyének fokozott felügyelete – Pilis-tető, Kis-Kevély, Gerecse-hegység. PP Zrt-vel a Pilis-tetői kerítés rendszeres javítása, figyelem felhívó táblák kihelyezése történt
4	magyar zörgőfű (<i>Crepis pannonica</i>)	állományaik teljes felmérése (ex situ szaporításuk ELTE Fűvészkert), élőhelyi védelem tervezése (Esztergom, Budapest)
5	nagy aggófű (<i>Senecio umbrosus</i>)	A fokozottan védett nagy aggófű termőterületén a faj védelme érdekében folytatódott az inváziós fajok (aranyvessző, fehér som) visszaszorítása kézi kaszálással és széna lehordással 5 hektáron.
6	egyhajúvirág (<i>Bulbocodium vernum</i>)	A Turai legelő TT célterületen az egyhajúvirág védelme érdekében folytatódott az idegenhonos inváziós fajok (akác, bálványfa, selyemkóró, ostorfa) visszaszorítása az utókezelési munkákkal (sarjirtás, gödrös nyár, mezei juhar, vadkörte csemete ültetés).
7	hagymaburok (<i>Liparis loeselii</i>)	nádaratás 3 ha nagyságú területen

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

No	A faj neve	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
8	nagy szikibagoly (<i>Gortyna borelii</i>)	A Nagykáta határában elterülő sziki kocsordos állományok kímélete a gazdák kaszálásokat megelőző megkeresésével és visszahagyott foltok kijelölésével.
9	ezüstsávós szénalepke (<i>Coenonympha oedippus</i>)	Az Ócsai Tájvédelmi Körzetben a faj élőhelyének fenntartása 2017-ban is folytatódott, részben gépi cserje zúzással, illetve inváziós növények mozaikos kézi irtásával, közmunkások bevonásával (kb. 1,5 ha).
10	magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>)	A faj számára kedvező kaszálási rend megszervezése a tardosi izolált élőhelyen.
11	kétéltű mentések	A korábbi évekhez hasonlóan 2017-ben is intézkedtünk a kétéltű és hüllő fajok szempontjából veszélyes útszakaszokon az ideiglenes terelőkről és a kézi átszállításról a tardosi Malom-völgy, a tatai Remeteségi út, a tarjáni Szűnyog-tó, valamint a 311-es főút farmosi szakaszán. Hont térségében a kora tavaszi időszakban (március-április) néhány száz állatot vittünk át a 2. sz főúton. A beavatkozással érintett fajok a barna varangy (<i>Bufo bufo</i>), erdei béka (<i>Rana dalmatina</i>), levelibéka (<i>Hyla arborea</i>), pettyes göte (<i>Triturus vulgaris</i>), barna ásóbéka (<i>Pelobates fuscus</i>), vörös hasú unka (<i>Bombina bombina</i>). Gánt térségében, együttműködve az önkormányzattal és helyi önkéntesekkel március 8. – április 15. között történt mentés.
12	rákosi vipera (<i>Vipera ursinii rakosiensis</i>)	A Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén legeltetés biztosítása kaszálás helyett recens és potenciális rákosi vipera élőhelyeken.
13	vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	Fészek folyamatos őrzése a szaporodási időszakban a Gerecsében és a Börzsönyben.
14	kékvércse (<i>Falco vespertinus</i>)	Fészektelepén Abonyban, az illegális fakitermelés megakadályozása érdekében a téli időszakban rendszeres őrzést végeztünk. A korábban kihelyezett odúkat ellenőriztük, újabb költések bizonyosodtak be Nagykáta, Jászkarajenő és Kocsér határában.
15	kerecsen- és vándorsólyom, rétisas, parlagi sas, fekete és fehér gólya	Mesterséges fészkelő helyek kialakítása nagyfeszültségű oszlopokon, fákon és sziklákon a Gerecsei és a Vértesi Tájegységben. Közel 250 db mesterséges fészek kezelése.
16	kék- és vörös vércse	60 db kék- és vörös vércse költőláda gyártása és kihelyezés előkészítése
17	szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>) védelem	A Kelet-Pest megyei tájegység középső és déli területein elvégeztük a mintegy 150 db korábban kihelyezett D-típusú odú ellenőrzését és karbantartását. 2017-ben közel 100 odúban regisztráltunk szalakóta költést. 120 hazai nyár csemetét ültettünk szalakótás élőhelyen SPA területen.
18	fekete és fehér gólya, rétisas, kígyászölyv, vándorsólyom, haris, darázsölyv, uhu	Költőhelyek védelme, revírek és alkalmi fészkelőhelyek felderítése, gazdálkodói korlátozások kezdeményezése (Pilis-Budai Tájegység)
19	uráli bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	Költőládák kihelyezése (Gerecse 5db, Pilis-Visegrádi-hg. 5 db), újabb 20 db legyártása és kihelyezésének előkészítése.
20	fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	4 db műfészek kihelyezése EON szakemberekkel
21	partifecske (<i>Riparia riparia</i>)	500 m2 felületű partfal létrehozása Ács külterületén.
22	sérült védett madarak elhelyezése	Baj településen 2010-ben kialakított mobil voliere folyamatos üzemeltetése sérült védett madarak ideiglenes elhelyezésére (207 esetben 545 ellátott egyed).
23	fokozottan védett ragadozó madarak	Ragadozó madár etetőhely üzemeltetése Szomód külterületén 2 helyszínen. 10,7 tonna húst helyeztünk ki.
24	kereknyergű patkósdenevér (<i>Rhinolophus euryale</i>)	A Rudabányáról származó denevérek áttelepítésének ellenőrzése és monitorozása.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

No	A faj neve	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
25	épületlakó denevérek (főleg rőt korai denevér)	Panel szigetelések során történő ellenőrzések, kirepülésük biztosítása a kivitelezővel – Budapest, Szentendre, Esztergom
26	közönséges ürge (<i>Spermophilus citellus</i>)	„Ürge Life” pályázat keretében Esztergomba és Szigetmonostorra telepített állomány telepítés utáni nyomon követése, az esztergomi élőhelyük villanypásztorral történő bekerítése. Ürge áttelepítés a Kisapostagi repülőtérről Vértesboglárra 7 egyed, Bicskére 49 egyed. Mentés Vecsés, Liszt Ferenc repülőtérről Vértesboglárra 14 egyed. A 2010-ben telepített ürge állomány élőhelyének célirányos kezelése kaszálással, legeltetéssel, illetve átfogó monitoringja a Gerecsei TK Neszmély, Gombás-pusztá területén.

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

Igazgatóságunk az alábbi tevékenységeket végezte az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet mellékletében szereplő fajok tekintetében:

- széles körben elterjedt fajok féken tartása
 - o Asclepias syriaca – közmunkásokkal közreműködésével végzett kaszálás és kihúzás a Nagykőrösi pusztai tölgyesek Natura2000 terület (HUDI20035) 4 helyszínén
- sérült ökológiai rendszerek helyreállítása
 - o Asclepias syriaca – LIFE pályázat keretében megvalósult komplex élőhely-helyreállítási munkák részeként végzett kémiai kezelés 3 Natura2000 területen: Debegió-hegy (HUDI20014), Felső-Tápió (HUDI20019), Alsó-Tápió és patak völgyek (HUDI20050)

Az EU listán szereplő, illetve egyéb fajok ellen végzett védekezések összefoglaló táblázata:

Inváziós faj														Terület/hely megnevezése	Érintett terület mérete (ha)	Beavatkozás időpontja	1. Alkalmazott módszer 2. Élőhely jellege 3. Hatékonyságot, eredményességet mutató változás 4. Megfigyelések, egyéb információk
Ace neg	Ail Alt	Amo fru	Asc syr	Cel occ	Cor alb	Ele ang	Fal jap	Fra pen	For int	Pin nig	Rob pse	Sol gig	Pad ser				
X	X	X	X	X		X	X	X			X	X		Háros-sziget Duna és ártere HUDI20034	7	jan-dec	1. kihúzás, gépi és kézi kérgezés, törzsinjektálás, törzselváltás és injektálás, 2. Ártéri puhafás és keményfás ligeterdő 3. Zöld juhar magonc-csemete kihúzás: hatékony, de többszöri átnézése szükséges. A kezelt területeken az újulatban nagyságrendekkel kevesebb a zöld juhar. Zöld juhar kérgezés kézzel és géppel: az újrasarjadás elég jelentős, a fák „megéreztek” a kezelést, de a 10 cm feletti egyedek kezelés feletti részén semmi nem látszik. A 10 cm alatti tartomány 10%-nál látható a kezelés feletti levelek fonnyadása, de itt is erős a sarjadás. 4. A törzsinjektálásos kezelések hatékonyak, a Fallopia esetében kísérleti (vágás-injektálásos) kezelés bízható jeleket mutatott (a vegyszerhatás az új hajtásokon is jelentkezik). A fás szárú egyedek (Robpse, Aceneg, Celocc, Frapen) mechanikus kezelésénél jelentős a sarjképzés, míg a törzsinjektálás során az egyedek gyors elszáradása volt tapasztalható. A kaszált foltokon jóval kevesebb aranyvessző és ősziróza jött fel. AmofruAscsyr és Eleang csak minimálisan van jelen a területen, de a kezelésük megtörtént. Eleang esetében szükséges lesz második kezelés is.
						X						X		Esztergom 0318/2 b Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	7	márc	1. motorfűrészrel kivágás, gépi szárzúzás 2. felhagyott, cserjésedő jellegű üde gyepek 3. következő kezelést csak géppel lehet már végezni 4. -
X														Esztergom 0299 Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,5	jún	1. kézi gyűrűzés 2. patakmeder és part
X														Esztergom 0949/1 Nyáros-sziget Duna-és ártere HUDI20034	0,2	jún	1. gyűrűzés kézi, motorfűrész 2. ártéri erdő
X														Esztergom 0949/1 Nyáros-sziget Duna-és ártere HUDI20034	0,2	júl	1. gyűrűzés kézi, motorfűrész 2. ártéri erdő
X														Esztergom 0949/1 Nyáros-sziget Duna-és ártere HUDI20034	0,2	aug	1. gyűrűzés kézi, motorfűrész 2. ártéri erdő

Ace neg	Ail Alt	Amo fru	Asc syr	Cel occ	Cor alb	Inváziós faj							Terület/hely megnevezése	Érintett terület mérete (ha)	Beavatkozás időpontja	1. Alkalmazott módszer 2. Élőhely jellege 3. Hatékonyságot, eredményességet mutató változás 4. Megfigyelések, egyéb információk	
						Ele ang	Fal jap	Fra pen	For int	Pin nig	Rob pse	Sol gig					Pad ser
X														Esztergom 0318/2 b Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,5	szept	1. gyűrűzés kézi, motorfűrész 2. jellegtelen üde
			X											Esztergom 0556/19 Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,005	okt	1. vegyszeres kezelés 2. cserjésedő homoki gyepek
						X								Esztergom 0556/18 Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,005	okt	1. kivágás + vegyszeres kezelés 2. cserjésedő homoki gyepek
							X							Esztergom 0556/17 Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,01	okt	1. kivágás + vegyszeres kezelés 2. cserjésedő homoki gyepek
							X							Esztergom 0886/11 b Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,02	okt	1. kivágás + vegyszeres kezelés 2. erdőszegély
							X							Pilismarót 0219/ b Pilis és Visegrádi-hegység HUDI20039	0,04	okt	1. kivágás + vegyszeres kezelés 2. erdőszegély
										X	X			Szénások Európa Diplomás Terület, Pilisszentiván Budai-hegység HUDI20009	2,0	máj és szept	1. feketeenyő állomány szerkezetátalakításához kapcsolódó erdőápolás - mechanikai visszatorlasztás (visszavágás) 2. akác elegyes ültetett fekete fenyves (S4) szerkezetátalakítása 3. Az évek óta rendszeresen zajló beavatkozásoknak köszönhetően az őshonos fafajok elegyaránya (fennmaradási esélye) nő. Az idegenhonos fafajok területaránya csökken. 4. A magas kőrös (Fraxinus excelsior) egyedeken a Chalara fraxinea konídiumos gomba okozta jelentős mértékű hajtáspusztulás a szerkezetátalakításokat visszaveti.
		X												Budai-Sashegy Természetvédelmi Terület 2668/258 hrsz. Budai-hegység HUDI20009	0,5	máj-máj	1. kézi sarjvágás, sarjkenés 2. löszös-márgás hegyláb rész 3. -
										X				Budaörsi Kopárok HUDI20010	31,5 (bruttó) 12,0 (nettó)	feb-jún	1. feketeenyő töelválasztás, kiközelítés 2. változó záródású fekete fenyves, alatta maradvány sziklagyepek 3. a mechanikai kezelés a faegyedek tekintetében 99 %-os hatású 4. újból virágzó védett fajok (pl.: leánykőöröcsin, kővérdaravirág)
	X					X								Érd-Tétényi-plató HUDI20017	0,5	tavaszi – injektálás nyár - töelválasztás	1. injektálás 2. erősen cserjésedett szárazgyepek 3. kiértékelése még folyamatban van 4. -
			X									X		Nagykőrös	4,0	július-augusztus	1. kézi kaszálás, húzogató 2. fényben gazdag tölgyesek és erdő-gyep mozaikok (L, M) 9110 3. - 4. közmunkaprogram részeként

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Inváziós faj														Terület/hely megnevezése	Érintett terület mérete (ha)	Beavatkozás időpontja	1. Alkalmazott módszer 2. Élőhely jellege 3. Hatékonyságot, eredményességet mutató változás 4. Megfigyelések, egyéb információk
Ace neg	Ail Alt	Amo fru	Asc syr	Cel occ	Cor alb	Ele ang	Fal jap	Fra pen	For int	Pin nig	Rob pse	Sol gig	Pad ser				
				X		X		X						Jászberénytől Farmosig 6 helyszínen, változó kiterjedésben Hajta-mente HUDI 20025	3,0	tavasztól ősziig 2-3 alkalom	1. gyűrűzés, sarjleverés a gyűrű alatt 2. homoki élőhely, vízfolyás partja, nádas széle 3. fehér akác, keskenylevelű ezüstfa: látványos leszáradás; nyugati ostorfa: hamarabb hullajtotta le a leveleit és kevesebb termést hozott; amerikai kőris: alig látszik hatás 4. -
					X							X		Tata, Fényes Lakópark Tatai Tavak Ramsari Terület	3,5	február, május, július, augusztus, október, november	1. kaszálás kézi erővel (kasza és kaszagép) és széna lehordás kézi erővel 2. kiszáradó mocsárrét 3. nagy aggófű élőhelyének fennmaradása 4. tőszámlálás
												X		Naszály, Ferencmajori Madárvárta és Réti malom melletti láprét Tatai Tavak Ramsari Terület, Natura 2000	2,5	április-november	1. kaszálás kézi erővel (kasza és kaszagép) és széna lehordás kézi erővel 2. láp- és mocsárrét 3. borítás csökkenése 4. -
			X									X		Neszmély, Gombás- puszta Gerecsei TK és Natura2000	8,0	január-március, július- december	1. kaszálás kézi erővel (kasza és kaszagép) és széna lehordás kézi erővel 2. löszgyep 3. borítás csökkenése 4. -
						X								Sárvíz-völgye TK	10,0	feb-ápr nov-dec	5. keskenylevelű ezüstfa töelválasztás, kiközelítés 6. változó záródású keskenylevelű ezüstfás, alatta zavart sztyepp rétek 7. a mechanikai kezelés a faegyedek tekintetében 70 %-os hatású 8. pozitív hatás a gyeppoltok látható térnyerése

5.6. Génmegőrzés

5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében

Faj	Fajta	Egyedszám (db)	Tárgyévi állomány-növekedés (db)	Tárgyévi állomány-csökkenés (db)
Szarvasmarha	Magyar szürke	583	154	-
Bivaly		-	-	-
Juh	Cigája	182	33	-
Juh	Cikta	153	-	13
Ló		-	-	-
Sertés		-	-	-
Egyéb		-	-	-
Kutya	Magyar agár	1	-	-
Kutya	Komondor	1	1	-
Kutya	Kuvasz	0	-	1
Kutya	Rövidszőrű magyar vizsla	0	-	1
Kutya	Drótszőrű magyar vizsla	3	-	-
Pásztorkutya	Sinka jellegű	-	-	-

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a Nagykáta – Egreskátai-major (1369746 ENAR tenyészetkód), valamint az Ipolyvece – Központi-major (ENAR tenyészetkód: 1212583) területén magyar szürke szarvasmarhákat tart. Az őshonos marhafajtával génmegőrzési és élőhely fenntartási feladatokat látunk el. Ugyanezen feladatok ellátására tartjuk és tenyészítjük az Esztergom – Strázsahegyi-major területén található cikta és cigája juhokat,

Az **Egreskátai-major** állománya 2017.12.31-én 151 egyed volt, melyet 1 évesnél fiatalabb, 2, és 3 éves üszők valamint tehenek vegyesen alkottak. Tárgyévben a korábbi évek gyakorlatának megfelelően 54 darab 2016. évi születésű üszőt Ipolyvecéről Nagykátára, valamint 58 darab tenyészérett (3 évesnél idősebb) üszőt Nagykátáról Ipolyvecére szállítottunk. Az állományt 2017 decemberében 45 db 2017. évi születésű 1 évesnél fiatalabb üszővel növeltük. A második szállítást az Ipolyvecei szűkös takarmánykészlet, valamint azon koncepcióváltás indokolta, miszerint a Nagykátai telepen is tenyésztési munkát kezdünk árutermelési céllal.

Az **Ipolyvece – Központi-major** magyar szürke szarvasmarha állományát különböző ivarú és korcsoportú egyedek alkották. Az év során 161 egyed (76 bikaborjú és 85 üszőborjú) volt az állomány szaporulata, elhullott 2 db tinó és 5 db tehen. Az igazgatóság szalámi készítés céljára 9 db selejt tehenet valamint 1 db selejt bikát vágatott. 2017-ben a tárgyévi születésű növendék bikák és üszők értékesítése nem alakult jól, tekintettel arra, hogy a fajta egyedeire a marha exportörök részéről nem volt kereslet, valamint a többi értékesítési kísérlet is – a partner vásárlástól való elállása miatt – megghiúsult. Mivel értékesítési kísérleteink sikertelenek voltak, így a 2017. évi szaporulat téli takarmányozása miatt a takarmány fogyás mértéke meghaladta a tervezettet. A 2017. évi takarmány készlet elegendő lesz az állomány legelőre hajtásáig, azonban a 2018. évre nem marad jelentős készletünk. Az évet 432 egyed magyar szürke szarvasmarhával zártuk az ipolyvecei állattartó telepen.

Az **Esztergom – Strázsahegyi-major** juhállománya 2017. március – április hónapban ellett, így az állomány összesen 195 báránnyal gyarapodott. 2017.09.11-én elfogadásra került az törzs valamint az árutermelési terv. A törzstenyésztési tervnek megfelelően a cigája állomány – amelynek a génmegőrzését a nemzeti park vállalta – erőteljes szelekción esett keresztül és 75 db egyed előzetesen leválogatásra került a 2017. évi háremállításhoz. A 2017. évi szaporulattól a

fajták gyenge hústermelő képessége, valamint a hosszú elkészülési idő miatt a felvásárlási csúcson kívül került értékesítésre összesen 114 db cikta valamint cigája bárány. A törzsállomány végleges szelekciójára 2017 novemberében került sor, amelyet követően a cigája állomány legértékesebb törzs anyái valamint a genetikailag legígéretesebb növendék jerekéi kerültek a hárembe. A fennmaradó kevésbé értékes cigája valamint cikta juhokhoz összesen 4 db berrichon du cher F1 valamint R1 kost vásároltunk a húsformák, valamint a hústermelő képesség javítása érdekében. Novemberben az állományt többszöri kutya támadás érte, aminek következtében 12 egyed elhullott. Igazgatóságunk a szükséges intézkedéseket megtette, a kóbor ebek kilövésre kerültek.

A legeltetési időszakot követően mind a szarvasmarhákat, mind a juhokat az Igazgatóság saját vagyongazdálkodású területeiről betakarított réti szénabálák és réti széna szenázs mellett, más takarmánnyal, darált szemes kukoricával, gabonaszalmával, tritikáléval és lucernaszénával is elláttuk. A takarmányozás ad libitum történt. Az állatoknak folyamatosan biztosítottuk a szelénés valamint ásványi anyagokkal dúsított nyalósót.

A 2016-ban beszerzett 6 db, különböző fajtájú, őshonos magyar kutya egyedből 1 db rövidszőrű magyar vizsla szuka értékesítésre került, tekintettel arra, hogy az FM Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Államtitkársága által kiadott TMF/94/2016. számú „Javaslat a nemzeti kutyafajtáink állami génbanki fenntartására” című levelében foglaltak szerint Igazgatóságunknak a drótszűrű magyar vizsla fajtamegőrzésében kell szerepet vállalnia. Az Esztergom – Strázahegyi-major területén elhelyezett kuvaszunkat a közeli forgalmas főúton elgázolták, az egyedet el kellett altatni. 2017.12.31-én 3 db drótszűrű magyar vizsla, 1 db komondor valamint 1 db magyar agár volt Igazgatóságunk vagyongazdálkodásában.

A drótszűrű magyar vizsláink közül a Csóvárberki Tipli néven törzskönyvezett, Parázs névre hallgató kan kutya 2017 áprilisában részt vett tenyészszelemlén és alapvizsgán, melyen kiválóan megfelelt, majd a novemberi vadászati alkalmassági vizsgán is maximális pontot ért el. Igazgatóságunk célja a kutya további munkaversenyeken és kiállításokon való megmérettetése. A másik két drótszűrű magyar vizsla vizsgákra való felkészítése is folyamatos, velük 2018-ban tervezzük tenyészszelemlén, alapvizsgán és VAV vizsgán részt venni.

5.6.2. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Igazgatóságunk növények génmegőrzéséhez kötődő fejlesztéseket 2017-ben nem végzett.

5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.7.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő védett és Natura 2000 erdőterületek

ERDŐTERVEZÉS

2017-ban két erdőtervezési körzet zajlott erdőtervezés. Ezen kívül két körzet tervezése 2016-ról áthúzódott 2017 elejére; valamint megkezdtük a felkészülést, illetve az adatszolgáltatást a 2018. évi erdőtervezésekhez.

Főbb természetvédelmi eredmények a tervezési folyamatot illetően:

- üzemmódok természetvédelmi szempontból kedvezőbb tervezési lehetősége (több faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú erdőrészlet lett, a jellemzően gazdaságtalan, tömbszerűen elhelyezkedő erdőtömbök egésze – beleértve a gazdaságilag hasznosítható, magas természeti értékű erdőrészleteket is – FTNSZ üzemmódú lett.);

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- a hagyásfa-csoportokat – lehetőség szerint – FTNSZ üzemmódú erdőrésztletként írtuk le, vagy hasonló erdőrésztlethez csatoltuk.
- a molyhos-tölgyes, elegyes karszterdő és bokorerdő erdőtársulásokban, illetve homoki gyepeken, sztyeppréteken és kaszálóréteken fahasználatot csak a társulások fenntartása, helyreállítása érdekében szabad tervezni;
- erdőnevelési munkák szabályozása az intenzíven terjedő tájidegen fajok visszaszorítása céljából;
- a nem védett Natura 2000 erdők esetében több, a jelölő élőhelyek és fajok helyzetét javító tervezési szempont került meghatározásra;

Főbb természetvédelmi eredmények az erdőgazdálkodás szabályozását illetően:

- felújítások, véghasználatok korlátozása a Natura 2000 jelölő élőhelyek fenntartása érdekében;
- véghasználat esetén meghatározza a hagyásfacsoportok nagyságát, vagy a hagyásfák mennyiségét;
- megfelelő mennyiségű álló- és fekvő holtfa hagyását írja elő;
- egyes kiemelt jelentőségű madárfajok esetén revírfoglalási, szaporodási és utódnevelési időszakban lakott fészkek körül 100-400 m sugarú körben szabályozza az erdőgazdálkodási tevékenységet;

A vegetációs idő szabályozását illetően:

- a 2017. évi erdőtervezés területén március 15-től augusztus 15-ig tart;
- egyes kiemelt jelentőségű, speciális életciklusú védett fajok (nőszőfűvek, védett geofitonok) élőhelyén a fahasználati munkák megkezdése előtt a gazdálkodónak a DINPI munkatársaival egyeztetni szükséges, különösen a fakitermelés időbeli végrehajtását illetően.

A Diósjenő-Királyréti körzetben, a nemzeti park természeti övezetébe javasolt erdőrésztletekben fahasználati előírást a készülő erdőterv nem tartalmaz.

TERMÉSZETVÉDELMI KEZELŐI VÉLEMÉNYEZÉSEK

Természetvédelmi kezelői véleményeinket elsősorban a természetvédelmi hatóság megkeresésére adjuk meg (általában belföldi jogsegély formájában). Jellemző témák: vegyszerhasználat védett területen, vegetációs időben tervezett fakitermelés, erdőtervtől eltérő kérelem, külön kiemelve a természeti események, haváriák nyomán kialakuló fakitermelési kötelezettségeket; vágástéri hulladék égetése, erdőtelepítés, fásítás létesítése, illetve fásításban fakitermelés.

A tudomásunkra jutott erdészeti bejelentések esetén szükség szerint értesítjük a természetvédelmi hatóságot az erdőtörvény szerinti hatósági eljárás kezdeményezése érdekében.

Az év során közel 200 erdészeti megkeresésére küldtünk természetvédelmi adatokat, kezelői véleményt. Az egyeztetőtárgyalásokon való részvételek száma mintegy 25 volt.

Folyamatosan fejlesztjük természetvédelmi térinformatikai adatbázisunkat (fajadatok, erdőrésztetek megjelenítése stb.).

Előrelépést jelentene, ha a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság hozzáférést biztosítana számunkra a térinformatikai programokba interneten keresztül behívható nyilvános erdőtérképhez. Ennek elvi alapjai megvannak, de a gyakorlatban nem működik.

Különösen nagy nehézséget jelentett az erdészeti információs rendszerhez (ESZIR) való hozzáférés hiánya.

5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság területén 2017-ben nem történt az erdőrezervátum programhoz kötődő felmérés. Az erdőrezervátumok szerkezeti állapotát rögzítő egyéb felmérések az alábbiak voltak:

2017-ben a Pilis-oldal erdőrezervátum és a Visegrádi-hegységben található Prédikálószerk erdőrezervátum felmérése zajlott.

Mindkét erdőrezervátum esetében felmerültek a kiterjedéssel és lehatárolással kapcsolatos problémák a 14/2000. (VI. 26.) KöM rendeletben kihirdetett terület, az Erdőrezervátum programban nyilvántartott terület és a jelenlegi erdőrésztlet határok összevetése során.

A felmérések tervezésekor a Prédikálószerk esetében a rendeletben kihirdetett terület teljes egészét felmértük a közbezárt „lyukakkal” együtt 207,42 hektáron, az erdőrezervátum koncepciónak megfelelő tömbösség érdekében. A Pilis-oldal esetében azoknak a területeknek a felmérését kezdtük meg 44,6 hektáron, amelyek minden nyilvántartás szerint az erdőrezervátumhoz tartoznak.

Az erdőrezervátum 2017. évi állapotfelméréséhez a Svájci Hozzájárulás által támogatott, SH/4-13 azonosítójú, „Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban” c. projekt (2012-2017) keretében kifejlesztett erdőállapot-leíró módszertant (STANDOVÁR és mtsai 2016, 2017) alkalmaztuk, összesen 1008 mintavételi ponton.

Prédikálószerk erdőrezervátum: A zömmel középkorú cseres- és gyertyános-tölgyeseket, kisebb arányban középkorú/idős bükkösöket magába foglaló erdőrezervátum területén a 2014. év végi jégtörés jól láthatóan megbolygatta az állományok lombkoronaszintjét, változatosabbá tette az állományok szerkezetét, illetve érzékelhetően megnövelte az előforduló holtfa mennyiségét is.

Összességében az erdőrezervátum erdei legfeljebb közepes mértékben egyes faállományúak. Ebben a termőhelyi adottságok (vulkanikus kőzet) mellett szerepe van/lehet a korábbi erdőgazdálkodási gyakorlatnak is, hiszen a zonális állományok egyértelműen szegényebbek elegy fafajokban. Agresszíven terjedő idegenhonos fafajt (bálványfa) csak egyetlen helyen észleltünk. Kiugró méretű fák alig vannak a területen, az állományok átmérő eloszlása általában egysíkú.

A rezervátum területén kevés az álló holtfa, fekvő holtfa ellátottsága azonban viszonylag kedvezően alakul, a 2014-es jégtörés okozta természetes bolygatásoknak köszönhető. A mikrohabitatok száma közepes többnyire a 2014. évi jégtöréssel érintett területekhez kötődnek.

A terület nagy részén gyakorlatilag nincs cserjeszint. A szélsőséges termőhely mellett ebben a nagyvad is szereppel bír.

A vizsgált terület java részén értékelhető mennyiségű magas és alacsony újulat sincs. A terület nagy részén erős vadhatás, drasztikus taposás és rágás figyelhető meg (gímszarvas, muflon, vaddisznó). A természetes erdődinamikai folyamatok érvényesülésének komoly gátja a vadhatás. A közeljövő nagyon fontos feladata ennek kezelése annak érdekében, hogy a

Prédikálószerk Erdőrezervátum területe a hazai erdőrezervátum-hálózat egyik reprezentatív egysége legyen.

Pilis-oldal erdőrezervátum: Az erdőrezervátum felmért részterülete zömmel idős bükkösöket, kisebb részben idős sziklaerdőket és idős cseres-kocsánytalan tölgyes állományokat foglal magába. A vizsgált részterületen a 2014. év végi jégtörés kismértékű bolygatással járt: elsősorban koronatorést okozott, dőléssel érintett foltok csekély kiterjedésben fordulnak elő.

Összességében az erdőrezervátum vizsgált részterületének erdei fafajok tekintetében aránylag elegendesnek mondhatók. Agresszíven terjedő idegenhonos fafajt sehol nem észleltünk. Kiugró méretű fák alig vannak a területen, az állományok átmérő eloszlása nem mutat változatos képet.

A rezervátum felvételezett részterületén nagyon kevés az álló holtfa, és facsonk, a szálalással kezelt védőzóna részeken pedig teljesen hiányoznak. A fekvő holtfa ellátottság aránylag kedvezőbben alakul, a 2014-es jégtörés okozta természetes bolygatásoknak köszönhetően. A természetes bolygatások miatti fénytöbblet és a helyenként érzékelhető vadhatás miatt az előforduló erdőtípusok mindegyikénél találkozhatunk az őshonos nitrofil és bolygatásjelző lágyszárúak nagyon magas (20-100%) relatív borításával. Az erdőrezervátum részterületén a mikrohabitatok jelenléte csekély, legnagyobb gyakorisággal a korábbi erdőgazdálkodási tevékenységet mutató régi tuskót vettünk fel.

A vizsgált terület részben üde, részben sziklás talajú, de nem megbontott és nem bolygatott állományokban gyakorlatilag nincsenek cserjék. A szárazabb erdőrészekben és a gyérebb záródású szálalóerdejében is magasabb – 20-100%-os – cserjeborítottságot tapasztaltunk. A védőzóna szálaló tevékenységgel lecsökkentett záródású állományokban kedvező talajviszonyok mellett szeder kistajkából álló, összefüggő cserjeterület figyelhetünk meg.

Az északkeleti lejtők idős bükköseiben az erdőrezervátum vizsgált részterületén jelentős mennyiségű újulat található. A vadhatás a makkfelszedésben elenyésző, a nagyvad (őz, gímszarvas) rágása ugyanakkor az újulat elegy fafajokban való gazdagságát erősen csökkentő tényező. Az elegy fafajok megtartásához és az elegy fafajokban gazdag fiatalos állományrészek – távlatilag pedig elegy középkorú-idős erdők – kialakításához nagy szükség lenne a vadhatás további mérséklésére.

A jégtörés okozta bolygatások után mindkét erdőrezervátum védőzónájában történt kárelhárító, kárfelszámoló tevékenység.

5.7.3. Saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek

A DINPIvagyonkezelésében összesen 2570 ha erdő található. A Romhányi erdőtervezési körzet tervezése után 6,44 ha új erdőterületen jelentkezünk be erdőgazdálkodónak. Az erdészeti szakmai felügyeletet erdőterületeinken három kormányhivatal látja el (Pest Megyei, Heves Megyei és Hajdú-Bihar megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága). Saját vagyonkezelésű területeinken szinte az összes működési területünkre jellemző erdőtípus előfordul.

Vagyonkezelési tevékenységünk során az üzemtervi előírások betartása mellett a természetvédelmi célok megvalósításával igyekszünk mintaként szolgálni a környező erdőgazdálkodók számára.

Mag- és csemetetermelés

Mag- és csemetetermelést 2017-ben Igazgatóságunk nem végzett.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés

A vagyongazdálkodásunkban lévő erdeinkben 2017-ben is az üzemtervi előírások alapján végeztük el az erdőkezelési munkákat. A tervezett erdőfelújítások kivitelezése megtörtént, a szükséges ápolásokat, az erdővédelmi kerítések karbantartási munkálatait elvégeztük. Jászberényi szerkezetátalakítással járó mesterséges erdősítésünk első kivitelét 4,00 ha-on kezdtük meg. A szerkezetátalakítás során nemesnyáras kerül átalakításra egyéb őshonos lomb elegendő hazai nyárássá.

Az erdősítések ápolási munkáit 41,44 ha területen jellemzően vállalkozói rendszerben végeztettük el. Ipoly-völgyi erdősítéseinkben közmunkásokat is alkalmaztunk, továbbá a Duna menti erdeinkben cca. 11 hektáron állomány alatti újulati szintben történő vegyszermentes és kisebb részben vegyszeres invazív visszaszorítási munkákat pályázatokból finanszírozott brigádok végezték. Erdősítéseinkben pótlásra 18,29 ha területen került sor. 2017-ben 5 hektár csereerdősítésünk és 6 hektár szerkezetátalakítással érintett erdősítésünk műszaki átvétele történt meg.

Korábbi egyéb termeléseinket érintően kialakítottunk 1 fkm-es hosszú közep magasságú építésű erdővédelmi kerítést.

Fahasználat

Erdőkezelési tevékenységünk gyakorlása során a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódú területek nagyságát igyekszünk bővíteni. A szálaló és átalakító üzemmódban történő fahasználati tevékenység területe az előző évi 35 hektáros nagyságrendhez képest 2017-ben kétszeresére növekedett. Felújítógátás összesen 2,04 hektáron történt melyből 0,9 ha volt a végvágás. Erdeinkben tarvágást nem végeztünk.

Az elvégzett előhasználatok: tisztítások és gyérítések együttes területe: 24,55 ha, melyek során a konvencionális törzsszám beállítás és nevelővágás helyett inkább a természetes erdőszerkezet gazdagítására és az invazív fajok vegyszermentes visszaszorítására törekedtünk. Szálalásokat és szálalóvágásokat kis intenzitással és eréllyel hajtottuk végre összesen 81,43 ha érintett területen. Egészségügyi jellegű egyéb termelések kb. 8 hektáron történtek, melyből Ócsán új vegyszermentes tuskóvágásos technológiával 3,09 hektárt érintettünk. Két helyszínen volt szükség baleset- és életveszély elhárítási céllal fakorona alakításra és veszélyes fa kitermelésére.

A szálalások során gazdaságilag is eredményes módon alkalmaztunk több ritkán vagy már egyáltalán nem használt kíméletes technológiát (kézi közelítés, mezőgazdasági kustraktoros un. egységcsomagos közelítés).

Üzem mód és fafajok terület szerinti megoszlásának alakulása

A DINPI vagyongazdálkodásában lévő erdőterületek üzemmód szerinti százalékos megoszlása:

Üzem mód	Területi megoszlás (%)
Vágásos	50,7
Nem vágásos (szálaló)	32,5
Faanyagtermelést nem szolgáló	6,3
Átalakítás alatt álló	10,6

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Tekintettel arra, hogy erdőterületeink zömét a termőhelynek megfelelő, őshonos, természetes felújulásra képes állományok alkotják, a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok bevezetésének részünkről megfogalmazódó kérése az erdőtervezések során beépíthető.

A DINPI vagyonkezelésében lévő erdőterületek fafaj-eloszlása a fafajok által elfoglalt terület szerint:

Fafaj kód	Eloszlás (%)	Fafaj kód	Eloszlás (%)	Fafaj kód	Eloszlás (%)
CS	9,74	KJ	0,04	VT	0,11
A	14,79	KM	0,03	ZJ	0,31
AK	0,09	KONY	1,02		
B	0,78	KST	4,36		
BL	0,04	KT	0,01		
EF	0,72	KTT	6,22		
EFÜ	1,42	MÉ	12,92		
EKEM	1,70	MAK	13,89		
ELL	0,04	MJ	0,72		
ÉNY	0,26	MK	1,09		
ENNY	1,19	MOT	2,53		
EZ	0,36	MSZ	0,22		
EZJ	0,02	NYI	0,22		
FD	0,00	NYO	0,20		
FF	0,50	OLNY	0,34		
FF-	2,28	OPNY	0,85		
FRNY	1,18	PANY	1,21		
FTNY	2,80	RNY	0,25		
GL	0,09	SZG	0,01		
GY	3,96	SZNY	5,82		
HJ	0,05	TFÜ	0,04		
HSZ	0,07	TJ	0,03		
JA	0,01	TUSZ	0,03		
JNY	0,22	VF	0,01		
JP	0,02	VG	0,00		
KBO	1,22	VK	2,30		
KH	1,47	VSZ	0,17		

Károsodott területek

2017-es esztendőben elenyésző mértékben jelentettünk erdei kárral érintett területet.

Erdősítési hátralék

A közvetlenül Igazgatóságunk vagyonkezelésében levő erdőterületeken nincs erdősítési hátralékunk, ugyanakkor Nagykőrösön van olyan erdősítési hátralék, amit Igazgatóságunk saját költségvetéséből kell megoldanunk.

Igazgatóságunk 2006-2011 között LIFE pályázat keretében igyekezett a Nagykőrös térségében még fennmaradt pusztai tölgyes élőhelyek természeti állapotán javítani. Ennek érdekében a projekt időszaka alatt jelentős mértékű invazív-mentesítést végeztünk (akác és kései meggy fafajok visszaszorítására), melynek folyamányaként keletkezett akkoriban mintegy 50 ha erdőfelújítási kötelezettség. Igazgatóságunk a tulajdonosokkal akkoriban használati jogos szerződést kötött (a pályázat nem adott lehetőséget jelentős összegű/területű földvásárlásokra,

így csak a Strázsa-hegy 28 ha-os területe került állami tulajdonba és Igazgatóságunk vagyonkezelésébe), melyben vállalta a keletkezett kötelezettségek erdőfelújítási feladatait a műszaki befejezésig. Részletes termőhelyfeltérési szakvéleménnyel alátámasztott kérelem alapján egy erdőtag kivételével minden érintett erdőterület megkapta a felnyíló erdő besorolást, mely jelentős könnyítéseket tartalmaz a minimálisan elvárt csemeteszám vonatkozásában. Mindezek ellenére – immár saját költségvetésből – harmadszor végezzük a területek erdősítését, melynek oka, a kedvezőtlen termőhelyi viszonyok mellett, a teljes talajelőkészítés – természetvédelmi szakmai okok miatti – mellőzése. Különböző pásztás talajelőkészítési technológiák kipróbálása után végül a hazai nyár mélyfúrásos ültetése kezd megfelelni az erdészeti hatóság által támasztott elvárásoknak. Különutas véleményünk a témában, hogy ezekkel az erdőfelújításokkal pontosan a hajdani „fele erdő fele gyepről” természetes arányokat változtatjuk meg. A fentiek alapján mintegy 25 ha terület még mindig, nem felel meg az erdészeti hatóság elvárásainak, itt szankció várható.

5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás

A vadászterületek 2017-ben újraalakultak és 2017-2037 közötti 20 éves vadászati üzemtervi időszakokra. Az átalakítás nem érintette az Esztergom Strázsa-hegy és a Dunai Szigetek nevű vadászterületeket, melyek üzemterve csak 2020-ban jár le. A További három lejáró üzemtervű vadászterületünk közül a Velencei Tó és Dinnyési Fertő TT a régivel azonos területtel alakult újra, az Alcsúti Arborétum TT pedig a vadászati hatóság szakmai egyetértése mellett megszűnt.

Az új üzemtervi ciklustól az Alcsúti Arborétum TT. és az Ipoly-völgy beolvadt más nagyobb vadászterületekbe. A szükséges éves közgyűléseket megtartottuk, amelyeken döntöttünk a megszűnt vadászterületek Földtulajdonosi Közösségeinek megszüntetéséről.

A szakmai tevékenység a vagyonkezelési szabályzatnak és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően folyik a vadászterületeken. A vadászati tevékenység célja a természetvédelmi-, erdei- és mezőgazdasági vadkár minimalizálása, valamint az extenzív vadgazdálkodás folytatása. Az állományszabályozási feladatokat elsősorban bérvadásztatással, szükség esetén saját teljesítéssel (a hivatásos szakszemélyzettel) látjuk el. Mind a 3 vadászterületen a szakmai – hivatásos vadászati – feladatokat ellátását az Igazgatóság biztosítja. Ezen szervezeti felépítésnek köszönhető, hogy a természetvédelmi érdekek érvényesítése az elsődleges célként megvalósul.

Az Igazgatóság tulajdonosi képviselete alatt 2020-ig működő vadászterületek természetvédelmi érdekből különleges rendeltetésűek. Az új húsz éves vadászati ciklusra ismét elindítottuk a különleges rendeltetésű vadászterülettel nyilváníttási eljárást a Velencei-tó és Dinnyési-Fertő TT. vadászterületen. A nagyvadállomány kilövési terveket az előző évihez hasonló tervszámok alapján valósítottuk meg. Vadászterületeinken a vadászat intenzitása és módszerei az előző évekhez hasonlóan valósultak meg, a hasznosítási szintről elmondható, hogy minimálisan növekedett.

No.	Vadászterület megnevezése (ahol a DINPI a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (ha)	Hivatásos vadászok száma	Elsődleges természetvédelmi érdek	Nagyvadállomány hasznosítása
11-253310	Esztergom Strázsa - hegy	1 089	1 fő középfokú	védett gyepek óvása elsősorban a vaddisznótól	bérvadásztatás
11-252920	Dunai - szigetek	602	1 fő felsőfokú	vízimadár védelem	bérvadásztatás, saját vadászat
07-403650	Velencei - tó és a Dinnyési Fertő TT	5207	2 fő felsőfokú 1 fő középfokú	vízimadár védelem	bérvadásztatás, saját vadászat

A szakmai feladatok ellátásához szükséges tárgyi eszközök az Igazgatóság tulajdonában vannak, amelyet a földtulajdonosi közösség térítés ellenében használ a működési szabályzat,

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

illetve megkötött szerződés alapján. Ilyenek pl. a gépkocsik, a vadászati berendezések (magaslesek, szórók), valamint az eszközök (hivatásos vadászok vadászlőfegyverei, távcsövek, stb.).

A **Velencei-tó és a Dinnyési Fertő TT** elnevezésű vadászterületen az elsődleges cél a madárvédelem megvalósítása. A vízi madár vadászata tilos. A nagyvad állomány hasznosítása eredményes volt, száma emelkedett a vaddisznó tekintetében, a gímszarvas hasznosítása az előző évekhez hasonlóan esetleges.

Esztergom Strázsa - hegy 11-253310 kódszámú vadászterület 99,9%-a az Igazgatóság vagyonkezelésében van. A területen a vadállomány szabályozás egy a vaddisznó tekintetében nagyobb csomagot megcélzó bérvadásztatás keretében folyt a 2017-es évben. A területen a nagyvad állomány sűrűségét a Pilisben lezajló vadállomány dinamikai folyamatok mellett a terület zavartsága és a vadbúvónak alkalmas élőhelyek kiterjedése határozzák meg.

Dunai - szigetek 11-252920 kódszámú vadászterületen a tulajdonosi képviseletet a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság látja el. A Duna vízjárása alapvetően meghatározza a nagyvad állomány sűrűségét és a hasznosítás lehetőségét. A területen az alacsony vízjárásnak köszönhetően mérsékeltén növekedett a nagyvadállomány és annak hasznosítása.

Ipoly – völgy 12-553410 kódszámú Ramsari nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó különleges rendeltetésű vadászterület határát az üzemtervi időszak végén az illetékes vadászati hatóság nem jelölte ki újra, ezért az 2017.02.28-ával megszűnt. A 41 hektáros kiterjedésű Alcsúti Arborétum TT vadászterület megszüntetését a vadászati hatóság az Igazgatósággal egyetértésben végrehajtotta.

A vadászterületen a nagyvadállomány hasznosítását az alábbi táblázat jól szemlélteti:

Ssz.	Megnevezés	2012. év		2013. év		2014. év		2015. év		2016. év		2017. év		
		terv	tény	terv	terv	terv	tény	terv	tény	terv	tény	terv	tény	
1.	Esztergom Strázsa-hegy vadászterület	vaddisznó	45	45	45	40	55	38	45	32	45	45	49	55
		őz	18	18	18	16	18	12	18	11	18	15	14	19
		muflon	2	4	4	0	4	2	4	2	4	0	4	1
		gímszarvas	15	14	14	15	15	6	8	10	14	8	14	11
2.	Velencei-tó és a Dinnyési Fertő TT vadászterület	vaddisznó	50	72	72	54	70	101	103	85	72	75		
		őz	17	19	19	19	18	17	18	19	19	19		
		gímszarvas	9	7	7	6	8	7	7	4	7	1		
3.	Dunai-szigetek vadászterület	vaddisznó	6	9	9	9	8	8	12	9	9	13	12	10
		őz	2	3	3	0	2	2	5	2	3	0	5	2
		gímszarvas	2	3	3	0	3	2	3	2	3	1	3	2

5.9. Halgazdálkodási vízterületek

A természetvédelem érdekeinek érvényesítése a halgazdálkodási vízterületek 2000-ben lezajlott pályáztatása során jórészt megtörtént. Általában jellemző, hogy az akkor megfogalmazott tilalmak betartatása mellett a természetvédelem érdekei nem sérültek. A *halgazdálkodásról és a hal védelméről* szóló 2013. évi CII. tv., illetve a 133/2013. (XII. 29.) VM rend. (végrehajtási rendelet) halgazdálkodási szempontból új helyzetet teremtett. Az előzőekkel ellentétben jelenleg minden, a hal számára alkalmas élőhely automatikusan halgazdálkodási vízterület. Az új jogszabályi háttér ugyanakkor lehetőséget biztosít arra, hogy természetvédelmi céllal különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterek kerüljenek kijelölésre, illetve a nyilvántartott halgazdálkodási területen a hal védelme érdekében korlátozásokat javasoljunk. Igazgatóságunk jövőbeni feladata a megváltozott jogszabályi körülmények között a természetvédelmi érdekek hatékony képviselője.

Az Igazgatóságunk működési területére eső nagyobb jelentőségű halgazdálkodási vízterületek a következők: Ipoly, Duna, Soroksári Dunaág, Velencei-tó.

Ipoly – Ipolyvölgy (HUDI 20026)

Horgászati hasznosítása természetvédelmi szempontból szabályozott keretek között zajlott. Javasoltuk, hogy a tógazdasági ponty helyett inkább azokat a dunai fajokat telepítsék (köztük a dunai vadpontyot), amelyek természetes körülmények között (a duzzasztóművek megépítése előtt) felvándoroltak az Ipoly felsőbb szakaszaira. Ez a halgazdálkodási tervekben részben meg is jelent, az Ipoly felsőbb szakaszára a Dunából származó fajokat is telepítettek.

Duna – Duna és ártere (HUDI 20034)

A DINPI működési területéhez tartozik a Duna 1760 és 1560 fkm között található szakasza, és a mintegy 30 km hosszú Szentendrei Duna-ág. A halászati hasznosítók szakaszonként változnak. Természetvédelmi szempontból indokolt lenne a halak ívó- és ivadéknevelkedő helyeként számon tartott mellékágak, főágban található zátonyos területek természetvédelmi célú, különleges rendeltetésű területté történő nyilvánítása, azonban ez kizárólag abban az esetben hozna gyakorlati eredményt, ha ezeket a szakaszokat nemcsak halgazdálkodási, hanem egyéb – pl.: közlekedési – szempontból is kímélni tudnánk. Hiába tiltja a horgászrend a mellékágban a horgászatot, halászatot, ha a motoros vízi járművek rendszeresen közlekednek, hullámzást és hangterhelést előidézve. Egyes mellékágakban teljes behajtás tilalmat, a főágban – különösen az alacsony vízállás és az ivadéknevelkedési időszak egybeesése esetén – sebesség és hullámkeltési korlátozás bevezetését tartjuk indokoltnak a halállomány, köztük védett fajok megóvása és sikeres ivadékfejlődése érdekében.

Soroksári Duna – Ráckevei Duna-ág (HUDI 20042)

A Soroksári Duna (RSD) a teljes 58 km hosszában a DINPI működési területébe tartozik. Az RSD-n több kisebb horgászegyesület található, amelyek központi irányítását a Ráckevei Dunaági Horgász Egyesületek Szövetsége látja el. A jellemzően felmerülő problémák nem a hiányos szabályozás, vagy a rossz halgazdálkodási gyakorlat miatt, hanem az ellenőrzési kapacitás hiánya miatt tapasztalhatók. Jellemző az illegális horgászhely kialakítás, a tiltott eszközökkel történő halászat (elektromos gép), a motoros vízi járművek „gyorshajtása” (az RSD területén 15km/h a maximális megengedett sebesség).

Velencei-tó (HUDI 20054)

A Velencei-tó esetében a halgazdálkodási tevékenységet a MOHOSZ irányítja. Horgászat kizárólag a természetvédelmi oltalom alatt álló területen kívül engedélyezett, így ott konfliktus nem jellemző. A MOHOSZ tárgyalásokat kezdeményezett annak érdekében, hogy ez a rend megváltozzon és a horgászható területek határai ne a védett terület határaihoz igazodjanak,

hanem a nádas falhoz. Igazgatóságunk ezt nem támogatta, mivel ilyen viszonyok mellett a terület ellenőrizhetőségének hatékonysága csökken (a nádas lehetőséget ad a rejtőzködésre).

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű vízterületek

A védett területeken található víztereken kívül kívül több olyan víztér is van Igazgatóságunk működési területén, amely természetvédelmi szempontból értéket képvisel, azonban korlátozásokat nem vagy csak részben tudunk megvalósítani. Az új halgazdálkodási törvény ugyanakkor olyan víztereket is halgazdálkodási vízterületként jelöl meg, amelyek korábban nem voltak tárgyai a halgazdálkodásnak (védett területeken belül is). Mindezek mellett lehetőséget biztosít arra, hogy a megfelelő természetvédelmi, halvédelmi indoklás mellett a terület különleges rendeltetésű vízterület legyen, ahol a halgazdálkodási tevékenység korlátozottan valósítható meg. Ezek figyelembevételével Igazgatóságunk az alábbi víztesteket javasolta különleges rendeltetésű vízterületként nyilvántartásba venni:

- Kemence-, Csarna- és Bernece-patakok
- Börzsöny- és Hosszúvölgyi-patakok
- Ganádi-patak
- Letkés-patak
- Damásdi-patak
- Bőszobi-patak
- Malomvölgyi és Kishanta-patakok
- Török-patak és mellékvizei
- Morgó-és Lósi patakok
- Derék-patak és mellékvizei
- Lókos-patak alsó/felső, és Kékbodonyi-patak
- Szentlélek-patak alsó, Szentlélek-patak felső
- Pilismaróti Malom-patak (és Miklósdeákvölgyi vízfolyás)
- Dömösi Malom-patak
- Lepence-patak és mellékvizei
- Apát-kúti-patak
- Bükkös-patak alsó/felső
- Dera és Kovács-patakok
- Hajta-patak
- Egyesült Tápió (Tápiógyörgye határában)
- Alsó-Tápió
- Felső Tápió
- Dinnyés-Katori csatorna (Elzamajor és Dinnyési -Fertő)
- Dinnyés-Kajtor csatorna (Nádor-63. út)
- Nádor-csatorna (Sárkeszi-Sárszentmihály)
- Gaja-patak (Sárszentmihály – Aszal-völgy)
- Császárpatak (Csákvár-Zámolyi tározó)
- Által-ér felső
- Ócsai Öreg-Trurján
- Duna Körvtélyesi mellékág

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- Ipolyszögi égerláp
- Dejtári Nagy-tó
- Holt-Ipoly (Ipolyvece-Drégelypalánk)
- Fekete-patak (Ipolyvece-Drégelypalánk)
- Csadó-Mocsár
- Csík-tó
- Kutyor (Hont)
- Csitár-patak és Felső rét (Hont)
- Kifli-tó (patak)
- Zaba (Drégelypalánk)
- Irtások (Drégelypalánk)
- Csadó (Drégelypalánk)
- Rétföld (Hont)
- Felső-rét (Hont)

A fenti javaslatainkra vonatkozóan a NÉBIH 7 határozatot hozott, amelyekben a különleges rendeltetésű víztérre nyilvánítás az alábbi vizeken megtörtént.

Különleges rendeltetésű nyilvántartott vízterület	víztérkód
Által-ér felső szakasza	07-041-2-3
Császár-patak	07-042-2-3
Dinnyés-Kajtor csatorna	07-043-2-1
Fekete Sárvíz	07-044-2-2
Móri árok	07-045-2-1
Nádasladányi tőzegbánya	07-046-2-4
Sárszentágotai Sós tó	07-047-2-1

5.9.2. Védett természeti területen található halastavak

	Duna-Ipoly NP (ha)	Gerecsei TK(ha)	Ócsai TK(ha)	Sárréti TK(ha)	Sárvíz völgye TK(ha)	Tápió-Hajta TK(ha)	Alcsúti arborétum TT(ha)	Dabasi turjános TT(ha)	Dinnyési Fertő TT(ha)	Rétszilasi-tavak TT(ha)	Végösszeg
halastó					7,3127					54,4555	61,7682
nádas	110,2268		13,0159		27,1240	175,1168		3,8744	170,3917	21,3249	521,0745
kivett	38,5684	0,4594	460,7074	7,9477	174,3219	118,2577	1,4192	10,3205	153,8233	45,2662	1 011,0917
csatorna			68,1913		7,5073	11,9318		5,8324		0,4278	93,8906
Ipoly folyó	2,8401										2,8401
mocsár	32,5621		392,5161		165,2499	17,7136		4,4881	148,3036	43,5294	804,3628
patak	0,7883										0,7883
tó	0,4169						1,4192				1,8361
vízállás				7,9477	1,5647	2,3146			5,5197	1,3090	18,6557
vízfolyás	0,1604	0,4594									0,6198
vízmosás	1,8006										1,8006
víztározó						86,2977					86,2977
Végösszeg	148,7952	0,4594	473,7233	7,9477	208,7586	293,3745	1,4192	14,1949	324,2150	121,0466	1 593,9345

A fenti táblázat azokat a területeket mutatja be, amelyek természetvédelmi oltalom alatt álló területen találhatóak, így ott halgazdálkodás vagy nem zajlik, vagy pedig a megfelelő természetvédelmi korlátozások mellett történik.

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő halastavak:

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában 61,77 ha, a 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet 49. § szerint halastó művelési ágban nyilvántartott terület van, két halastórendszert alkotva:

- a soponyai Öreg-tó (Soponya 0307 hrsz, 7,31 ha) és
- a pusztægresi halastórendszer (Sárbogárd 0110/9b hrsz., Pusztægres 0201/3, 0207, 0210a, 0212, 0218b hrsz., összesen 54,46 ha).

A pusztægresi halastavakat 2017-ben is haszonbérlet formájában kezeltettük, így a halászati jogot is a haszonbérlet gyakorolta a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény alapján. A soponyai Öreg-tó halastó vízi létesítményeinek fenntartása és üzemeltetése Igazgatóságunkra hárult.

Mindkét halastórendszer közepes műszaki állapotban van, felújításra a vagyongazdálkodásunkba vétel óta egyiknél sem került sor.

5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység

Igazgatóságunk 2017-ben két helyen, Bajon és Dunakeszin tartott fent sérült állatok ideiglenes elhelyezésére szolgáló mentőhelyet. A baji mentőhelyre került 545 állat közül 330 egyedet engedtünk el, 115 elpusztult. A Dunakeszi mentőhely sérült állatokat nem fogadott 5 példány kerecsensólyom és 1 példány holló tartása történt engedéllyel.

Faj	Elpusztult	Szabadon engedve	Tartva	Végösszeg
alpesi denevér	1	1		2
barátcinege	1			1
barna rétihéja		1		1
bütykös hattyú	2	8		10
csíz		1		1
csóka	9	13		22
csuszka		1		1
dankasirály	3			3
dolmányos varjú			1	1
egerészölyv	20	2		22
énekes rigó		1		1
erdei fülesbagoly	5	5	1	11
erdei pinty			1	1
fehér gólya	5	1		6
fekete rigó	2	14		16
fenyőrigó		1		1
füsti fecske		16		16
gyurgyalag	1			1
házi rozsdafarkú	1	7		8
házi veréb		2		2
héja	1	2		3
hód		1		1
jégmadár		1		1
kakukk		1		1

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Faj	Elpusztult	Szabadon engedve	Tartva	Végösszeg
karvaly	7	5		13
keleti sünn		1		1
korai denevér	2	289		291
macskabagoly	4	2		6
meggyvágó		2		2
mezei veréb	1			1
molnárfecske	1	5		6
nagy fakopáncs	1	5		6
nagy kócsag	5	1		6
nagy lilik	8	1		9
nyári lúd	1			1
örvös galamb		1		1
óz		1		1
parlagi galamb		3		3
sárgafejű királyka		1		1
sarlófecske	1			1
seregély	1	2		3
süvöltő		1		1
széncinege		3		3
szürke gém	2			2
tengelic	2	1		3
tőkés réce	4			4
törpedenevér	1	16		17
vidra	3			3
vízisikló		1		1
vörös vércse	19	2		21
vörösbegy		1		1
zöld küllő		1		1
zöldike		3		3
Végösszeg	115	327	3	301

Órbottyánban a DINPI felügyeletével működő ideiglenes mentőhelyen 2017-ben összesen 41 állat ideiglenes elhelyezésére került sor.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Faj	szabadon engedve	elpusztult	tartva	Vég-összeg
Alpesi denevér		1		1
Balkáni gerle		15		15
Daru	5	6		11
Egerészölyv		5		5
Erdei fülesbagoly	1	1		2
erdei sikló	2			2
fehér gólya	1	2	2	5
feketerigó		1		1
Füleskuvik	2			2
Gyöngybagoly	1			1
héja	3	2		5
karvaly		3		3
kései denevér	1			1
kockás sikló	1			1
Kuvik	1	2		3
Macskabagoly	1			1
Mókus		1		1
nagy kócsag		1		1
sün	14	1		15
szürkegém		1		1
Törpe denevér	2			2
vizi sikló	1			1
Vörös vércse	1	1		2
zöldike	3			3
Végösszeg	40	43	2	85

Igazgatóságunknál 2017-ben a rendkívüli hideg, és az időközben kialakuló hó- és jégtakaró miatt a vízi- és gázlómadarak, valamint a denevérek tucatjainak mentése jellemezte a januárt. A hó közepére a madárinfluenzás esetek elszaporodása, majd tömeges (több száz) elhullás következett. Ugyancsak problémát jelentett a fenyőrigók több ezres budapesti inváziója, mivel üvegfelületeknek ütközve közel száz elhullás történt a város teljes területén.

Igazgatóságunk további területrészein az alábbi mentőtevékenységet végeztük:

Sérült madarak mentése: 316

Sérült emlősök mentése: 138 denevér, 3 vidra, 2 mókuskölyök, 2 hód, 1 erdei pele, 2 keleti sün

Hüllők, kételtűek mentése: 2 vízisikló, 90 barna varangy, 1 vöröshasú unka, 15000 béka

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

A Földművelésügyi Minisztérium TMF/559/6/2017. üi. számon kibocsátott levele alapján, a Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére, Igazgatóságunk 2017-ben 400 000 Ft pénzüsszeget különített el egyedi tájértékek felmérésre.

Az Igazgatóságunk működési területén található 380 település közül a 2017-es évvel bezárólag 175 település egyedi tájérték kataszterének elkészüléséről van információnk, összesen 3131 db egyedi tájértékkal. 2017-ben Igazgatóságunk további 3 település kataszterének elkészítését irányozta elő, 2018. évi teljesítéssel: Gyúró, Tabajd, Tordas.

Az egyedi tájértékek felmérését külső vállalkozó, a Jánosi Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. fogja elvégezni, vállalkozási szerződés alapján.

A fenti települések egyedi tájérték kataszterei a speciálisan erre a célra kifejlesztett ún. adat export-import excel-táblába településenként kerültek rögzítésre, azokat Igazgatóságunk megküldte a Földművelésügyi Minisztériumnak minőségbiztosításra. A kataszterek a minőségbiztosítást követően feltöltésre kerültek az OKIR egyedi tájérték nyilvántartásába.

Szám adatok az egyedi tájértékre vonatkozóan:

<i>eddig regisztrált összesen (db)</i>
175 település katasztere
3131 egyedi tájérték

Településekre lebontva:

	település	felmérés éve	értékek száma
1	Acsa	2010	44
2	Alap	2010	59
3	Alcsútdoboz	2013	22
4	Almásfüzitő	2012	15
5	Alsónémedi	2004	37
6	Alsószentiván	2010	32
7	Annavölgy	2010	14
8	Baracs	2004	26
9	Bénye	2003	32
10	Bernecebaráti	2001	37
11	Borsosberény	2001	22
12	Budakalász	2003	43
13	Bugyi	2004	21
14	Cece	2011	27
15	Csabdi	2013	11
16	Csákberény	2001	32
17	Csolnok	2010	47
18	Csomád	2004	13
19	Csővár	2010	22
20	Dabas	2004	47

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	település	felmérés éve	értékek száma
21	Dág	2010	36
22	Diósjenő	2001	49
23	Domony	2015	28
24	Dömös	2001	35
25	Dunaalmás	2012	37
26	Epöl	2010	29
27	Etyek	2013	68
28	Galgamácsa	2015	36
29	Gánt	2005	65
30	Gomba	2003	41
31	Hantos	2010	20
32	Igar	2010	21
33	Iklad	2015	16
34	Inárcs	2004	9
35	Kajászó	2016	11
36	Káva	2003	21
37	Kesztölc	2010	34
38	Kismaros	2003	29
39	Kisnémedi	2010	16
40	Komárom	2012	61
41	Kosd	2010	44
42	Kóspallag	2000	24
43	Kulcs	2004	11
44	Nadap	2016	15
45	Leányfalu	2003	58
46	Leányvár	2010	22
47	Mány	2013	16
48	Máriaalom	2010	29
49	Márianosztra	2000	31
50	Martonvásár	2013	30
51	Mezőszilas	2010	29
52	Nagykovácsi	2003	17
53	Nagylók	2010	26
54	Nagymaros	2003	73
55	Nagyoroszi	2002	40
56	Nagyvenyim	2004	26
57	Nógrád	2002	35
58	Ócsa	2004	39
59	Pánd	2003	23
60	Pázmánd	2016	30
61	Páty	2003	21
62	Penc	2010	30
63	Pilisborosjenő	2003	30

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

	település	felmérés éve	értékek száma
64	Piliscsaba	2003	39
65	Piliscsév	2010	34
66	Pilismarót	2001	32
67	Pilisszentkereszt	2002	41
68	Pilisszentlászló	2003	17
69	Pócsmegyer	2003	12
70	Pomáz	2000	51
71	Püspökhatvan	2010	36
72	Püspökszilágy	2010	30
73	Rád	2010	22
74	Sárbogárd	2010	127
75	Sáregres	2010	28
76	Sárisáp	2010	24
77	Szada	2000	40
78	Szentendre	2003	60
79	Szob	2003	47
80	Szokolya	2000	33
81	Szomor	2013	16
82	Szokolya	2000	33
83	Tápióság	2004	50
84	Tát	2012	41
85	Úny	2010	34
86	Úri	2004	41
87	Űröm	2003	19
88	Vácduka	2003	40
89	Vácegres	2015	16
90	Váchartyán	2010	29
91	Váckisújfalu	2010	25
92	Vajta	2011	15
93	Vereb	2016	18
94	Verőce	2000	30
95	Vértesszőlős	2001	36
96	Zebegény	2003	51

A Budapesti Agglomeráció hiányzó településeinek (79 db) egyedi tájérték felméréseit 2010-2011. évben a TÉKA program keretében a Budapesti Corvinus Egyetem készítette el, ezekkel a felmérésekkel azonban Igazgatóságunk nem rendelkezik, így arról sincsen információnk, hány darab egyedi tájértéket regisztráltak e felmérések során.

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

Igazgatóságunk tájvédelmi jellegű tevékenysége legjellemzőbben a területrendezési tervek és településrendezési tervek véleményezési eljárása során követhető nyomon. Ezen tervek hosszú távra meghatározzák az egyes területek felhasználását, épületek, építmények elhelyezését, így alakítva a tájképet, tájhasználatot.

Ezért a településrendezési tervek véleményezési eljárásai során a természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területeken kívül a települések teljes területén törekszünk a tervezett területfelhasználásokat, illetve az egyes területeken megengedett beépítés feltételeit olyan irányba terelni, amely a táj megjelenését nem alakítja át kedvezőtlenül. A jogszabályi eszközök a tájvédelem területén meglehetősen korlátozottak, ezért eredményeket igazán a természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területeken lehet elérni, ahol az élőhely- és fajvédelemre vonatkozó előírások érvényesítésén keresztül a tájak természetes és természetközeli területei hosszú távon megőrizhetőek.

A korábbi évekhez képest bizonyos tekintetben újdonságot jelent, hogy az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény bevezette a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetét. Ezen övezeten belül törvényi előírás a települések felé, hogy a közigazgatási területükön az építés rendjét meghatározó helyi építési szabályzataikban határozzák meg a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében. Mindezen szabályokra vonatkozóan Igazgatóságunk a településrendezési eljárások folyamán felhívja a figyelmet, indokolt esetben konkrét javaslatokat tesz, illetve számon kérheti azokat.

Igazgatóságunk a 2017. év folyamán 258 db településrendezési eszköz véleményezési eljárásában vett részt. 154 esetben tettünk észrevételt, 104 esetben pedig megítélésünk szerint nem volt táj- és természetvédelmi szempontból probléma a tervezettekkel.

	Megyei és kiemelt térségi területrendezési terv		Településrendezési eszköz (településszerkezeti terv vagy helyi építési szabályzat)	
	az Igazgatóság észrevételt tett	az Igazgatóság észrevételt nem tett	az Igazgatóság észrevételt tett	az Igazgatóság észrevételt nem tett
tervek száma 2017	2	0	152	104

A településképi védelméről szóló 2016. évi törvény, valamint a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően elindult a településképi arculati kézikönyvek (TAK) és a településképi rendeletek (TKR), mint sajátos településrendezési jogintézmények elkészítése.

A hivatkozott jogszabályokban foglaltaknak megfelelően Igazgatóságunknak a TAK és a TKR egyeztetési eljárásában adatszolgáltatási és véleményezési kötelezettsége van. Az Igazgatóság működési területén belül található 406 településből 2017-ben 388 településen indult meg az eljárás, melyek közül 320 település esetében a teljes véleményezési eljárás lezárult.

Településképi arculati kézikönyvekkel (TAK) és településképi rendeletekkel (TKR) kapcsolatos feladatok Települések száma összesen: 406	Kimenő ügyiratok száma 2017
Adatszolgáltatások a TAK-ok és TKR-ek készítéséhez	388
TAK-ok véleményezése	320
TKR-ek véleményezése	289
Beérkezett végleges TAK-ok letöltése*	0
Beérkezett végleges TKR-ek letöltése*	0
Összesen 2017. év végéig:	997

*A településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek végleges változatait a települési önkormányzatoknak a hatályos jogszabályok szerint a nemzeti park igazgatóságok számára nem kell megküldeniük. Mindezen dokumentumokat a Lechner Tudásközpont online egyeztetési felületére töltik fel településenként, itt szükség esetén hozzáférhetők. A nemzeti park igazgatóságoknak nincs jogszabályi kötelezettsége innen letölteni és nyilvántartani ezeket, de elegendő tárhely kapacitással sem rendelkezünk ehhez.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Igazgatóságunk folyamatosan közreműködik településfejlesztési koncepciók, integrált településfejlesztési stratégiák kidolgozása során: a települési önkormányzatok 2017-ben összesen 22 esetben vonták be Igazgatóságunkat a véleményezési eljárásba.

A TMO munkatársai a hatóságok számára adott belföldi jogsegélyek mellett gyakran vesznek részt beruházásokhoz kapcsolódó egyeztetéseken, a folyamatban levő tervek véleményezésében. Az egyeztetések célja általában a hatósági eljárások előtt segíteni a tervezési munkát a tervezők részére történő adatszolgáltatással, valamint a természetvédelmi érdekek ismertetésével.

Jelentős feladat a folyamatban lévő beruházások esetében a környezetvédelmi és más engedélyekben foglalt előírások betartatása, valamint a környezetvédelmi engedélyekben a hatóságok által az Igazgatóságra ruházott feladatok ellátása (pl. kivitelezővel történő egyeztetések, igénybe vehető területek lehatárolása, védett növények áttelepítésének felügyelete).

6.4. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Általánosságban elmondható, hogy pályázati projektjeink tervezése és megvalósítása során fokozott figyelmet fordítunk a tájvédelmi érdekek érvényesülésére is, a Pályázati Osztály a projektek kidolgozása folyamán rendszeresen együttműködik a Természetmegőrzési Osztály tájvédelemért felelős munkatársaival.

Kifejezetten és kizárólag tájvédelmi jelentőségű beavatkozást 2017-ben Igazgatóságunk nem hajtott végre.

7. Projektek

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
Az Esztergom területén található állattartó telepen eszközök, gépek beszerzése a térségben található szárazgyepek legeltetéses élőhelykezelésének hatékonyabbá tétele érdekében	2016.09.01 2018.12.31	KEHOP 4.1.0-15- 2016-00024	A pályázat célja a Strázsa-hegy környéki természetközeli szárazgyepek megőrzése, állapotának javítása eszközbeszerzések segítségével.	Esztergom Strázsa-hegy	302,4247	109 000 000	109 000 000	Élőhely kezelés és monitoring Kommunikációs tevékenységek
A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismertetése érdekében, Budapest vonzáskörzetében – II. ütem	2017.09.01 2021.12.31	VEKOP 4.2.1-17- 2017-00002	A pályázat célja a Jókai-kert területén egy komplex Natura 2000 bemutatóhely kialakítása, a nemzeti park működésének átfogó bemutatása, a kertben található épületek állapotának javítása, funkcióval való feltöltése (tematikus könyvtár, előadóterem, kiállítások), a kert állapotának javítása (invazív fajok visszaszorítása, növényállomány felújítása őshonos fajokkal), rendezvénytér kialakítása.	Jókai-kert Természetvédelmi Terület	2,6200	900 000 000	900 000 000	Pályázat beadásra került Előzetes vizsgálatok: statikai állapotfelmérés, tervkonceptió készítése, faanyagvédelmi szakértői véleményezés elkészítése
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével	2016.09.02 2018.07.31	KEHOP 4.2.0-15- 2016-00004	A pályázat célja a DINPI természet-védelmi őrszolgálatának fejlesztése.	DINPI teljes működési területe	-	167 000 000	167 000 000	-Terepgépjárművek és azokhoz kapcsolódó felszerelések közbeszerzésének előkészítése. -Tanfolyamok: hajóvezetői tanfolyam. -Eszközbeszerzések: halászhálók (4 db), Samsung Galaxy S6 mobiltelefon (4 db), lepkeháló (6 db), Samsung Galaxy S5 Neo okostelefon (6 db), HP LaserJet pro Nyomtató (2 db), Globo asztali lámpa (3 db), Irodabútor (szék, asztal, stb.), Rádió adóvevő futófogárfélék monitorozásához, Samsung autós töltő (12 db), Blackview BV6000 okostelefon (2 db), C típusú tábla, Garmin GPSMap 64 Kézi navigáció (10db), Statív szett, Manfrotto állvány+fej (9db).
Pannon homoki élőhelyek fejlesztése	2016.05.31 2021.04.30	VEKOP 4.2.1-15- 2016-00005	A projekt összességében az alföldi élőhelyek védelmét célozza egyrészt a pannon homoki élőhelyek helyreállítása, valamint kiemelt jelentőségű erdős-sztyepp élőhelyek országos szinten legjelentősebb állományainak védelme érdekében	Tóalmás;	71,78	235 000 000	235 000 000	A projekt területek tulajdonosaival egyeztetések zajlanak. Az végleges projekthelyszíneken megkezdődtek a brigádok által végzett invazív irtási munkálatok.
				Nagykátá – Gicei-hegy	13			
				Nagykátá - Erdőszőlő	55,31			
				Csévharaszt;	15,72			
				Szigetszentmiklós;	47			
				Nagykörös	310,92			
				Szigetmonostor	120			
Szentmártonkátá	23,1							
Vizes élőhely fejlesztése a Tái Szigetcsoport térségében	2016.03.01 2020.06.30	KEHOP 4.1.0-15- 2016-00008	Tái-szigetek értékes ártéri élőhelyeinek helyreállítása és a mellékág rehabilitációja	Tái Szigetcsoport	316,87	479 897 600	479 897 600	A vizes élőhely fejlesztést érintő kivitelezési munkálatok 70 %-ban megvalósultak. Az invazív irtási munkálatok megkezdődtek, a brigádtagok augusztustól kezdve dolgoznak a területen.

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
Szárasgyepek megőrzése Közép-Magyarországon	2013.09.01 2020.08.31	LIFE12-NAT /HU/001028	A pályázat célja a DINPI igazgatási területén található természetközeli szárasgyepek megőrzése, állapotának javítása	Alsó-Tápió és patak völgyek – Tápiósági földvár	11,71	573 655 090	430 241 318	- Földterületek vásárlása - Élőhely rehabilitációk és monitoring - Kommunikációs tevékenységek - Invazív visszazórtás
				Budaörsi kopárok	92,87			
				Debegió-hegy	6,82			
				Epöli szarmata vonulat – Gyermely-Máriaalom	48,23			
				Érd-Tétényi plató	140,62			
				Gödöllői-dombság – Domonyvölgy	22,84			
				Gödöllői-dombság – Küdői-hegy	23,14			
				Gödöllői-dombság peremhegyei – Fóti-Somlyó	207,07			
				Felső-Tápió – Szentmártonkői lőtér	3,49			
Az Esztergom Strázsa-hegyi felhagyott szovjet gyakorló- és lőtér területének környezeti kármentesítése	2016.05.01 2021.01.30	KEHOP 3.3.0-15-2016-00002	Esztergom Strázsa-hegy volt szovjet katonai lőtér kármentesítése	Esztergom 0556/16 b,c; 0314 a	2,7	600 000 000	600 000 000	Az aktualizáló tényfeltárás elkészült, a támogatási szerződést megkötöttük, a konkrét beavatkozási területeket kijelöltük, a megvalósíthatósági tanulmány elkészült, a kivitelezés közbeszerzési kiírása folyamatban van.
Kiemelt jelentőségű vizes élőhelyek fejlesztése és bemutatása Fejér megyében	2016.09.01 2020.12.31	KEHOP 4.1.0-15-2016-00054	Vizes élőhelyek rekonstrukciója, bemutatóhelyek kialakítása, fejlesztése	Velencei Tavi Madárrezervátum TT	335,55	530 000 000	530 000 000	A támogatási szerződést megkötöttük, a Liparis-állomány felmérése lezajlott, a vízi közmű tervek és az előzetes vizsgálati dokumentációk elkészültek, a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése megkezdődött.
				Dinnyési-fertő TT	483,04			
				Sárréti Tájvédelmi Körzet	685,22			
				Sárvíz-völgye Tájvédelmi Körzet	314,05			
Dunakanyar Látogatóközpont létrehozása	2017.04.18 2019.09.30	GINOP	Egy interaktív, élményszerzésen alapuló látogatóközpont létrehozása Dömösön	Dömös 831/4 hrsz	2	1 376 833 425	1 376 833 425	A támogatási szerződést aláírtuk. Az előkészítő tanulmányok és vizsgálatok elkészültek. A tervek kidolgozása befejeződött, a szükséges engedélyekkel rendelkezik a DINPI. A projekt megvalósítása folyamatban van.
DANUBE parks CONNECTED	2017.01.01 2019.06.30	ETC	Duna-menti védett természeti területek együttműködésének fejlesztése	-	-	60 844 320	51 717 610	Kommunikációs tevékenységek Védett dunai szigetek adatbázisának kialakítása Madárvédelmi intézkedések tervezése Denevérmonitoring
A víz, mint élettér és erőforrásról szóló képzés a Karlsruhe Pedagógiai Főiskolán (Németország) és a DINPI mobil Aqua-laborban (Magyarország)	2016.03.31 2018.03.31	DBU	Szemléletformálás: Mobil aqualaborral a vízi élővilág, a vízvédelem fontosságának megismertetése az óvodás és iskolás korcsoporttal.	Budapest és Környéke	-	45 600 245	23 719 500	A mobil labor belső átépítése és berendezése megtörtént. Beszerzésre kerültek a szükséges eszközök, felszerelések. A programkidolgozás a különböző korosztályokra befejeződött. Elindult a próbaidőszak és több program került sikeresen megtartásra Létrejött a www.dunaviragvizibusz.hu honlap.

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismertetése érdekében Budapest vonzáskörzetében –I. ütem	2016.11.23 2019.09.31.	VEKOP 4.2.1-15- 2016-00006	- A Famosi Madárvártán egy madárgyűrűzési központ és madártani foglalkozások infrastruktúrájának kialakítása. Kékbegy tanösvény felújítása, kilátó torony létesítése. - A Visegrádi kilátó felújítása, interaktív kiállítás kialakítása. - Pilisszentivánon a Pilisi Len Látogatóközpont átalakítása, foglalkoztató terem és interaktív élőhely-, állat-, növényismereti kiállítás kialakítása. Jági tanösvény felújítása.	Famos 0271/a, Visegrád 015/13, Pilisszentiván 785	2,98	349 344 900	349 344 900	Famos: Építési engedély rendelkezésre áll. Gépészet és villamos kiviteli tervek, valamint a kiállítás koncepciótervek elkészültek. Közbeszerzési dokumentáció összeállítása elindult. Visegrád: A kilátó áttervezése szükséges. az új Engedélyes tervek elkészítése elindult. Pilisszentiván: Építési engedély rendelkezésre áll, kiállítási és tanösvény tervek elkészültek. Közbeszerzési dokumentáció összeállítása elindult.
„A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismertetése érdekében Budapest vonzáskörzetében –IV. ütem, valamint a térség természetvédelmi kezelésének fejlesztése”	2017.08.01 2021.01.30	VEKOP 4.2.1-17- 2017-00001	A projekt célja az Ócsai Tájháza komplexum épületeinek felújítása, egy új interaktív Natura 2000 kiállítás berendezése, valamint a madárvárta felújítása. Továbbá megújul a géppark, amely szükséges az Ócsai, Dabasi és Inárcsi területek élőhelykezelési munkáihoz.	Ócsai Tájháza komplexum, Ócsa 0560 (madárvárta) és az Ócsai TK	101,7 + 234,4	210 000 000	210 000 000	PMT benyújtásra került. A támogató levél megérkezett és a támogatási szerződés megkötése elindult. Közbeszerzési dokumentáció összeállítása a gépbeszerzésre elindult.
Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében (LIFEinFORESTS)	2014.07.01 2018.03.31	LIFE13-INF /HU/001163	Képzési anyagok készítése, oktatások tartása, tanulmányutak szervezése a hazai természetvédelmi erdőkezelés javítása érdekében.	-	-	70 000 000	Eu 16 500 000 hazai 48 000 000	- Részvétel a projekt-koordinációs értekezleteken és a monitori ellenőrzésen. - Erdészeti tanulmányút szervezése a Donau Auen Nemzeti Parkba, Ausztriába. -Interaktív toolkit tervezetése.
LIFE Danube floodplains - Restoration and management of Danube floodplain habitats " Duna LIFE - A Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése "	2015.08.01 2022.01.31	LIFE14-NAT /SK/001306	- Dunai szigetek élőhely-rekonstrukciója (erdőátalakítás, invazív irtás, lőszermentesítés és veszélyes hulladék eltávolítás). - Fekete nyár génmegőrzési anyatelep létrehozása Rácalmáson. - Ökoturisztikai programok.	Háros-sziget; Rácalmási szigetek	100	202 851 810	127 710 960	Megtörtént 200 fekete nyár egyed felvétele és genetikai azonosítása a NÉBIH laboratóriumában. A Rácalmási génmegőrzési területen megtörtént az ültetési terület előkészítése. A Háros-szigeten 7 hektáron történt zöld juhar, bálványfa, ostorfa, fehér akác és keserűfű irtás. 3 hektáron Solidago és Aster fajok kaszálása. 7 hektáron történt lőszermentesítés, több mint 200 gyakorlóakna ártalmatlanítása. 1000 tölgy csemetét ültettünk a megnyitott lékekbe. Telepítettünk és üzemeltetünk egy rétisas fészekkamerát. A Dömösi Zöld Forgatag rendezvényt az idén is lebonyolítottuk.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
Kiemelt jelentőségű természeti értékek megőrzése a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén	2011.09.01 2018.09.30	LIFE10-NAT /HU/000020	A program célja a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén található kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok védelme. A terület "zászlóshajó faja" a rákosi vipera.	Turjánvidék SAC déli egysége	7 300,00	220 640 000	215 270 000	A Rosalia özönnövény-kezelési kötet kétnyelvű újrakiadása történt meg. Kétnyelvű pályázati honlapunk üzemel. Promóciós tárgyakat adtunk ki. A projektfilm televízióban és más fórumokon bemutatásra került. Sikeres záró sajtótájékoztató és kirándulás zajlott le számos médiamegjelenéssel. Az éves kezelésmonitoring eredményei beadásra kerültek, 4 másik kutatás, továbbá magyar futrinka jeladózás és kígyászölyv jeladóval való ellátása zajlott le. Biotikai adatgyűjtés folyt a területen.
Tápió mente komplex élőhelyvédelmi infrastruktúra fejlesztése	2016.09.01 2019.12.15	KEHOP 4.1.0-15-2016-00053	Hajta-mocsár, mint vizes élőhely rehabilitációja, vízháztartás javítással és kotrással	Tápióvidék	212	149 997 587	149 997 587	Elkészült a madármegfigyelő kilátó torony kiviteli terve, az előzetes vizsgálati dokumentáció és a vízjogi létesítési engedélyezési terv. Az invazív növényzet térképezése, a kezelések részletes kidolgozása (invazív irtás, óparlag állapot-javítás) folytatódott.
Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök	2017.07.01 2026.12.31	LIFE16 NAT /IT/000245	Natura 2000 tölgyesek természetvédelmi kezelése és a kezelési eszköztárak kialakítása	Nagyoroszi Diósjenő; Esztergom Strázsa-hegy; Fóti Somlyó; Budai Sas-hegy	77,75 55,06 375,76 93,4 14,63	597 000 000	597 000 000	A pályázat megkezdődött. Megkötöttük a partnerségi megállapodást, megszerveztük, illetve részt vettünk a projekt indító megbeszéléseken (kick-off meeting, belső képzés, monitoring területek bejárása). Folyamatban vannak a részletes erdőkezelési tervek kidolgozása, valamint a közbeszerzés és az eszközbeszerzések előkészítése.
Ipoly-völgy komplex élőhelyfejlesztése	2015.10.01 2020.08.30	KEHOP 4.1.0-15-2016-00023	Ipoly völgyi élőhelyek állapotának javítása legeltetéssel és a vízháztartás javításával.	Középső Ipoly-völgy	959	599 991 422	599 991 422	Az engedélyes és kivitelui tervek elkészültek, az építési engedélyek rendelkezésre állnak.
A kiemelt jelentőségű, országosan ritka pannon szikes, vizes élőhelyek rekonstrukciója a Gerje-Perje-síkon	2016.01.04 2020.04.14	VEKOP 4.2.1-15-2016-00003	Alsó-Tápió völgy, Gombai-patak völgye, Jászkarajenői puszták, Gerece-szék, Galgahévízi láprét vizes élőhely rehabilitációja	Galgahévízi láprét, Alsó-Tápió és patak völgyek, Székek, Jászkarajenői puszták	655	419 971 838	419 971 838	Az engedélyes tervezés és az előzetes vizsgálati dokumentáció készítése folyamatban van.
Barlangok védelme a Gerecsében, a Pilisben és a Vértesben, földtani és barlangtani bemutatóhelyek tematikus hálózatának létrehozása.	2016.02.16 2017.12.31	KEHOP 4.1.0-15-2016-00009	A projekt célja a Duna-Ipoly Nemzeti Park működési területén, a Gerecsében, a Pilisben, a Vértesben, a Visegrádi-hegységben és a Bakonyban található 19 barlang és 5 mesterséges üreg megőrzése, helyreállítása, az ott található élő- és élettelen természeti értékek hosszú távú megőrzéséhez szükséges feltételek megteremtése. A Dunaalmási tanösvény kialakításával bemutathatóvá válnak a terület természetvédelmi és geológiai értékei és egyben lehetőséget biztosít az aktív pihenés eltöltéséhez.	Baj Benzinkút-barlang Baj Küzdelem-barlang Baj Öreg-Kovács-hegyi 15. sz. víznyelő Vértes-szőlős Névtelen-nyelő	0,008 0,006 0,022 0,009	105 000 000	105 000 000	A kivitelezés eredményesen lezárult. Az egyéb tevékenységek ellátása és a monitoring eszközök beszerzése folyamatos.

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
				Tata Tükör-forrási-barlang	0,005			
				Tata Angyal-forrási-barlang	0,007			
				Tata Bartha-kútbarlang	0,009			
				Süttő Legyes-barlang	0,006			
				Vértes-tolna Figaró-víznyelőbarlang	0,004			
				Nyergesújfalú Förtési Gázos-zsomboly	0,004			
				Nyergesújfalú Förtési Cikis-barlang	0,003			
				Sárisáp Babál-barlang	0,022			
				Kesztölc Desottó-víznyelőbarlang	0,017			
				Eszter-gom Indikációs-barlang	0,175			
				Eszter-gom Sátorkőpusztai-barlang	0,124			
				Oroszlány Sárkánylik-zsomboly	0,003			
				Vértessomló Vértessomlói-barlang	0,036			
				Gánt Gánti-barlang	0,025			
				Isztimér Alba Regia-barlang	1,08			
				Dömös Dömösi Vizes-bánya	0,064			
				Tatabánya Keselő-hegyi eocénbánya K-i bányavágata	0,034			
				Tatabánya Keselő-hegyi II. triászbánya tárója	0,074			
				Gánt Gánt-bányatelepi bányavágat	0,03			

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
				Csákvár Gánti bányavárat	0,045			
				Duna-almás Dunaalmási tanösvény	0,14			
A Pilisi Bioszféra Rezervátum és a világörökségre jelölt Budai-termáلكarszt barlangjaiban található geológiai értékek és denevérfajok védelme és bemutatása	2014.12.12 2018.12.31	VEKOP 4.2.1-15- 2016-00004	A projekt egyik fő célja a Duna-Ipoly Nemzeti Park működési területén, azon belül a Budai-hegységben található két, fokozottan védett, idegenforgalmi barlang világítási berendezésének korszerűsítése. A Pál-völgyi és a Szemlő-hegyi-barlangok turisztikai célú hasznosítása régóta töretlen, mindkét helyszínen évente 32-35.000 látogató fordul meg. A projekt másik fő célkitűzése a természetvédelmi helyzet javítása és a leromlott ökoszisztémák javítását célzó élőhely-fejlesztés a Budai illetve a Pilis-hegységben található 20 barlang és a Börzsönyben 1 mesterséges üreg megőrzése, a leromlott állapotú élőhelyek helyreállítása, az ott található élő- és élettelen természeti értékek hosszú távú megőrzéséhez szükséges feltételek megteremtése. Célunk gondoskodni a kedvező természetvédelmi helyzet fenntartásáról és javításáról, valamint a sérült károsodott élőhelyek helyreállításáról.	Budapest II. ker Pál-völgyi-barlang	NR	220 000 000	220 000 000	A Pál-völgyi és a Szemlő-hegyi barlangok világítás korszerűsítésére a közbeszerzési eljárás eredményesen zárult, a vállalkozói szerződés megkötésre került.
				Budapest II. ker Gábor Áron-barlang	0,003			
				Budapest II. ker Harcaszájú-barlang	0,004			
				Budapest II. ker Pál-völgyi kőfejtő	4			
				Budapest II. ker Szemlő-hegyi-barlang	NR			
				Budapest III. ker Mátyás-hegyi-barlang	NR			
				Budapest II. ker Ferenc-hegyi-barlang	NR			
				Budapest I. ker Somlói úti-barlang	0,03			
				Budapest II. ker Bátori-barlang	0,003			
				Budapest III. ker Tábor-hegyi-barlang	0,05			
				Budapest III. ker Királylakai-barlang	NR			
				Budapest II. ker Áfonya utcai-barlang	0,002			
				Budapest XI. ker Budai Sas-hegy	1,5			
				Nagy-kovácsi Bronz-barlang	0,5			

Projekt címe	Időtartam	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület megnevezése	Célterület kiterjedése (ha)	Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
				Pilisszentkereszt Pilis-barlang	0,001			
				Pilisszentkereszt Szopláki-ördöglyuk	NR			
				Pilisszentkereszt Szurdok-völgyi 2.sz. vny.	0,002			
				Pomáz Amazonok-barlangja	0,002			
				Pomáz Pomázi kőfejtő Felső-barlang	0,002			
				Pomáz Pomázi Kétlyukú-barlang	0,002			
				Pomáz Pomázi lihegős lyuk	0,002			
				Buda-kalász Kevély-nyergi-zsomboly	0,008			
				Pilis-vörösvár Klotild-barlang	NR			
				Pilis-jászfalu Nagy-Somlyóhegyi-barlang	0,002			
				Szokolya Lukácszállási Vasbánya	0,004			
A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismertetése érdekében Budapest vonzáskörzetében –III. ütem	2016.04.01 2021.05.31	VEKOP 4.2.1-15- 2016-00004	A projekt egyik fő célja a Duna-Ipoly Nemzeti Park működési területén, azon belül a Budai-hegységben található fokozottan védett, idegenforgalmilag kiemelkedően jelentős területén egy látogatóközpont kialakítása.	Bp. II. ker. Szépvölgyi út 162.	-	200 000 000	200 000 000	Elkészült a látogatóközpont koncepcióterve, amely alapján az engedélyes tervezés indítható.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

	Összesen iktatott alszám
Iktatott ügyek összesen (összes alszám)	24 796
<i>Iktatott ügyek főbb ügytípusonként</i>	
Elővásárlási joggal kapcsolatos nyilatkozat	817
Szerződések	805
Településrendezési és szabályozási tervek véleményezése	2852
Barlanglátogatás vagyongazdálkodási engedélyezése	761

A kormányhivatali integráció bevezetése az ügyiratforgalom mennyiségét érezhetően nem befolyásolta, az az elmúlt években nagyjából azonos szinten alakult. A kormányhivatalokkal a kapcsolattartás 2015. év közepe óta teljes egészében a hivatali kapun keresztül valósul meg. A KÉR rendszer bevezetése és az új rendszerre történő átállás kezdetben nem volt zökkenőmentes, sok esetben most is problémát okoznak a KÉR Központban tévesen feltöltött, vagy a rosszul szkennelt iratok. Igazgatóságunk a CORIR iktatóprogramot használja, amely azonban sajnos nem volt képes lépést tartani az elmúlt évek elektronikus ügyintézésrel összefüggő változásaival.

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Adatközlések/szakvéleményadások szervenként	
Kormányhivatalok	3 784
Önkormányzatok	2 762
NFA levelezés	38
MVH levelezés	34

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Jelentés, adatszolgáltatás FM felé	
FM KTHÁT	49
FM KF	62
FM PBF	16
FM NPTF	316
FM TMF	156

8.1.3.: Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Ügyfelekkel történő levelezés	1370
-------------------------------	------

8.2. Szabálysértés

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)
Helyszíni bírság	6	120

Igazgatóságunk 2017-ben szabálysértési eljárást nem kezdeményezett.

8.3. Természetvédelmi bírság

2017-ben Igazgatóságunk 16 esetben kezdeményezett természetvédelmi bírság kiszabására irányuló eljárást az illetékes hatóságnál, túlnyomórészt természetvédelmi hatóság engedélyéhez kötött tevékenység engedély nélkül végzése miatt.

8.4. Büntető ügyek

	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
Természetkárosítás	0		
Egyéb büntető ügyek	1		

Feljelentések

A tavalyi évben egy esetben orvvadászat miatt tettünk feljelentést, amely ügyben a rendelkezésünkre álló információk szerint a nyomozás jelenleg folyamatban van. A feljelentésekkel kapcsolatban megjegyezzük, hogy sok esetben Igazgatóságunk természetvédelmi őrei közvetlenül tesznek feljelentést az illetékes rendőrkapitányságokon, mely ügyek a nyilvántartásunkban nem jelennek meg. További számos esetben Igazgatóságunk természetvédelmi őreinek bejelentése nyomán a rendőrség hivatalból indítja meg a nyomozást, melyek szintén kimaradnak ily módon a hivatalos statisztikából.

8.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	4	2	0	2
Munkaügyi perek	0	0	0	0

Perek

Egy magánszemély az Igazgatóság által korábban kiírt haszonbérleti pályázatok során hozott döntésekkel kapcsolatban terjesztett elő két keresetet Igazgatóságunkkal szemben.

Az egyik keresetben foglaltak szerint a felperes arra kérte kötelezni az Igazgatóságot, hogy a felperes pályázatának értékelési összesítőjében a felperesi pályázó családi gazdálkodó háztársának, mint a családi gazdaság tagjának diplomáját szakirányú végzettségként elismerve további 10 pontot írjon jóvá részére. Az ügyben másodfokon eljáró bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyva, a felperes keresetét elutasította.

A magánszemély által előterjesztett másik keresetben arra kérte kötelezni az alperesi Igazgatóságot, hogy egy korábbi perben érvényesnek nyilvánított felperesi pályázatot bírálja el, és ennek eredménye alapján módosítsa a pályázat kihirdetett eredményét. Ebben az ügyben az eljárás jelenleg első fokon folyamatban van.

Egy további perben egy magánszemély több Pest megyében található ún. jogosulti listás ingatlan elbirtoklásának megállapítása iránt indított pert többek között a Magyar Állammal és Igazgatóságunkkal szemben. Az első fokon eljáró bíróság a felperes keresetét elutasította.

A fentiekén túlmenően Igazgatóságunk egy közös tulajdon megszüntetése iránti perben is részt vesz, tekintettel arra, hogy az adott ügyben perben állása kötelező.

9. Természetvédelmi Őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

Az Igazgatóság a természetvédelmi őr feladatok ellátásához 6 természetvédelmi tájegység, 23 természetvédelmi őrkörületében, 36 fő állami természetvédelmi őr beosztású dolgozót alkalmazott, akik közül mindenki rendelkezett a törvényben előírt iskolai végzettséggel, természetvédelmi őr és rendészeti vizsgával.

Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
29	7	36

	Átlagosan	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	37 636	121 380
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3 751	13 044
Az egy főre eső N2000 területtel növelt terület (ha)	7 759	27 577

Egy természetvédelmi őrre 376 km² működési terület jut, ez akkora, mint egy rendőrkapitányság illetékességi területe (ahol 40-50 fő látja el a rendészeti és ügyintézési feladatokat). Miközben az Őrszolgálat létszáma 10 év alatt 10%-kal csökkent, addig a rátestált feladatok folyamatosan növekednek, és olyan elvárásoknak kellene megfelelni, mint egy 24 órás készenlétben levő rendvédelmi szervnek. A 24 órás ügyelet biztosítására és a jogszabályokban előírt őrzés-védelmi feladatokra, többek közt a 90/2007. Korm. r. szerinti protokoll végrehajtására, a százával jelentkező állatmentésekre nem elégséges a természetvédelmi őrök száma. Az elmúlt évek folyamán tömegessé váltak a védett állatfajokra való tekintettel az Otthon Melege Program miatti megkeresések, az ebből adódó ellenőrzések is jelentős terhet róttak az Őrszolgálat tagjaira.

A természetvédelmi őrök túlnyomó részének a napi 8 órás tevékenység teljes leterhelést ad.

A természetvédelmi őrök sokrétű és összetett feladatai természetvédelmi kezelői, természetvédelmi őrzési és vagyonkezelői feladatsportba sorolhatók.

- 4,2 megyében, 13 547 km²-nyi területen, az ország hetedrészén végeznek természetvédelmi kezelői véleményezést, amelyet a különféle gazdálkodási tervekkel, azok végrehajtásával, valamint más engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos hatósági megkeresésekre nyújtanak. Ebbe beletartozik az erdő-, a gyeperés és a vadgazdálkodáson át, a területfejlesztés, és a természeti területek alkalmi igénybevételevel járó - különösen a technikai és tömegsport - rendezvények engedélyezési eljárása is.
- 279 331 ha (2 793 km²) különféle természetvédelmi besorolás alatt álló területen rendszeres természetvédelmi őrzést folytatnak, rendészeti feladatokat látnak el, ellenőrzik a védett természeti értékeket érintő tevékenységek, munkák hatósági engedélyeit, jogsértéseket tárnak fel, ügyeket indítanak. Ellenőrzőakciókat hajtanak végre önállóan és társszervekkel. Pótolják a hatósági táblákat, térinformatikai nyilvántartást vezetnek róluk.
- Keresik, felmérik és digitálisan rögzítik a védett fajok állományait, élőhelyeit, a minisztériumi és az igazgatósági terveknek megfelelően, rendszeresen visszatérő monitoring-ellenőrzéseket végeznek.
- Törekcszenek a védett területeket, élőlényeket érintő havaria események (pl. tüzesetek, elhullások, stb.) megakadályozására, illetve ezek előfordulása esetén, feladatuk a természeti károk felmérése, a védett természeti értékek mentése, az előírás szerinti jelentések elkészítése.

- Helyszíni ellenőrzéseken, szemléken vesznek részt a különféle állami és önkormányzati szervek, civilszervezetek, állampolgári megkeresésére. Választervezeteket írnak a lakossági, szakmai és politikai megkeresésekre.
- Előkészítik a földügyeket, természetvédelmi kezelési utasítást készítenek a földhasználók számára, folyamatosan ellenőrzik a földhasználatokat, kapcsolatot tartanak a gazdálkodókkal. Lakossági és gazdafórumokon vesznek részt. Elővásárlási jognyilatkozatokat készítenek elő.
- Terepen irányítják a közmunkaprogramot, a vagyonkezelési és pályázatos munkákat.
- Ökoturisztikai és környezeti nevelési feladatokat látnak el – gyakran a hétvégén.
- Szervezik, segítik, irányítják a terepi önkéntes munkákat, egyetemi gyakorlatokat, vagy a kampányjellegű tömegmozdulásokat.
- A panelszigetelési pályázati programok miatt tömegessé váltak az Igazgatóság által kiadott nyilatkozatok, ezek elkészítése, a hozzájuk kapcsolódó ellenőrzések nagy terhet rónak az Őrszolgálatra.
- Kapcsolatot tartanak fenn polgári természetőrökkel, polgárőrökkel, és a különféle civilszervezetekkel.

A többi igazgatósághoz képest meghatározó jelentőségű és speciális kihívásokat jelent, hogy működési területén él hazánk népességének közel 40%-a. A főváros és az agglomeráció fejlesztése, az úthálózat, hírközlés létesítményeinek dinamikus növekedése miatt az élőhelyek feldarabolódása nagy problémát jelent, a természeti értékek megőrzését veszélyeztetik. Kiemelt üdülőterületekkel, (Dunakanyar, Ráckevei-Duna, Velencei-tó), sűrű település hálózattal, ipari üzemekkel, infrastrukturális létesítményekkel telített működési területe, az erős vállalkozói tőke jelenléte a térségben a legkomolyabb terheket rója az igazgatóságra.

Az elmúlt évtizedekben fellendültek a természeti környezetben végzett szabadidős tevékenységek, technikai sportok, tömegrendezvények, amelyek jelentős terhet rónak Igazgatóságunk természeti tájaira és az Őrszolgálatra egyaránt. Ugyanakkor új típusú igénybevételeként megjelentek az ökoturizmusra alapozó idegenforgalmi tevékenységek. Nagyon erős a védett területek rekreációs igénybevétele, ugyanakkor jelentős az igény az ökoturisztikai és környezeti nevelési szolgáltatások iránt. A tömegek környezettudatos viselkedésének kialakításához, természeti környezetünkhöz való érzékenyítésének fontos feltétele, eszköze, hogy korszerű bemutatóhelyek, tanösvények létesüljenek.

A szakmai feladatok eredményes végrehajtása a területen mozgó és napi információkkal rendelkező természetvédelmi őrszolgálat hatékony működését feltételezi. Az Igazgatóság többnyire magasan képzett és elhivatott természetvédelmi őrből álló szervezete hatékonyan, összehangoltan végzi a dolgát.

A váratlanul „beeső”, „dömpingszerű”, vagy havaria jellegű feladatok miatt, gyakran tolódnak, vagy el is maradnak az előre tervezett természetvédelmi kezelési munkák, mert nem rendelkezünk olyan létszámmal, hogy minden feladatban helytállhassunk. Jelenleg 15 őrkerületünkben egyedül teljesít szolgálatot a természetvédelmi őr, így túlterheltsége, betegsége, szabadsága idején nincs tényleges helyettese. A jogszabályokban előírt feladatok maradéktalan elvégzéséhez szükség lenne őrkerületenként 2 főre, és őrkerülettel nem rendelkező 6 fő tájegységvezetőre, és egy őrszolgálat-vezetőre, tehát ez 51 fő. Minimum 10, de ténylegesen 16 fős fejlesztésre lenne szükség a természetvédelmi Őrszolgálatunknál.

9.1.2. Technikai felszereltség

A technikai felszerelés a jelenlegi létszám mellett, a feladatok ellátásához többnyire elegendő, 30 (20 terepjáró, 1 személyautó, 5 motorkerékpár és 4 segédmotor-kerékpár) gépjárművel rendelkezik az Őrszolgálat. Elmondható ugyanakkor, hogy az őrszolgálati járműpark rendkívül

leromlott állapotban van, a szervizelések miatti leállások sokszor akadályozzák a szakmai tevékenységet. A pályázatokból történő vásárlások nem jelentenek ebben segítséget a kis volumen, illetve az újonnan vásárolt autók pályázati feladatokra történő felhasználása miatt.

Az Őrszolgálat informatikai felszerelése 2017-ben az alábbi eszközökkel bővült: terepi okos telefonok (22 db), nyomtatók (2 db), Garmin GPSMap 64 kézi navigációk (10 db). Az őri KEHOP pályázat keretében további felszereléseket szereztünk be (pl. irodabútorok, lepkeháló, rádió adóvevők monitorozáshoz, állványok és állványfejek spektívekhez stb.).

Szolgálati maroklőfegyverrel 22 természetvédelmi őr rendelkezik. Hivatásos vadászként, valamint vadászati feladatokat ellátó személyként 7 természetvédelmi őrnél 11 vadászfegyver található.

2017-ban a terepi egyenruha-beszerezés megfelelően alakult: 36 fő részére br. 3 176 151 Ft értékben rendeltünk egyenruha-viseletelemeket. A beszerzés menete: az egyenruha elhasználódását figyelembe véve, egyéni szükségletnek megfelelően a selejtezendő viseletelemek pótlása, a jogszabályban meghatározott alapnorma mértékéig. Cél: a természetvédelmi őr kulturált, célnak megfelelő megjelenésének biztosítása, terepi ruházatból. A költséghatékonyság érdekében, jellemzően a ruházat konkrét elhasználódását figyelembe véve rendelünk árut, nincs dömpingbeszerzés. Társasági egyenruha rendelést a beszerzési nehézségeket, az elhasználódás alacsony mértékét, valamint a költségeket figyelembe véve 2017-ban sem hajtottunk végre.

9.1.3. Polgári természetőrök

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (DINPI) működési területén több polgárőr egyesülettel alakult ki munkakapcsolat a különféle természetvédelmi oltalom alatt álló területek rendszeres ellenőrzése érdekében. Az együttműködések egy része alkalmi jellegű, csak jelzések a Természetvédelmi Őrszolgálat számára, vagy egy-egy, a természetvédelmi őrök akcióját segítő megjelenés. Néhány polgárőr-egyesülettel azonban tartalmasabb, állandó kapcsolat is kialakul már. Ezen szervezetek tagságát igyekszünk a polgári természetőrök ismeretanyagával ellátni, a tagság egy része már részt vett a polgári természetőr képzésen. Mivel a polgári természetőreink jelentős része egyben polgárőr is valamelyik településen, és közös szolgálatellátást végeznek, ezért nehéz statisztikailag kettéválasztani a munkájukat. 2017-ben 260 fő körüli a nyilvántartásunkban szereplő polgári természetőrök száma, ebből ténylegesen 45 fő végzett rendszeres szolgálatot.

A **Fejér Megyei Polgárőr Szövetség** egyesületeivel 2017-ben közös akciónk nem volt, kivéve az Alcsúti Arborétum nagy rendezvényein besegítő **Alcsútdobozi Polgárőr Egyesülettel**, amely tevékenységével jelentősen hozzájárult a védett terület, valamint a védett fák és a környező vizes élőhelyek megőrzéséhez.

A **Dinnyési Polgárőr Egyesülettel** és a **Gárdony Városi Polgárőrséggel** a tavalyi évben nem volt közös munkánk. Önálló tevékenységük fontos a környező vizes élőhelyek megőrzésében.

A **Komárom-Esztergom Megyei Polgárőr Szövetség ácsi polgárőrsége** rendszeresen segíti a térségben zajló akcióinkat, segíti a munkánkat Ács Város közigazgatási területén. Önállóan ellenőrizték az off road és motocross pálya tevékenységét. Külterületi figyelőszolgálatuk folyamatos ellenőrzést biztosít a Natura 2000 területeken. 6 nap, mintegy 30 munkaóra szolgálatot végeztek a természeti értékek védelmében.

A **tatai polgárőrség** 5 nap, közel 35 órát segítette munkánkat a tatai Öreg-tó térségében.

A **Pest Megyei Polgárőr Szövetség ócsai egyesülete** a külterületi járőrtevékenysége közben figyeli a pincéket és a tájházat, lovas járőrözést folytat a Tájvédelmi Körzet szélein, és ha

gyanúsítást észlel, akkor azt jelzi a természetvédelmi őrnök. Állandó feladatként jelentkezik a rendezvények közös biztosítása. A gyakorlatilag napi tevékenységet nehéz bruttósítani – közel 1000 munkaóra jut a védett természeti értékekre.

Az **Abonyi Polgárőr Egyesület** 10 alkalommal, 20 munkaórán át figyelte az Abonyi Kaszálóerdőt, hogy a kékvércse-élőhelyet ne zavarhassák fatolvajok.

A **Farmosi Polgárőr Egyesület** aktívan segítette a Gólyaváró Családi Nap elnevezésű igazgatósági rendezvényünket, melyen 5 fővel vett részt 12 órában.

A **Sashegy Polgárőr Egyesület** a Budai Sas-hegy Természetvédelmi Terület eseti lezárásaikor segít, Újbuda Közterület-felügyeletével közösen.

A **Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel** 3 közös szolgálatunk volt.

A **Természet- és Környezetvédelmi Polgárőr Egyesület** tagjai jelentős mértékben, az alábbiakban segítették az állami természetvédelem munkáját:

Együttműködés a DINPI (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság) munkájának segítésére:

- A Sas-hegy Természetvédelmi Területen járőrözést végeztek az évek alatt kialakított látogatási rend megőrzése érdekében. A látogatók elől elzárt területen a háborítatlan természet megőrzése továbbra is kiemelt feladat. Továbbá élőhely kezeléseknél vettek részt, szakvezetéseket és a látogató központban előadásokat tartottak.
- Sas-hegyi Arany János Iskola – Madárbarát Iskola program támogatása.
- Börzsönyi TTE: önálló természetvédelmi járőr szolgálatok, fészekőrzés
- Tatai vadlúd sokadalom – természetvédelmi őrszolgálatokkal közös járőr szolgálat

A Természet- és Környezetvédelmi Polgárőr Egyesület XII. kerületi Normafa – Hegyvidék térségében végzett természet- és környezetvédelmi tevékenységei:

- Hegyvidéki Kerülettakarítás – a lebonyolításban közreműködés, önkéntesek szervezése, és a helyszínen a közös munka koordinálása,
- Normafa térségében odútelep működtetése,
- Iskolai Közösségi Szolgálat szervezése kerületi diákok számára:
 - hulladékmentesítés a XII. kerület több pontján,
 - rendezvényeken természetvédelmi ismeretterjesztő munkába való bekapcsolódás,
 - Normafa környékén és a Tündérhegyi kőfejtőnél – erdei jóléti tárgyak (padok, asztalok) karbantartása, hulladék-mentesítés, élőhelykezelések a Normafa-Parkkal együttműködve.
- Kerületi elektronikai- és papír hulladékgyűjtési akció – polgárőrök segítették a sikeres lebonyolítást.

További természet- és környezetvédelmi tevékenységek:

Részvétel, Európai Unió és nemzetközi jelentőségű, monitoring és kutatómunkában.

- Rendszeres élőhely monitoring 3 UTM négyzetben: CT56D3, DT65B2, CT46D2.
- Élőhely monitoring a Rákos-patakon, adatok feltöltése az online vízimadár adatbázisba.
- Az Egyesület képviseltette magát, a Környezet- és Természetvédő Civil Szervezetek Országos Találkozóján, közvetlenül részt vett az ott folyó szakmai munkában

A polgárőrökkel való együttműködést növelni kellene a védett és a Natura 2000-es területekbe beemelődő közterületek széléin. Véleményünk szerint az egyre növekvő számú lakossági bejelentések ellenőrzésében, és az állatmentések segítségével jelentős potenciállal rendelkeznek a polgárőr egyesületek. Sajnos a Természetvédelmi Őrszolgálat alacsony létszámából adódó túlterheltség miatt, kevés idő jut a kapcsolattartásra, a közös munkára.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A természetvédelmi örök állandó kapcsolatban állnak a területükön működő állami- és magán gazdálkodókkal, oktatási intézményekkel, szervezetekkel és csoportokkal (települési önkormányzatok, erdészeti és mezőgazdasági részvénytársaságok, mezőgazdasági szövetkezetek, iskolák, zöld szervezetek, stb.), koordinálják és ellenőrzik a védett és Natura 2000-es területeken zajló gazdálkodást, a fejlesztéseket, és a látogatást. A természeti értékek védelmét a tájékoztató, ismeretterjesztő és felvilágosító tevékenységen túl természetvédelmi kezelés hatósági eszközeivel – helyszíni bírság kiszabásával, illetve szabálysértési, közigazgatási vagy bűnügyi feljelentéssel – biztosítják. A költséghatékonyság jegyében, többnyire csak tájegységi szintű, kis költségű ellenőrzőakciókat szerveztünk a védett természeti területeken. 10 tájegységi akciót tartottunk.

Őrszolgálatok szervezése, megvalósítása kiemelten az alábbi témákban történt:

- Hóvirág, medvehagyma, páfrány, moha gyűjtés, fenyőfa-telepítések, arborétumok, csemetekertek térségében szezonban.
- Barlangi túra helyszíneken és sziklamászó helyeken.
- Kárókatona, szürke gém, dankasirály gyérítési helyszíneken.
- A Tatai Vadlúd Sokadalom hetében, a Tatai Öreg-tó Ramsari területén a szilveszteri petárdázás és fényszennyezés időszakában járőrszolgálat és fokozott jelenlét együttműködve a Tatai Rendőrkapitányság járőreivel.
- Madárinfluenza esetek felderítése a hatósági állatorvosokkal kiemelten 2017. januárban és februárban.
- Illegális technikai sporttevékenység ellenőrzése (kiemelt ellenőrzés és tevékenység felszámolása a baji homokbánya határában lévő Natura 2000 területen).
- Sport-, tömegsport és technikai sport (kerékpár, autó és motorverseny) rendezvények, cserkésztáborok kiemelt ellenőrzése,
- Közös járőrszolgálatok a Tatai 24. sz. Klapka György Lövészdandár járőreivel a NATO lőtér területén és annak pufferzónájában.
- Közös járőrszolgálatok az ácsi polgárőr- és mezőőr szolgálattal Natura 2000 területek ellenőrzése céljával.
- Erdészeti és fahasználati munkák, vízivad vadászatok, vadkárosítások ellenőrzése.
- Falopások kiemelt ellenőrzése a rendőrkapitányságok munkatársaival.
- Hód befogások szervezése, ellenőrzése.
- Régészeti lelőhelyek ellenőrzése és őrzése.
- Zarándok utak ellenőrzése.
- Filmforgatások ellenőrzése.
- Átfogó egyeztetés összehívása a GTE siklóernyő starthelyeit illetően. Cél az engedélyeztetés. Az engedély kérelem beadásra került a KEMRSE Siklóernyős, Búvár és Extrém sport Szakosztály részéről.
- Kocs-Kisigmánd-Nagyigmánd szélerőműpark működésének ellenőrzése.
- Földtani bemutatóhelyek létesítésének koordinációja a tájegység területén. Információs táblák ellenőrzése, rongálásokhoz kapcsolódó feljelentések intézése.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- A sziklamászóhelyek, via ferrata használatának részletes áttekintése a területgazdákkal irodában és terepen. Használati és látogatottsági korlátozások kidolgozása (különös tekintettel a természeti értékek védelme mellett, a biztonságra, a baleseti kockázatok csökkentésére).
- ProBono képzések teljesítése. 4 éves ciklus vége.
- Új Gerecsei TE iroda kialakítása és teljeskörű berendezése, beüzemelése.

A 2017. év során, a más hatóságokkal közösen végzett szolgálatok száma **95** volt, a közigazgatósági határozatok ellenőrzését **356** alkalommal végezték az Őrszolgálat tagjai.

Ebből a MVH-val közös Natura 2000 és AKG ellenőrzések száma **256** (17 fő részvételével), a Rendőrséggel végzett közös akciók száma közel **27** volt. A Rendőrségen kívül közös ellenőrzéseken, egyeztetéseken és területbejárásokon vettek részt a katonai rendészettel, a vízügyi hatósággal, erdészetek, vadásztársaságok, kormányhivatalok, önkormányzatok munkatársaival. Az ellenőrzések célja igen sokrétű, illegális sportok, falopások, illegális területhasználat, illegális horgászat, stb.

Szinte valamennyi természetvédelmi őrünk végzett túlmunkát, az év folyamán összesen közel 1300 órában. A túlmunkáért járó pihenőnapokat a munkaügyi jogszabályokban, illetve az ezeken alapuló igazgatói utasításokban foglaltak alapján tudták kivenni. A túlmunka jelentős része az áprilisi és októberi ökoturisztikai szezonra, és a kötött idejű monitoringokra esett. Márciustól július végéig, valamint szeptembertől november végéig szinte minden hétfői és ünnepnap jelen voltak a természetvédelmi őrök a védett természeti területeken, több kiemelt területen (Alcsút, Pisznice, Sas-hegy, Szénások, Tata, Tura) hetekig tartó, folyamatos őrszolgálatot láttak el.

Visszatérő – évi 4-6 – ellenőrzések történtek költési időben, a fokozottan védett madarak ismert fészkeinél. A vadászatellenőrzések során elsősorban a vízi- és apróvad vadászatokra koncentráltunk, összesen 20 ellenőrzés történt. A falopások korlátozása érdekében közel 34 akciót végeztünk a rendőrséggel és a honvédséggel közösen. Az alacsony létszám nem teszi lehetővé az Igazgatóság perifériás helyzetű erdőinek folyamatos őrzését, így ezeken a területeken alkalmanként előfordulnak kisebb falopások.

Helyszíni bírságok száma	6
A szabálysértési hatóságra tett feljelentések száma	0
Közigazgatási hatóságokra tett bejelentések száma	19
Rendőrhatóságon indított büntetőügyek száma	4

Haváriák kezelése:

- 2017. január 16-án, a Velencei-tó, Gárdony 02/3 a hrsz-on, Igazgatóságunk dolgozója monitoring tevékenység közben, 42 elhullott vadlúd, köztük 2 pld. fokozottan védett kis lilik (*Anser erythropus*) tetetmét talalta meg a Velencei-tó jegén. Az állatorvosok továbbküldték a mintákat az állategészségügyi hatóságnak. DINPI ügyiratszám: 106/2017.
- 2017. január 28-31. között, egy váci úti irodaház nagy felületű térelválasztó üvegfalának repülve jelentős számú fenyőrigó pusztult el, vagy sérült meg. DINPI ikt.sz: 106/1/2017.
- 2017. február 25. A Turjánvidék Natura 2000 terület dabasi részén kb. 29 ha rétet érintő vegetációtűz volt, védett egyedi értékekben kimutatható jelentőségű kár nem keletkezett. DINPI üi.sz.: 106/2/2017.
- 2017. február 25-27. Az Északi-Gerecse Natura 2000 terület bajóti részén kb. 19 ha gyepet érintő vegetációtűz volt, védett egyedi értékekben kimutatható jelentőségű kár nem keletkezett. DINPI üi.sz.: 106/3/2017.
- 2017. 03.21. Nádasdladány 0113 d helyrajzi számon, 1 ha területnyi ex-lege védett (láp) nádas égett le. DINPI ikt.szám: 106/4/2017.

- 2017. március 25. 17:20-kor tüzet észleltünk a Szár 058 hrsz-ú területen, amikor kb. 2ha területen égett az avas fű és a cserje. A helyi önkéntesekkel kiegészülve 18:30-ra a tüzet eloltottuk, terjedését sikerült a Szár 084/6 hrsz-ú, Natura 2000 terület határán megállítani. A későbbi felmérések kimutatták, hogy az orchideás rét nem károsodott. DINPI üi.sz.: 106/5/2017.

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

Az Őrszolgálat tagjai rendszeresen végeztek közös helyszínelést, illetve ellenőrzést a zöld hatóságok dolgozóival, az írott alapú megkeresések mellett rendszeres a telefonos kapcsolattartás.

Hagyománnyá vált a Sas-hegy TT augusztus 20-i biztosítása az ORFK Készenléti Rendőrség Kutyás Alosztály dolgozóival, a BRFK XI. ker. rendőreivel, Újbuda Közterület-felügyeletével, illetve nagy számú civil segítőkkel.

A Gerecsei TTe területén rendszeressé váltak a közös járőrszolgálatok a Tatai 24. sz. Klapka György Lövészdandár járőreivel.

Az év végén megkezdődött az együttműködési megállapodás aktualizálása az ORFK Készenléti Rendőrséggel, mivel velük jóval a rendészeti törvény megjelenése előtt, 2009. tavaszán kötöttük meg.

A megyei kormányhivatalok felügyelőivel is szoros kapcsolatot tartanak fenn természetvédelmi őrünk, közös munka elsősorban a helyszínelések során történik.

Vagyonkezelőkkel, vagyonőrrel (erdész, hivatásos vadász, halór) közös ellenőrzések különösen Fejér megyében fordultak elő, de közös akciók voltak a Börzsönyben, a Pilisben, a Budai-hegyekben és a Gerecsében is.

Közös szolgálatellátás más hatósággal 95 alkalommal történt.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

A védett természeti értékek felmérése, nyilvántartása, adatszolgáltatás, szakértői tevékenységek.

Az Őrszolgálat tagjai az alszámokkal együtt, több, mint 7 800 ügyiratot intéztek és közreműködtek még közel 600 ügy véleményezésében. (A 2016-os évhez képest az ügyiratszámok csökkenését a zártkerti ingatlanok átsorolásának kifutása okozta.)

Leggyakrabban a zöld hatóságoknak a védett területeket érintő sportrendezvényekkel, erdészeti munkákkal, lakossági bejelentésekkel, igénybevételi szándékokkal kapcsolatos eljárásaihoz szolgáltatunk adatokat, és adunk természetvédelmi kezelői véleményeket. Az év folyamán jelentős volt az Otthon Melege Program miatti megkeresések száma, az ebből adódó ellenőrzések jelentős terhet rónak az Őrszolgálat tagjaira.

Az erdőtörvény előírásai alapján fokozott adatszolgáltatási és egyeztetési feladatok hárultak az Őrszolgálatra. Többek között a körzeti erdészeti üzemtervezésekhez területbejárások, a védett és Natura 2000 jelölő fajok egyedeinek felmérése, azok erdőrészlet szerinti feldolgozása, táblázatok összeállítása is a feladatunk. Az erdészeti tevékenységek véleményezésével kapcsolatban 379 ügy keletkezett, de ezen túl még 135 alkalommal egyeztettek személyesen (terepen, vagy telefonon) kollégáink. Az év során 4 erdőtervezési körzet erdőtervezési munkáiban vettünk részt.

Az Őrszolgálat tagjai segítséget nyújtottak és ellenőrizték a VÍZIG területeken zajló projekteket, különösen a Duna mentén, a komáromi öblözet töltésfejlesztési utómunkálatok

esetében, ahol kiemelt régészeti értékek kerültek elő. Ellátták az Ács, Concó-ér torkolatnál zajló kompenzációs projekt megvalósításának utóellenőrzését, kezelési munkák szervezését. A Homokhátságot, valamint a Velencei-tavat érintő vízügyi munkálatok véleményezésében, ellenőrzésében is részt vettek.

A HM lőtereken zajló élőhelyrekonstrukciós munkák természetvédelmi kezelői véleményezését, koordinálását is elvégezték a táborfalvai és a szomódi NATO lőtéren.

Adatgyűjtés, monitoring, fajvédelem, természetvédelmi kezelések:

A biotikai adatok gyűjtése és térinformatikai alapú feldolgozása a tavalyi évben is sikeres volt, kollégáink több mint 92000 rekorddal bővítették az adatállományt, amely átadásra került a TMO részére.

Kiemelt tevékenység a Natura 2000 fenntartási tervek, valamint az erdészeti üzemtervek megalapozó dokumentációihoz szükséges adatgyűjtés és monitoring, valamint a fokozottan védett fajok (vándorsólyom, fehérhátú fakopáncs, hiúz, stb.) új előfordulásainak, megtelepedésének dokumentálása, nyomon követése, befogások, élőhelykárosítások megelőzése, a mérgezések és az esetleges lelővések felderítése.

Ezek mellett:

Ragadozómadár etetőterek üzemeltetése Naszály-Szomód-Almásfüzitő területén, 11 t hús kihelyezése.

Denevérállományok monitorozása valamennyi élőhelytípusban, szinte valamennyi kistájunkon.

Vízimadár és sasszinkron szervezése és lebonyolítása.

Gyűrűző állomások üzemeltetése, alkalmi gyűrűzések, jelölések -

E-ON és MAVÍR fészekvédelmi munkák, fészekkihelyezések, gólyafészek-magasító, fészekkarbantartás,

Kisléptékű élőhelykezelések: pilisi len, haragos sikló, csengettyűvirág, ezüstsávós szénalepke élőhelyein.

Folyamatos vízállás monitoring (vízfolyások, tározók).

Fokozott teherként jelentkezett a lakossági bejelentések és más ügyek következtében előkerült védett állatok egyedeinek mentése.

A vonuló kételtűek mentésével együtt, közel 15 600 egyed mentését végezték, ebből 316 madár, 138 denevér, 13 egyéb emlős mentését, és menhelyre történő szállítását kellett elvégezni.

Két ragadozó madár mentőhely (Baj, Dunakeszi) működtetése.

Invazív fajok állományainak felmérése, lehetőség szerinti gyérítésük megszervezése (nutria, ékszerteknősök, tízlábú rákok).

Vagyonkezelés:

Szinte valamennyi természetvédelmi őrt érintenek vagyonkezelési feladatok, közülük 12 fő munkaidejének jelentős részét az tölti ki, hogy a saját vagyonkezelésű területeken szakmailag előkészítik, szervezik, irányítják az élőhely-fenntartási, élőhely-rekonstrukciós munkákat, illetve a vadgazdálkodással összefüggő feladatokat. Többnyire rájuk hárult a közmunkaprogram keretében foglalkoztatottak irányítása, valamint az élőhely-kezelést végző, többhetes egyetemi terepgyakorlatok, önkéntes munkák koordinálása, az ezekkel kapcsolatos logisztikai, illetve munka-, baleset- és tűzvédelmi feladatok elvégzése.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Közvetlenül is végeztek vagyongazdálkodási feladatokat (bérleti szerződések előkészítése, tavaszi-koranyári munkák végzése, gépkarbantartások, szervizeltetések intézése).

Az ipolyvecei és nagykátai majorokban az állatállománnyal és takarmányozással kapcsolatos ellenőrzések, ügyintézkések is a természetvédelmi öröket terhelik.

A kollégák folyamatosan ellenőrizték a saját vagyongazdálkodásban álló földterületeink és vadászterületeink állapotát és bérelőink munkáját. A haszonbérbe adott gyepterületeken folyó gazdálkodást fokozottan ellenőrizték, különös tekintettel a nádaratásokra, a kaszálásokra (kaszálás ideje, 5-10 % fennhagyása, vadriasztó lánc használata).

Lakossági faanyaggyűjtések intézése, erdőgazdálkodás, mezőgazdálkodás, vízkormányzás munkálatainak szervezése, végzése.

Budai barlangok ellenőrzése, kiemelten a Várbarlang és Molnár János barlang tekintetében.

Környezeti nevelés:

A természetvédelmi örök jelentős részt vállalnak az ökoturisztikai, környezeti nevelési kiadványok összeállításában, a tanösvények kialakításában és kiépítésében.

97 garantált túrát vezettek, több mint 50 egyéb rendezvényen vettek részt (ide értve az Igazgatóság által szervezett Családi napokat és a Tatai Vadlúd Sokadalmat is), 35 előadást tartottak, vagy segítettek annak lebonyolítását.

A gyűrűző táborokban több száz, esetenként több ezer látogató fordult meg. Hasonlóan sikeresek a vonalas létesítmények okozta károk enyhítésében megvalósuló békamentő akciók is.

15 alkalommal tartottak előadást felsőoktatási intézményben.

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	Személyi juttatás	524 311
	Járulék	120 929
	Dologi	542 212
	Egyéb működési kiadás	553
Felhalmozási kiadások	Beruházás	497 269
	Felújítás	983
	Egyéb felhalmozási kiadás	184 806
Kölcsönök nyújtása		0
Kiadások összesen		1 871 063

10.2. Bevételek

		Teljesítés (eFt)
Működési bevételek	Intézményi műk. bevétel	443 319
	-Ebből termékértékesítés:	64 727
	Mezőgazd. támogatás átvét.	129 452
	Közmunka program	78 160
	KEHOP	51 000
	VEKOP	1 846
	Svájci Alap	112 731
	Bioeuparks	8 399
	LIFE	31 792
	Egyéb	4 640
	- ebből: váll.-tól átvett	2 500
	- ebből: önkorm.-tól átvett	800
	- ebből: mag.szem.-tól átvett	1 340
FM-től átvett (fejezetten belüli)	108 466	
Felhalmozási bevételek	KEHOP	802 708
	VEKOP	9 331
	Intézményi felh. bev.	4 419
	Svájci Alap	6 061
	Kölcsönök visszatérülése	2 253
Bevétel összesen:		1 794 577
Költségvetési támogatás	Működési	351 910
	Felhalmozási	140 244
Támogatás összesen:		492 154
Pénzmaradvány felhasználás		1 490 650
Összes bevétel		3 777 381

10.3. Vagyon

10.3.1.: Befektetett eszközök

		Bruttó érték (eFt)	Érték- csökkenés (eFt)	Nettó érték (eFt)
Vagyoni értékű jogok		49 195	38 860	10 335
Szellemi termékek		12 852	4 459	8 393
Ingtalanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>földterület</i>	1 974 141	11	1 974 130
	<i>telek</i>	55 215	0	55 215
	<i>épület</i>	917 160	232 298	684 862
	<i>építmény</i>	2 788 978	622 843	2 166 135
	<i>erdő</i>	616 799	0	616 799
	<i>ültetvény</i>	131 246	24 598	106 648
	<i>ing.kapcs.vagyoni értékű jog</i>	124 420	32	124 388
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>üzemeltetési (inform)</i>	17 103	8 214	8 889
	<i>egyéb</i>	724 383	518 475	205 908
	<i>képzőművészeti alkotások</i>	11 400	0	11 400
Járművek		394 279	334 115	60 164
Tenyészállatok		124 472	58 033	66 439
Beruházások, felújítások		330 021	0	330 021
Összesen		8 271 664	1 841 937	6 429 727

10.3.2.: Forgóeszközök

A 2017. december 31-i szerinti készlet értéke összesen: 95 067 eFt, ebből

- kiadványok, ajándéktárgyak: 27 956 eFt;
- takarmány: 33 273 eFt;
- növendék állatok: 33 838 eFt.

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	15	0
Szolgálati lakás	0	0
Állattartó épület	4	0
Egyéb állattartó építmény	7	0
Tanya	2	0

* A turisztikai létesítmények a 8.1 táblázatban szerepelnek

Az Igazgatóság vagyongazdálkodóként 12, bérlőként 3 irodaépülettel rendelkezik.

Épületfelújítási, karbantartási munkálatok 2017-ben:

- Napelem rendszer, és hőszivattyú kiépítése (Királyrét)
- Ócsai erdészház vízellátó rendszer kiépítése
- Keringető szivattyú csere Költő u. irodában
- Vizesblokk szellőztetőrendszer átépítése Költő u. irodában
- Hő védő roló felszerelése tetőtéri ablakokra (Központ)
- Alcsúti kutatóház hidraulikus fűtés kiépítése
- Költő u. irodaház homlokzat hőszigetelése
- Gondnoki iroda padlóburkolat készítése (Központ)
- Védőkorrlát építése (Pál-völgy)
- Erdővédelmi kerítés építése Szigetmonostor 120 A és F erdőresz. (Pilis)
- Vadkizáró kerítés építése (Nagykörös)
- Elektromos kábel fektetése (1060 fm) szivattyúház vízellátó rendszeréhez (Nagy-Hideg-h)
- Esztergomi kilátótorony tetőszerkezet kiépítése
- Ivóvíz vezeték és elektromos kábelfektetés (Nagy-Hideg-hegy)

Ingatlanhoz kapcsolódó épületfelújítási, karbantartási munkálatok terve 2017-ben

- Visegrádi kilátó kiállítás tervezése
- Pilisi Lkp. kiviteli terv készítése
- Farnos madárvárta új kiállításának koncepció tervezése
- Ipolyvecei major fejlesztése, építész felmérési terv és vázlat, valamint építész engedélyeztetési terv készítése
- Fürt kút tervezése (Tápió)
- Villamos és gépészeti kiviteli terv készítése (Farnos madárvárta)
- Pilisi Len Lkp. új kiállítás, és a tanösvényhez információs táblák tervezése
- Vízföldi létesítési engedélyezési és kiviteli terv elkészítése (Tápió)
- Vízföldi létesítési engedélyezési terv készítése (Drégelypalánk Nagy-sziget)
- Magasles tervezése Ipoly-híd túraútvonalon
- Molnár János-barlang építészeti koncepcióterv előkészítése és építészeti vázlat, terv készítés
- Vízföldi létesítési engedélyezési és kiviteli terv készítése (Hajtamocsár)

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Beszerzés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	44	0
Terepjáró	28	1
Motorkerékpár	10	0
Kerékpár	60	2
Vízijármű	22	2
Videokamera	5	1
Digitális fényképezőgép	68	2
GPS	99	15
Hagyományos fényképezőgép	1	0
Álványos távcső	26	2
Kézitávcső	113	0
Éjjellátó készülék	0	0
Számítógép	164	13
Mobiltelefon előfizetés	132	11

11. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

	Száma (db)	Férőhely/befogadó képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Látogató/ oktatóközpont, bemutatóhely	4	51 fő	Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont (Királyrét) A szálláshely hatékony üzemeltetéséhez mosó- és szárítógép beszerzés történt.
		30 fő	Kökörcsin Ház Erdei Iskola (Esztergom) A természetismereti kiállítást és az épület tetejét felújítottuk.
		20 fő	Pilisi Ien Látogatóközpont (Pilisszentiván) Állagmegóvó javítások történtek a tetőn és a kerítésen.
		30 fő	Sas-hegyi Látogatóközpont (Budapest) Közmunkások és önkéntesek bevonásával az átadás utáni állapot fenntartása folyamatos.
	Száma (db)	Férőhely/befogadó képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Barlangi bemutatóhelyek	3	30 fő/túra	Pál-völgyi-barlang (Budapest) A fogadóépületben található büfé és a Zöld Bolt működtetése biztosított.
		10 fő/túra	Mátyás-hegyi-barlang (Budapest) Állapota megfelelő.
		30 fő/túra	Szemlő-hegyi-barlang (Budapest) Állapota megfelelő. A kiállításon és a felújított épületen kisebb javítások történtek.

11.1.2. Tanösvények

	Száma (db)	Férőhely/befogadó képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Tanösvény	17	NR	Nagy-Szénás tanösvény (Nagykovácsi): önkéntesek foglalkoztatásával tartjuk karban folyamatosan.
		NR	Jági tanösvény (Pilisszentiván): közmunkások és önkéntesek foglalkoztatásával tartjuk karban folyamatosan.
		NR	Fóti Somlyó tanösvény (Fót): Önkéntes munka keretében információs táblák kerültek kihelyezésre. Szárazgyepes LIFE pályázat keretében 2018-ban felújításra vár.
		NR	Sas-hegy tanösvény (Budapest): állapota megfelelő.

	Száma (db)	Férőhely/befogadó képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
		NR	Kőpark tanösvény (Budapest): ismertető táblák folyamatos pótlása szükséges.
		NR	Selyem-réti tanösvény (Ócsa): 2002 óta nem volt felújítva, a berendezések elhasználódtak. Közmunkásokkal folyamatos az útvonal karbantartása, hulladékszedés stb. Felújítást igényel.
		NR	Haraszt-hegyi tanösvény (Csákvár): állapota leromlott, felújítást igényel. Az állomások táblái megrongálódtak, több is hiányzik. Indítótábla kidőlés előtti állapotban. A talajlépcsők leomlottak.
		NR	Strázsa-hegyi tanösvény (Esztergom): Az információs táblák cseréje megtörtént. A nyomvonal karbantartása közmunkások bevonásával folyamatos.
		NR	Tanösvény a Turjánban (Ócsa): A nyomvonalat közmunkások folyamatosan karbantartották. A tanösvény nyomvonalán található egyetlen berendezési tárgy (vízfelület feletti járópalló) felújításra szorul. Táblák cseréje szükséges.
		NR	Sóvirág tanösvény (Farmos): A meg-rongált információs táblák nem lettek a területen pótolva, hanem a település központjában kerültek új táblák kihelyezésre.
		NR	Kékbegy tanösvény (Farmos): a táblák rendben, a mocsáron átívelő pallósor jó állapotú.
		NR	Páskom legelő tanösvény (Dejtár): állapota megfelelő.
		NR	Apródok útja tanösvény (Drégelypalánk): állapota megfelelő.
		NR	Pálfája tanösvény (Nagykőrös Önkormányzat a fenntartó): állapota megfelelő. Új táblák kihelyezése tervezett.
		NR	Madárdal tanösvény (Dinnyés): Folyamatosan karbantartjuk. Bizonyos táblák infó felületének cseréje szükséges.
		NR	Sisakvirág tanösvény (Nagykovácsi): Állapota megfelelő.
		NR	Királyréti tanösvény (Királyrét): állapota megfelelő.

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

	Száma (db)	Férőhely/befogadó képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Tájház/arborétum/történeti kert	3	20 fő	Alcsúti Arborétum (Alcsútdoboz): Növényállomány rendben tartása és az épített értékek fenntartása folyik.
		20 fő	Ócsai Tájház (Ócsa): Állapota megfelelő.
		NR	Jókai-kert (Budapest): szakvezetések különböző korosztályoknak, családi napok szervezése.
Szálláshely	4	51 fő	Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont (Királyrét): 3-6-8 ágyas szobákban 41 fő, 2 ágyas szobákban 10 fő elhelyezésére van lehetőség.
		4 fő	Kökörcsin Ház Erdei Iskola (Esztergom): szállás csak belső használatra.
		6 fő	Dinnyési Kutatóház: szállás csak belső használatra.
		4 fő	Jókai-kert (Budapest): szállás csak belső használatra

11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek

Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont:

Akkreditált erdei óvodai és iskolai programot biztosítunk. Egész éves nyitva tartás. Szállás 3-6-8 ágyas szobákban 41 fő, 2 ágyas szobákban 10 fő elhelyezésére van lehetőség.

Kökörcsin Ház Erdei Iskola:

1-5 napos erdei iskola programot biztosítunk általános iskolások számára. Szállás nincs. Egész éves nyitva tartás.

- Iskolai tanóra keretében bármely természetvédelmi témájú előadás (sorozat) megtartása, korosztályhoz és tananyaghoz igazított tartalommal.

- Kitelepülés programjainkkal iskolákba, közterületekre jeles napok, vagy rendezvények alkalmával.

- Játék a ház körül: természetismereti csapatjátékok, aszfaltrajzolás, célba dobás és kézműves foglalkozásokkal várjuk azokat, akik nem vállalkoznak a kirándulásra.

11.1.5. Szálláshelyek

	Száma (db)	Férőhely/befogadó képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Szálláshely	4	51 fő	Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont: 3-6-8 ágyas szobákban 41 fő, 2 ágyas szobákban 10 fő elhelyezésére van lehetőség.
		4 fő	Kökörcsin Ház Erdei Iskola: szállás csak belső használatra.
		6 fő	Dinnyési Kutatóház: szállás csak belső használatra.
		4 fő	Jókai-kert: szállás csak belső használatra

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

2017-ban nagy volumenű fejlesztés nem történt. A Hiúz Ház kültéri és beltéri bemutatási és környezeti nevelési eszközei bővültek. A Sas-hegyi Látogatóközpont sérült padlóburkolatát felújítottuk.

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.2. Szakvezetési túrák

1. Tematikus szakvezetési túrák (211 db)

- botanikai kirándulások
- geológiai túrák
- madarászprogramok
- gyógynövenytúrák
- denevérgyűrűzések

2. Egyéb szakvezetési túrák:

tanösvényeinken előzetes bejelentkezés alapján szakvezetéseket tartottunk.

11.2.3. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Jeles napok

- Víz Világnapja (Pilisszentiván, Ócsa, Királyrét)
- Föld Napja (Pál-völgyi-kőfejtő, Sas-hegy)
- Madarak és Fák Napja (Jókai-kert, Naszály, Sas-hegy, Pilisszentiván)
- Magyar Nemzeti Parkok Hete (Sas-hegy, Királyrét, Esztergom, Dinnyés)
- Környezetvédelmi Világnap (Sas-hegy)
- Kulturális Örökség Napjai (Jókai-kert, Ócsa, Sas-hegy)
- Nemzetközi Madármegfigyelő Világnap (Farmos, Naszály, Pilisszentiván, Dinnyés, Ócsa)
- Állatok Világnapja (Sas-hegy)
- Geotóp Napok (Sas-hegy)

Hagyományőrző programok

- Ócsai Gazdanap
- Kaláka Napok, Ócsa
- egyéb meghirdetett rendezvények az Ócsai Tájházban

Egyéb saját szervezésű rendezvényeink

- Békamentő – Gólyaváró Családi Nap, Farnos
- Kökörösín Nap, Esztergom
- Az Ipoly-völgy kincsei, Ipolyvece
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Klub (DINPI Klub) februártól minden hónap első keddjén a Sas-hegyi Látogatóközpontban
- Jókai kora, Jókai bora – Irodalomtörténeti estek a svábhegyi Jókai-kertben, Budapest
- Dömösi Zöld Forgatag
- Kulturális Örökség Napja az Ócsai Tájházban
- Kulturális Örökség Napja – Családi Nap a Jókai-kertben
- Nyitnikék – Tavasznyitó nap Dinnyésen
- Tatai Vadlúd Sokadalom

11.2.4. Erdei iskolák, erdei óvodák

A Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpontban 2017-ben összesen 1 569 fő vett részt erdei iskola és erdei óvoda programjainkon, a Kökörösín Ház Erdei Iskolában 1 393 fő.

11.2.5. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Ökoturisztikai programok

1. Bemutatóhelyek

- Szemlő-hegyi-barlang
- Pál-völgyi-barlang
- Mátyás-hegyi-barlang
- Jókai-kert
- Ócsai Tájház
- Alcsúti Arborétum
- Sas-hegyi Látogatóközpont
- Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont

2. Külsős szervezésű rendezvényeken való részvétel

- Kadarkáink kertje a Jókai-kertben
- Utazás Kiállítás
- Duna Nap (Hajógyári-sziget)
- Öko-sziget, Szigetmonostor
- Föld Napja, Normafa
- TE SZEDD!
- Gödöllői Nemzetközi Természetfilm Fesztivál
- Vál-völgyi zsúr
- Földi javak asztalunkon – családi nap és vásár (Vácrátóti Arborétum)
- Pele fesztivál és gála
- Danubius Green Day (Feneketlen-tó)

3. Egyéb ökoturisztikai szolgáltatások

1. Zöld Bolt működtetése
2. Szálláshely biztosítása a Hiúz Házban
3. Rendezvényhelyszínek bérbeadása -
 - Alcsúti Arborétum
 - Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont oktatóterme
 - Jókai-kert
 - Ócsai Tájház kertje, Turjánház
 - Pál-völgyi kőfejtő
 - Sas-hegyi Látogatóközpont (fogadóépület, panorámaterasz és kilátópont)
 - Szemlő-hegyi-barlang
4. Természetvédelmi önkéntes munkák szervezése, lebonyolítása
5. Kenu-és kerékpár-kölcsönzési lehetőség biztosítása
6. 17 tanösvény működtetése

Környezeti nevelési programok

1. 2017-ben új fejlesztésként felszereltünk egy kisbuszból kialakított mobil vízi labort, amivel vízpartokon, vites élőhelyeken tudunk gyerekek számára élményszerű vízbiológiai foglalkozást biztosítani. A fejlesztést a németországi Deutsche Bundestiftung Umwelt elnevezésű alapítvány támogatta. 2017-ben az alapítvány támogatásával ingyenes foglalkozásokat tartottunk. A labor elnevezése: Dunavirág Vízibusz.
2. Minősített erdei iskolai és erdei óvodai programok a Királyréten a Hiúz Házban
3. Erdei iskolai programok az esztergomi Kökörösin Házban
4. Természetvédelmi kiállítás és természetismereti szakkör a Pilisi Ien Látogatóközpontban
5. Kihelyezett földrajzórák a Szemlő-hegyi-barlangban
6. Félnapos természetismeret programok bemutatóhelyeinken, tanösvényeinken
7. Természetismereti nyári táborok szervezése, lebonyolítása (8 helyszínen)
8. Akkreditált pedagógus továbbképzés szervezése, lebonyolítása 2017-ben két alkalommal

11.2.6. Kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve	Kiadott példányszám
1.	Ócsai programajánló 2018	2017	5.000
2.	Cincér Hírlevél (Tavaszi)	2017	3.000
3.	Cincér Hírlevél (Nyár)	2017	3.000
4.	Cincér Hírlevél (Ősz)	2017	3.000
5.	Cincér Hírlevél (Tél)	2017	3.000
6.	Rosalia 9. kötet: Erdőállapot-értékelés közephegységi erdeinkben (angol-magyar kétnyelvű)	2017	500
7.	Rosalia kézikönyvek 3. kötet: Özönnövények visszaszorításának gyakorlati tapasztalatai – magyar és angol nyelven külön kötetben (második, bővített kiadás)	2017	400 magyar 100 angol

11.2.7. Látogatóstatisztika

Bemutatóhelyeink regisztrált látogatóinak száma 2016-hoz képest közel 20 ezer fővel növekedett. (2009: 122 ezer, 2010: 117 ezer, 2011: 128 ezer, 2012: 146 ezer, 2013: 141 ezer fő, 2014: 157 ezer fő, 2015: 213 ezer fő, 2016: 218 ezer fő, 2017: 237 ezer fő).

A Budapesten található idegenforgalmi barlangok látogatottsága közel 70 ezer fő volt, az Alcsúti Arborétum 62 ezer főt számolt. A Sas-hegyi Látogatóközpontban 2017-ben közel 2 ezer fővel több, 23 ezer fő látogató volt, mint 2016-ban. Az Ócsai Tájházaiban 2017-ben több mint 6 ezren látogattak el. A Hiúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpontba 2 ezerrel többen érdeklődtek, 14,5 ezer fő látogatót számláltunk. Két oktatásra specializálódott bemutatóhelyünkre is változatlanul sokan érdeklődnek, a pilisszentiváni Pilisi Len Látogatóközpontban 3362 fő, az esztergomi Kökörcsin Ház Erdei Iskolában 3418 fő látogatót fogadtunk.

A Sas-hegyi Látogatóközpontban havonta megtartott DINPI Klub előadásokon 2017-ben 379 fő vett részt.

A nyári időszakra meghirdetett természetvédelmi, főleg madarász táborokban 725 fő vett részt. 2017-ben 211 garantált túrát hirdettünk meg. Ezekben, illetve az egyéni szakvezetési túrákon résztvevők száma összesen kb. 15 ezer fő volt.

Ha a bemutatóhelyek és a szakvezetési túrák látogatóihoz hozzávesszük a rendezvényeink látogatóit, illetve az erdei iskola szállóvendégeit akkor elmondhatjuk, hogy 2017-ben csak a saját szervezésünkben 237 731 fő látogatót fogadtunk, ami az előző évnél közel 20 000 fővel több. Ha még azokat a rendezvényeket is figyelembe vesszük, ahová kitelepültünk, akkor az általunk elért látogatók összesített száma tovább növekszik, több mint 600 ezer fő. Fentiekből úgy tűnik, bemutatóhelyeink és rendezvényeink iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik.

Rendezvényeink közül a legnagyobbak a Pál-völgyi kőfejtőben tartott Föld Napja és a Tatai Vadlúd Sokadalom voltak, ezeken összesen mintegy 14 000 fő vett részt.

Saját szervezésű rendezvényeink:

- Békamentő – Gólyaváró Családi Nap (686 fő)
- Víz Világnapja – Az ezerarcú víz (214 fő)
- Nyitnikék – Tavasznyitó nap Dinnyésen (600 fő)
- Kökörcsin Nap (420 fő)
- Mutasd a hímesed – húsvéti készülődés az Ócsai Tájházaiban (99 fő)
- Tájházak Napja – „Székely festések” (280 fő)
- Az Ipoly-völgy kincsei (255 fő)
- Madarak és Fák Napja Naszályon (260 fő)
- Madarak és Fák Napja a Jókai-kertben (712 fő)
- Jókai kora, Jókai bora (69 fő)
- Szent Iván-napi mesterségbemutató (88 fő)
- Kalács Vasárnap – Újkenyér Ünnepe (65 fő)
- Dömösi Zöld Forgatag (900 fő)
- Kulturális Örökség Napja az Ócsai Tájházaiban (120 fő)
- Kulturális Örökség Napja – Családi Nap a Jókai-kertben (315 fő)
- Ócsai Gazdanap (786 fő).

Keve András Madártani és Természetvédelmi Könyvtár

A Keve András Madártani és Természetvédelmi Szakkönyvtár (továbbiakban: Könyvtár) a Földművelésügyi Minisztérium nagy hagyománnyal rendelkező tudományos szakkönyvtára, mely a hazai természettudományos szaktájékoztatásban egyedülálló tevékenységet folytat. A Könyvtár közel 15000 kötetet számláló állománya Magyarországon kiemelkedő gyűjtemény, jelentős tudományos szakkönyvekkel, magyar és külföldi szakfolyóiratokkal rendelkezik. 2017-ben is elsődleges feladatunknak tekintettük az olvasók teljes körű tájékoztatását és kiszolgálását. A tavalyi évben 261 olvasó 598 alkalommal kereste a Könyvtárat, ők összesen 3427 dokumentumot használtak.

2017-ben folytatódott a dokumentumok chipjeinek párosítása a könyvtári integrált rendszerben, folyamatos a HunTéka könyvtári rendszer több mint 15000 rekordjának ellenőrzése és javítása. A Könyvtár továbbra is feldolgozza 35 természettudományos folyóirat kurrens számainak tartalomjegyzékét az online elérhető MATARKÁ-ban.

Az Aquila c. tudományos folyóirat legújabb számát postáztuk 140 belföldi és 219 külföldi címre. Cserekiadványunkért értékes folyóiratokat kapunk a világ minden tájáról.

Továbbra is biztosítottuk a könyvtári integrált rendszer és a kurrens külföldi folyóiratok előfizetését, valamint lehetővé tettük új könyvek beszerzését.

A Könyvtár szervezőként vett részt a májusban, ill. szeptemberben megrendezett Családi Napokon, valamint a Jókai-kertben egész évben zajló szakvezetések egyik állomásaként kb. 1500 látogató kereste fel a Könyvtárat, ismerte meg állományát, működését.

Regisztrált látogatók a DINPI bemutatóhelyein

	<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Belépőjegy ára (tól-ig; Ft)</i>	<i>Megjegyzés</i>
1	Pál-völgyi-barlang	35 428	896	36 324	300-1400	Két barlang kombinált jegy: 1600-2000
2	Szemlő-hegyi-barlang	32 865	923	33 788	300-1300	
3	Alcsúti Arborétum	62 720	0	62 720	300-1050	
4	Ócsai Tájház	6 171	341	6 512	300-950	
5	Híúz Ház Erdei Iskola és Látogatóközpont	9 469	2 821	12 290	100-1250	
6	Pilisi Len Látogatóközpont	2 079	1 283	3 362	300-1500	Kiállítás ingyenes, csak a szakvezetésért fizet
7	Sas-hegyi Látogatóközpont	19 900	3 273	23 173	300-950	
8	Kökörcsin Ház Erdei Iskola	1 757	1 661	3 418		Kiállítás ingyenes, csak a szakvezetésért fizet
9	Jókai-kert	738	400	1 138	200-12000	A kertbe a belépés ingyenes, csak a kiállításért és a szakvezetésért fizet
Regisztrált látogatók összesen:				183 361		

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

A regisztrált látogatók az egyéb szolgáltatásokon

<i>Szolgáltatástípus</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Szolgáltatás ára (tól-ig; Ft)</i>
Szakvezetéses túra, nyílt túra	7 740	7 501	15 241	250-12000
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	204	17 578	17 782	250
Erdei iskolai program	1 569	0	1 569	54000-90000
Természetvédelmi táborok	206	519	725	5000-36000
Barlangi kalandtúra	7 587	444	8 031	400-10000
Csónak- és kenutúra	10	0	10	1800-2500
Fotóstúrák	0	0	0	
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)	1 065	753	1 818	0-2000
Egyéb: Kerékpár kölcsönzés	27	0	27	1000-2000
Egyéb: Csónak- és kenukölcsönzés	50	0	50	1500-3000
Egyéb: Terepi vízvizsgálat	0	636	636	
Egyéb: Szakmai előadások	172	1 957	2 129	
Egyéb: Máshova nem sorolható rendezvények	4 500	0	4 500	
Regisztrált igénybevevők összesen:			52 518	

Szállóvendégek száma (fő)	1 852	2000-4600
Vendégjszakák száma (fő)	3 827	

11.3. Társadalmi kapcsolatok

Kapcsolataink közül belföldön együttműködésben dolgoztunk a Magyar Természettudományi Múzeum, az ELTE és a vácrátóti ÖBKI szakértőivel, a Magosfa Alapítvánnyal, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel, a WWF Magyarországgal, a budapesti Arany János Gimnáziummal, a Tápió Közalapítvánnyal, a Kadarka Körrel, a Budapest II., XII., és XI. kerületi Önkormányzatokkal az Ipolyerdő Zrt.-vel és a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel. Határon átnyúló kapcsolatot ápolunk a Békás-szoros – Nagybagmás Nemzeti Parkkal (Románia), a Donau-Auen Nemzeti Parkkal (Ausztria) a BROZ és az Ipalska Unia civil szervezetekkel (Szlovákia) és az MCE Felsőgallai AmatőrCsillagász Klubbal.

	Megjelenés/részvétel
Kiállítás, vásár	Március 2-5. Utazás Kiállítás (Hungexpo Budapesti Vásárközpont)
	Február – december (minden hó 1. keddjén): Duna-Ipoly Nemzeti Park Klub természetvédelmi előadásorozat (Sas-hegyi Látogatóközpont)
Egyéb rendezvény	Március 11. Békamentő-Gólyaváró Családi Nap (Farmos)
	Március 21-23. Környezeti Nevelési Szakmai Napok (HNPI)
	Március 22. Víz Világnapja (iskoláknak, óvodáknak - Pilisszentiván)
	Április 4. Kőköröcsin Nap – iskoláknak, óvodáknak (Esztergom)
	Április 11. Nyitott Kapuk rendezvénysorozat nyitórendezvénye (Tatabánya)
	Április 15. „Mutasd a hímesed” – húsvéti készülődés az Ócsai Tájházban
	Április 21. Központi Föld Napja (Farmos)
	Április 22. Tájházak Napja – „Székely festékesek” (Ócsai Tájház)
	Április 23. Föld Napja a Pál-völgyi kőfejtőben
	Május 6. Madarak és Fák Napja a Jókai-kertben
	Május 13. Madarak és Fák Napja Naszályon
	Május 19. Az Ipoly-völgy kincsei – iskoláknak, óvodáknak (Ipolyvece)
	Május 26-28. Gödöllői Nemzetközi Természetfilm Fesztivál
	Június 9. Jókai kora, Jókai bora – irodalomtörténeti est és borkóstoló (Jókai-kert)
	Június 10-11. Vál-völgyi zsúr (Alcsúti Arborétum)
	Június 30. – július 2. Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény (Eger)
	Július 3-9. Magyar Nemzeti Parkok Hete programjai (több helyszínen)
	Augusztus 20. Kaláka Vasárnap – Újkenyér Ünnepe (Ócsai Tájház)
	Szeptember 9. Dömösi Zöld Forgatag – 20 éves a Duna-Ipoly NP!
	Szeptember 15. Jókai kora, Jókai bora – irodalomtörténeti est és borkóstoló (Jókai-kert)
	Szeptember 15-17. Te Szedd (több helyszínen)
	Szeptember 16. Kulturális Örökség Napok – Családi nap a Jókai-kertben
	Október 1. Földi javak asztalunkon – családi nap és vásár (Vácrátóti Arborétum)
	Október 13. Szüret a Svábhegyen (a Kadarka Kör szervezésében, Jókai-kert)
	Október 7. és 14.
	Október 15. Kaláka Vasárnap – Gazdanap (Ócsai Tájház)
	Október 17-19. Ökoturisztikai Szakmai Napok (FhNPI)
November 17-19. Pele fesztivál és gála (Magyar Természettudományi Múzeum)	
November 25. XVII. Tatai Vadlúd Sokadalom	

Média	Írott	Elektronikus
Helyi	0	0
Regionális	18	74
Országos	0	51
Nemzetközi	0	0
Online	155	
Honlapok	www.dunaipoly.hu	
	www.dinpi.hu	
	www.dunaviragvizibusz.hu	
	www.alcsuti-arboretum.hu	
	www.pusztaitolgyesek.hu	
	www.tartosszegfu.hu	
	www.karpatierdeink.hu	
www.turjanvidek.hu		

Online sajtómegjelenések:

A különböző online médiumok sok tartalmat vesznek át tőlünk. Az Igazgatóság garantált programjai éves előfizetés ellenében megjelennek a www.programturizmus.hu programajánló oldalon. 2017-ben 155 feljegyzett online sajtómegjelenésünk volt. Több cikkünket átvették olyan népszerű hírportálok, mint az Index, az Origo, a Greenfo vagy a Blikk.hu. Az ilyen megjelenések jól mérhetően megemelik honlapunk látogatottságát.

Egyéb sajtómegjelenések:

2017-ben 49 televíziós (30 országos, 19 regionális), 76 rádiós (21 országos, 55 regionális), 18 nyomtatott megjelenésünk volt

Elektronikus hírlevél:

Hírlevelünket minden héten, szerdán küldjük ki 1975 feliratkozónak. A levelet átlagosan a címzettek 41%-a nyitja meg, ami a hivatalos analitikák szerint közel kétszerese a hasonló témájú hírlevelek ilyen jellegű arányához képest.

Facebook:

A DINPI Facebook-oldalnak jelenleg 8 330 „kedvelője” van. Ez a szám havonta átlagosan 156 új „kedvelővel” bővül. Ezen a felületen naponta átlagosan 1-2 bejegyzést teszünk közzé, melyekre a közösségünk tagjai reagálni tudnak, egymással meg tudják osztani, üzeni tudnak nekünk az adott hírrel kapcsolatban. A Facebook oldalunkra napi szinten érkeznek kérdések programjainkkal és aktuális híreinkkel kapcsolatban, melyekre néhány órán belül válaszolni tudunk.

Instagram:

A fiatalabb, 14-25 éves generáció legnépszerűbb közösségi oldala, mely egy képek megosztásán alapuló, első sorban okos telefonokon használt alkalmazás. 2016 decemberében elindítottuk a DINPI Instagram oldalát is melyre általában naponta egy képet töltünk föl saját képeink közül. Jelenleg 531 követője van az oldalunknak, és ez a szám folyamatosan nő. Ennek az alkalmazásnak a segítségével a legfiatalabb generációt is meg tudjuk szólítani, sőt: az általuk a DINPI területén készített természetfotókat is megosztjuk itt, mellyel közelebb tudjuk őket hozni a nemzeti park világához.

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése

2017-ben új pályáztatás történt.

A nemzeti parki védjegyes termékek megoszlása 2017 év végén termékkörök szerint:

Termék	Termelő (db)	Termék (db)
Gyümölcs (lekvárok)	1	1
Méz	6	15
Szarvashúsból készült szárazáru	1	3
Tej	2	7
Kézműves	8	82
Száraztészták	1	10
Szürke marha szalámi (DINPI saját terméke)	1	3

Védjegyes kézműveseink közül – termékeik egyenletes, magas színvonalának köszönhetően – négyen is teljes termékskálájukra megkapták a Nemzeti Parki Termék védjegyet.

2017-ban Igazgatóságunk 7 saját rendezvényén biztosított lehetőséget a védjegyesek bemutatkozására, valamint árusításra. Ezen felül a Földművelésügyi Minisztérium szervezésében Védjegyesek termékei több nívós eseményen is kóstoltatásra kerültek: Központi Föld Napja rendezvény (Pro Natura díjátadó), Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény (Eger).

Az Igazgatóságunknál egyelőre főként egy helyi vállalkozó értékesít Védjegyet elnyert termékeket (Pál-völgyi-barlang). 2017-ben kb. 5 kg védjegyes mézet értékesített, a szintén helyben árusított és a Hagyományok Háza által is zsűrizett kézműves termékek (kosarak és fazekas termékek) kevésbé fogytak. A vállalkozó a szalámit kivéve minden terméket közvetlenül a védjegyhasználótól vásárol meg. Emellett a DINPI 2017 szeptemberétől saját védjegyes szürke marha szalámi termékeit is elkezdte árusítani az Ócsai Tájházaiban, amelyből összesen kb. 132 kg-ot adott el. A jövőben további védjegyes termékeket is szeretnénk árusítani bemutatóhelyeinken, ezzel is új piachoz juttatva a védjegyeseket.

11.4. Tervezett fejlesztések (2018)

Projekt címe	Projekt témája	Forrás	Milyen stádiumban van?
Duna LIFE - A Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése	Ökoturisztikai programok: - Dömösi Zöld Forratag szervezése. - Kenek beszerzése, túravezető-képzés, szakvezetések szervezése.	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
Tölgyes LIFE	Budai Sas-hegy TT-en parkerdei bemutatóhely létrehozása	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
Kiemelt jelentőségű vizes élőhelyek fejlesztése és bemutatása Fejér megyében	Vizes élőhelyek rekonstrukciója, bemutatóhelyek kialakítása, fejlesztése	KEHOP	Előkészítés szakaszban van. Az engedélyeztetéssel párhuzamosan készül a kiviteli terv.
Barlangok védelme a Gerecsében, a Pilisben és a Vértesben, földtani és barlangtani bemutatóhelyek tematikus hálózatának létrehozása.	Dunaalmási tanösvény kialakítása.	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
A Pilisi Bioszféra Rezervátum és a világörökségre jelölt Budai-termálkarszt	A Budai-hegységben található két, fokozottan védett, idegenforgalmi barlang világtitási berendezésének korszerűsítése.	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Projekt címe	Projekt témája	Forrás	Milyen stádiumban van?
barlangjaiban található geológiai értékek és denevérfajok védelme és bemutatása	A Budai illetve a Pilis-hegységben található 20 barlang és a Börzsönyben 1 mesterséges üreg megőrzése, a leromlott állapotú élőhelyek helyreállítása, az ott található élő- és élettelen természeti értékek hosszú távú megőrzéséhez és bemutatásához szükséges feltételek megteremtése.		
A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismeretése érdekében Budapest vonzaskörzetében. I. ütem	A Famosi Madárvártán egy madárgyűrűzési központ és madártani foglalkozások infrastruktúrájának kialakítása. Kékbegy tanösvény felújítása, kilátó torony létesítése. Visegrádon egy kilátó felújítása, interaktív kiállítás kialakítása. Pilisszentivánon a Pilisi Len Látogatóközpont átalakítása, foglalkoztató terem és interaktív élőhely-, állat-, növényismereti kiállítás kialakítása. Jági tanösvény felújítása.	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.
II. ütem	Jókai kert és más Budapest vonzaskörzetében található bemutatóhelyek fejlesztése	VEKOP	Előkészítés szakaszban van, a támogatást elnyertük.
III. ütem	A Pál-völgyi-kőfejtőben egy látogatóközpont kialakítása.	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.
IV. ütem	Ócsai Tájház és Madárvárta fejlesztése	VEKOP	Előkészítés szakaszban van, a támogatást elnyertük.
Dunakanyar Látogatóközpont létrehozása	Dömösön a Duna-Ipoly Nemzeti Park Látogatóközpontjának előkészítő tevékenységei (engedélyeztetés, kiviteli tervek, közbeszerzetés)	GINOP	Megvalósítása folyamatban van.
A víz, mint élettér és erőforrásról szóló képzés a Karlsruhe Pedagógiai Főiskolán (Németország) és a DINPI mobil Aqua-laborban (Magyarország)	Szemléletformálás: Mobil aqualabor üzembe helyezésével a vízi élővilág, a vízvédelem fontosságának megismertetése az óvodás és iskolás korcsoporttal.	DBU	Lezárult.

11.5. Együttműködési megállapodások

Szerződő fél neve	Megállapodás célja és tartalma	Megkötés dátuma
Kakukkbérc Kft. (Királyrét Hotel Étterem)	Erdei iskolai és erdei óvodai csoportok részére étkeztetés biztosításáról megállapodás – a minősítés megszerzésének feltétele.	2011. március 8.
ELTE TTK BI Növényrendszertani és Ökológiai tanszék	Együttműködési megállapodás a Sas-hegy TT élőhely-rekonstrukciójában való részvételről	2009. május 25.
Tápió-vidék Természeti Értékeiért Közalapítvány	Együttműködési megállapodás a famos madárvárta fejlesztése során tervezett természetvédelmi környezeti nevelési programra vonatkozóan.	2009. november 10.
NEFAG Zrt.	Eredmények fenntartása az 5 éves After-LIFE időszakban a Nagykőrös pusztai Tölgyesek N2000 területen.	2011.december 1.
Nagykőrös Város Önkormányzata, WWF Magyarország	Eredmények fenntartása az 5 éves After-LIFE időszakban a	2012. január 31.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Szerződő fél neve	Megállapodás célja és tartalma	Megkötés dátuma
	Nagykőrös pusztai Tölgyesek N2000 területen.	
Alcsútdoboz Önkormányzat	Együttműködési megállapodás „Az Alcsúti Arborétum turisztikai fejlesztése” című pályázat keretében a szervezetek, és rendezvényeik kölcsönös népszerűsítésére.	2012. október 9.
Alekszi és Társai Bt. (Alekszi lovasközpont)	Együttműködési megállapodás „Az Alcsúti Arborétum turisztikai fejlesztése” című pályázat keretében a szervezetek, és rendezvényeik kölcsönös népszerűsítésére.	2012. október 9.
Puskás Ferenc Sport Hotel Honprofit Kft.	Együttműködési megállapodás „Az Alcsúti Arborétum turisztikai fejlesztése” című pályázat keretében a szervezetek kölcsönös népszerűsítésére.	2012. október 9.
Patent 3H Kft.	Együttműködési megállapodás „Az Alcsúti Arborétum turisztikai fejlesztése” című pályázat keretében.	2012. október 9.
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	Együttműködési megállapodás „Az Alcsúti Arborétum turisztikai fejlesztése” című pályázat keretében közös környezeti nevelési, bemutatási tevékenységek kidolgozására vonatkozóan.	2012. október 9.
Ochranárske a kultúrne zdrzenie Poiplia	Partnership Agreement (Partnerségi megállapodás) a HUSK/1101/2.2.1/0252 projekt megvalósításához	2012. július 20.
Ócsai Madárvárta Egyesület	Együttműködés az Ócsai Öregturján rekonstrukció hatásainak monitorozásában, a terület faunisztikai értékeinek felmérésben, madárvonulás vizsgálatában és környezeti nevelés célú bemutatásában.	2012. augusztus 1.
Pilisi Parkerdő Zrt.	Rám-szakadék tanösvény működtetésében és környezeti nevelésben együttműködés.	2013. október 14
Pilisi Parkerdő Zrt.	Együttműködés a Pilis Bioszféra Rezervátum kezelésében, megőrzésében	2013. június 18.
Pilisi Parkerdő Zrt.	Együttműködés a Szénások Európa Diplomás Terület kezelésében és a területhez kötődő környezeti nevelési tevékenységekben (évente megújítjuk)	2013. június 18.
Petőfi Irodalmi Múzeum	A Jókai kertben tartott kulturális programok kapcsán történő együttműködés.	2013. június 18.
MVH	Együttműködési megállapodás az ÚMVP agrár-környezetgazdálkodási intézkedések és egyéb természetvédelmi szakterületet	2014. 05. 15.

Szerződő fél neve	Megállapodás célja és tartalma	Megkötés dátuma
	érintő agrár-vidékfejlesztési intézkedések végrehajtásában, valamint a kölcsönös megfeleltetés rendszerének alkalmazásából származó hazai költségek érvényesítésében való közreműködésről.	
Bp. XI. ker. Újbuda Ph.	Sas-hegyi TT természetvédelmi kezelése; Sas-hegyi látogatóközpontban programok biztosítása a helyi diákok, nyugdíjasok, pedagógusok részére.	2015. 02. 27.
Skorpió Bűnmegelőző Polgárőr Önkéntes Tűzoltó Egyesület	Együttműködési megállapodás	2014. 01. 07.
FM, KEM, NM Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Együttműködési megállapodás	2014. 01. 30.
Főv. Önkormányzat Rendészeti Igazgatóság Természetvédelmi őrszolgálat	Együttműködési megállapodás	2014. 03. 12.
PP Zrt.	Együttműködési megállapodás szárazgyepek LIFE 12 NAT/HU/001028 jelű LIFE + NATURE pályázat keretében Budaörsi Kopárok területén természetvédelmi beavatkozások céljából	2014. 11. 18.
Ipoly-Erdő Zrt.	Együttműködési megállapodás szárazgyepek LIFE 12 NAT/HU/001028 jelű LIFE + NATURE pályázat keretében Debegio-hegy területén természetvédelmi beavatkozások céljából	2014. 12. 17.
PP Zrt., DINPI, önkormányzatok, civil szervezetek	Fórum a Pilisi Bioszféra rezervátum megújításáért	2016. 06. 17.

11.6. Fontosabb események

2017. év során az Igazgatóság működésében, kapcsolataiban, szakmai munkájában az alábbiakat emelnénk ki fontos eseményekként:

- 2017-ben ünnepeltük a Duna-Ipoly Nemzeti Park alapításának 20 éves évfordulóját. Ebből az alkalomból nagyszabású ünnepséget tartottunk 2018. szeptember 9-én, amin beszédet mondott Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter és Völner Pál, a térség országgyűlési képviselője is. A rendezvényen részt vettek a térség polgármesterei, gazdálkodói, civil szervezetei és a Duna-menti védett területek képviselői. Az évfordulót emellett több kisebb rendezvénnyel, előadással, szakvezetéssel, kiadvánnyal ünnepeltük.
- További rendezvényeink közül a legnagyobbak áprilisban a Pál-völgyi kőfejtőben tartott Föld Napja és novemberben a Tatai Vadlúd Sokadalom voltak, ezeken összesen mintegy 14 000 fő vett részt.
- Látogató-számlálási kutatás a Pilisi Bioszféra rezervátum területén (2018. 10. 20-22.), a PPZrt., a DINPI és önkéntesek közreműködésével.

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Az országos közfoglalkoztatási program minden év márciusától következő év februárjáig tart, ebből kifolyólag 2017- ben két közfoglalkoztatási programfolyt, 2017. január-februárban a 2016-2017. évi, 2017. március 1-jétől 2017. december 31-éig pedig a 2018. február 28-án záruló 2017-2018. évi program.

A 2016-2017. évi programot 2017. február 28-án 55 fő közfoglalkoztatottal zártuk. A 2017-2018. évi programot 2017. március hónapban 48 fő közfoglalkoztatottal indítottuk, majd 2017. december 31-ével 49 fő dolgozóval zártuk.

A 2017-2018. évi programban érintett települések: Abony, Alcsútdoboz, Alsónémedi, Bajna, Budakeszi, Budapest, Dejtár, Érd, Esztergom, Gárdony (Dinnyés), Gödöllő, Kocsér, Nagykáta, Nagykőrös, Nyársapát, Ócsa, Székesfehérvár, Szokolya {Királyrét}, Tác, Tát, Tatabánya, Tokod, Törökbálint.

A közfoglalkoztatás során az alábbi alapfeladatokat terveztük és valósítottuk meg:

- Allergén, inváziós növények irtása;
- Nyílt térségek ápolása;
- Hulladékgyűjtés;
- Zsilipek, csatornák, kerítések karbantartása, javítása;
- Mezőgazdasági munkák végzése, természetvédelmi területkezelések;
- Az Igazgatóság ingatlanvagyonának karbantartása;
- Környezeti nevelési feladatok (nyári táborok rendezvények lebonyolítása);
- Egyéb szakvezetések, iskolai környezeti órák megtartása;
- Természetvédelmi kutatásokban, monitorozásokban való részvétel;

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

Pilis-Budai Természetvédelmi Tájegység (Budapesti Órkerület, Barlangok, Jókai kert, Sas-hegyi Látogatóközpont)

Allergén növények visszaszorítása:

- József-hegyi barlang felszíni védőterületén, 2,0 ha-on, háromszori kaszálás.
- Pál-völgyi barlang felszíni védőterületén, 1,7 ha-on, négyszeri kaszálás.
- Szemlő-hegyi barlang felszíni védőterületén, 0,7 ha-on, ötszöri kaszálás.
- Jókai-kert, 2,0 ha kétszeri kaszálása
- Jági tanösvény mentén évi ötszöri mechanikus parlagfű irtás
- Parlagfű mentesítési programban való operatív részvétel

Özönnyövények (orgona, japán keserűfű, feketefenyő, akác stb.) visszaszorítása:

- Pál-völgyi barlang parkolójában, 0,4 ha-on négyszeri kaszálás.
- Sas-hegy Természetvédelmi Terület, korábbi élőhely-rekonstrukciós részén utókezelési munkálatok: 1,5 ha-on kétszeri tisztító kaszálás.
- Sas-hegy Természetvédelmi Terület, élőhely-rekonstrukciós részén utókezelési munkálatok: 13,5 ha-on egyszeri tisztító kaszálás, folyamatos sarjvágás.
- Fóti-Somlyó Természetvédelmi Terület saját vagyongekezelésű erdőterületein akác, ostorfa, bálványfa visszaszorítása; Tanösvény karbantartás és új táblák telepítése.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- Csömör 0158/3 hrsz. kanadai aranyvesszős területek kaszálása (1,0 ha). Nagy teljesítményű munkagéppel nem elérhető területek kézi kaszálása.
- Csömör 0158/3 hrsz kézi kaszálása az érzékeny orchideás részeken (1,0 ha).
- Pilisszentiván Jági tanösvényen tisztító kaszálás, tanösvényre ráhajló gypúrósák visszametszése a tanösvény járhatósága céljából. Pilisi Len Látogatóközpontban udvar karbantartási munkálatok, ebben az időszakban négyszeri alkalommal, kerítés festés.

Nyílt térségek ápolása:

- Pál-völgyi kőfejtő udvarának (0,5 ha) négyszeri nyírása.
- Jókai kert, 1 ha négyszeri ápolása

Hulladékgyűjtés:

- Sas-hegy TT szemét ötszöri összegyűjtése, 3,0 ha területen.
- Pál-völgyi kőfejtő udvarán (0,5 ha) szemét ötszöri összegyűjtése
- Pál-völgyi barlang felszíni védőterületén, (1,7 ha) ötszöri összegyűjtése
- Szemlő-hegyi barlang felszíni védőterületén (0,7 ha) szemét ötszöri összegyűjtése
- József-hegyi barlang felszíni védőterületén (2,0 ha) szemét ötszöri összegyűjtése
- Jági- és Nagy-Szénás tanösvény 3000 + 1500 fm-en szemét háromszöri gyűjtése

Kerítés karbantartás:

- Pál-völgyi kőfejtő fa kerítésének festése 300 fm-en.
- A Pál-völgyi-barlang előtti kőfejtőben a fakerítések és a kőfogó gátak rendszeres javítása, karbantartása. (Asztalos és kőműves munkák.)
- Sas-hegy TT kerítésének javítása, festése összesen 300 fm hosszon.
- Jókai kertben kerítésrendezés, festés

Igazgatóság vagyonkezelésében álló ingatlanok karbantartása:

- Sas-hegy TT bemutató épületének külső takarítása. Tanösvény karbantartása: bemutató eszközök, korlátok, padok, fahíd.
- Az Igazgatóság budapesti központjában udvar- és kertrendezés, seprés, sövénynyírás stb.,
- Pilisi len Látogatóközpont udvarán karbantartás és fűnyírás 4 alkalommal
- Jági- és Nagy-Szénás tanösvény karbantartása, kaszálás, cserjemetszés 3 alkalommal
- Szénás-hegycsoport Európa diplomás terület vadvédelmi kerítés tartozékainak (átlépő, táblák), vadkizárásos mintaterületeinek ellenőrzése, javítása
- Csömör 0158/3 hrsz. vaddisznó túrások egyengetése, rendezése kaszálóréten;
- Fóti-Somlyó Természetvédelmi Területen saját vagyonkezelésű erdőterületen a kidőlt elhalt fenyőszáradék kigyűjtése, kiszállítása;
- Fót 06/4 saját vagyonkezelésű, nem védett fenyvesben elhalt, kidőlt száradék kigyűjtése.
- Igazgatóság budapesti központjában az épületek karbantartása (irodaépület, préház, pavilon)
- Szemlő-hegyi-barlang felszíni védőterületén kialakított geológiai tanösvény és játszótér karbantartása 6 alkalommal
- A barlangüzem felszíni és barlangi vízvezeték rendszerének kisebb (szakszervizt nem igénylő) hibáinak elhárítása.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- A barlangüzem épületeiben történt meghibásodások, sérülések javítása (vakolás, festés, bútorok és egyéb eszközök javítása, karbantartása.)
- a Pál-völgyi-barlang túraszakaszaának mosása, takarítása. (Évi 4 alkalommal.)

Egyéb természetvédelmi munka:

- Budai Tájvédelmi Körzet egyes részein szakmai irányítás mellett, természetvédelmi kezelési munkák pl. Budaörsi Kopárok, Vörös-kővár oldalán, Csillebércen, stb. ritka növényfajok élőhelyén cserjeirtás, vágott anyag elhordása becserjésedett gyepek megnyitása,
- Az Igazgatóság rendezvényeinek („Föld napja”, „Nemzeti Parkok Hete” Jókai kora, Jókai bora, Családi nap a Jókai kertben stb.) előkészületeiben való segítség, rendezvények utáni rendrakás a helyszíneken
- Budai TT területén felmerülő, azonnali beavatkozást igénylő munkákban való részvétel
- Kiadványok szállításával kapcsolatos feladatok.
- A látogatóközpontokban és bemutatóhelyeken a látogatók fogadása, szakmai irányítása, és a látogatási rend fenntartása.
- A barlangoknál a turisták fogadása, tájékoztatása, barlangtúrák vezetése.
- Központi rendezvényeken, kitelepüléseken megjelenés és DINPI szakmai képviselő biztosítása.
- Újbuda Önkormányzatával kötött együttműködés keretében futó többféle jellegű programok lebonyolításában való egész éves, folyamatos részvétel.
- Fóti-Somlyó Természetvédelmi Területen tanösvény táblák elhelyezése, korlátok építése, festése.
- Pilisi Len Látogatóközpont napi működésében segítség nyújtása, csoportok fogadása, szakvezetés, takarítási feladatok

Könyvtár

- A Keve András Könyvtár állományának leltározása, a könyvek végleges lelőhelyeinek könyvtári rendszerbe történő beírása, a különlenyomat-gyűjtemény teljes feldolgozása.
- Az állomány RFID rendszerrel való feldolgozása.

Pesti-sík Természetvédelmi Tájégség (Ócsai Tájvédelmi Körzet)

- DINPI vagyonkezelésében lévő ingatlanok karbantartása (8 ingatlan, ebből 5 belterületi ingatlan 9 épülettel, és kb. 5000 nm kertterülettel, valamint 4 db külterületi ingatlan 11 db épülettel 0,8 ha nagyságon szőlő és gyümölcsös) folyamatos karbantartás évenként 3-4 kaszálás, gyomirtás, kertgondozás.
- 2 db tanösvény (összességében 3,2 km hosszan) karbantartása, hulladékgyűjtés, hulladékgyűjtők ürítése és 6-8 alkalommal. Tanösvény takarítása, fűnyírás évi 4 alkalommal. Tanösvényeken lévő objektumok karbantartása évi 1-2 alkalommal, illetve szükség szerint.
- Csatornák és zsilipek karbantartása (10 db zsilipműtárgy karbantartása), valamint belvíz védelmi gát kaszálása 1600 m hosszban, illetve szakaszosan csatornapartok ápolását 300 m hosszban évi 2 alkalommal.
- Illegális hulladéklerakók felszámolása, hulladékszedés: kb 35-40 m³ hulladékkezelés.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- Allergén és inváziós növények irtása: az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő utak szegélyének parlagfű-mentesítése (8 km), gyepterületek és szántók találkozásánál keletkező szakaszok mentesítése (1-1,5 ha), illetve sérült gyepfelületek (vaddisznó túrás) gyomosodott foltjainak kaszálása (1-2 ha).
- Egyéb természetvédelmi feladatok: rakodás, anyagmozgatás, réti szénaszállítás, egyéb élőhely-fenntartás, inváziós fa és cserjék irtása folyamatosan.
- Működésünkben lévő Ócsai Tájházban a folyamatos tárlatvezetés biztosítása, programok előkészítésében, lebonyolításában, utómunkálatokban való részvétel a Tájház vezetőjének irányításával.
- Adminisztrációs feladatok elvégzése egész évben.
- Külső alapítványok, egyesületek által szervezett önkéntes munkákban részvétel, helyi munkák irányítása.
- Kutatásoknál, felméréseknél háttér munka végzése.
- Őri feladatokban segítség (megfigyelés, jelzések stb.)

Börzsönyi Természetvédelmi Tájegység (Királyréti Oktató- és látogató Központ)

Hulladékgyűjtés

- Hulladékgyűjtés rendszeresen a Királyréti Erdei Iskola terepi programjainak helyszínéül szolgáló országos jelzéssel ellátott túraútvonalak. (15 ha)

Allergén és inváziós növények irtása

- A megjelenésüktől folyamatosan (etetők környéke, útszéle)

Nyílt térségek ápolása

- A védett területen található ingatlan közvetlen környezetének rendezése.
- Vegetációs időben folyamatos fűnyírás szükséges.
- Az Erdei Iskola és Látogatóközpont területén 30 méter sövény metszése, tisztítása, frissítése, pótlása.
- A növény alagút (30 méter) kialakítása folyamatos feladat (metszés, tisztítás, pótlás, frissítés).
- Vegetációs időszakban az Erdei Iskola és Látogatóközponthoz tartozó védett növényekkel tarkított rét folyamatos gondozása (gereblyezés, száraz növények eltávolítása, gyalogbodza gyomlálása. (2 ha)
- 2013 -ban telepített 15 gyümölcsfa ápolása, gondozás.

Egyéb feladatok

- Az Erdei Iskola és Látogatóközpont teljes működéséhez kapcsolódó adminisztráció, pénztárkezelés, kapcsolattartás, tájékoztatás, egyeztetés.
- Erdei iskola program lebonyolításban részvétel.
- A környezeti nevelési munkához, terepi foglalkozásokhoz segédletek kidolgozása, elkészítése, régiók pótlása, felújítása (vázlatok, útvonalak, eszközök, játékok, tárolók, leírások). Új környezeti nevelési eszközök készítése (fizikai megvalósítás) az Erdei Iskola vezetőjének útmutatása és saját elképzelések alapján.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- A kiállításnál, tanösvényen foglalkozások, terepi programok vezetésében részvétel, lebonyolítás segítése.
- Látogatóközponti rész üzemeltetésében részvétel (hétvégén is): látogatók fogadása, tájékoztatása, kapcsolattartás, egyeztetés.
- Zöld bolt működtetése.

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő ingatlanok karbantartása

Az ingatlan rendben tartása:

- takarítás (különös tekintettel a Látogatóközpont megnyitása miatti látogatószám növekedésére, a hétfélig nyitva tartásra)
- Csoportok fogadására előkészületek (ágytiszta csere, berendezés, mosás, vasalás).
- javítás: szaktudást nem igénylő meghibásodások elhárítása, textilek javítása.
- festés: kültéri padok, asztalok, korlátok (7 asztal, 20 pad, 20 méter korlát)
- növények ápolása (30 db szobanövény)
- az udvar rendben tartása.

Börzsönyi Természetvédelmi Tájegység (Börzsöny térsége, Ipoly-völgy)

- Erdővédelmi kerítések a Dejtár 13E, Dejtár 8E erdőrészekben, az ipolyvecei állattartó telep körüli kerítés karbantartása (2000 fm), kerítés javítása, külső – belső nyomvonal tisztán tartása, bent gallyak eltávolítása.
- Hulladékgyűjtés a bemutató helyek és tanösvények mentén, az Ipoly folyó áradásos területeiről.
- A vegetációs időben az allergén és adventív növények folyamatos irtása az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő gyepterületeken, a bemutatóhelyek környékén, a tanösvények mentén (2,2 ha).
- Két madármegfigyelő torony, az eső beálló és a bemutató táblák karbantartása.
- Drégelypalánk és Dejtár, Ipolyvece, Drégelypalánk környékén az Igazgatóság kezelésében lévő gyepeken folyamatos természetvédelmi fenntartó kezelés végzése (517,12 ha).
- Ipolyvecén és Dejtáron lévő szántó területek előkészítése őszi vetéshez (szántás, tárcsázás), gabona vetése és betakarása (13,3 ha-on).
- A 1212583 tsz. magyar szürke szarvasmarha téli takarmányának megkészítése (7000 db. réti széna hengerbála).
- A 1212583 tsz. magyar szürke szarvasmarha állomány tavaszi, őszi és év közbeni kezelésének előkészítése. (kezelő folyosó össze állítása).
- A 1212583 tsz. magyar szürke szarvasmarha állomány egyedeinek értékesítésekor, szorító folyosó össze állítása.
- Az Igazgatóság kezelésében lévő ingatlanok karbantartása. Fűnyírás a 3 nyári karám, és a tanösvények nyomvonalában (Ipolyszögi Égerláp, Honti Szakadék).
- Erdei utakra, tanösvény nyomvonalára bedőlt fák, gallyak eltávolítása kézi eszközökkel.
- Vaddisznó túszerző területek helyreállítása kézi eszközökkel..

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- Mezőgazdasági erőgépeken, gépeken kisebb javítások elvégzése, karbantartás.
- A Drégelypalánkon lévő 12 vízügyi műtárgy (zsilipek, átereszek, gázló, és kiépített elosztó) karbantartása, tisztítása, gyomtalanítása, a vízvezető árkok akadálymentesítése (2,5 km).
- A Dejtár 8F erdőrészben megjelenő akác sarj leverése (6 ha).
- Dejtár 8F erdőrészben sorköz művelése.

Pilis-Budai Természetvédelmi Tájegység (Pilis térsége és az Esztergomi Oktatóközpont)

- Özönnövények mechanikus kezelése: sarjleverés. Az erdősítések sorközeiben és az őshonos fafajú idősebb állományokban helyenként intenzíven feltörő akác- és kései meggy sarjakat a csapadékmennyiségtől függően egy vagy két alkalommal, bozótvágó késsel vagy motoros kaszával le kell verni.
- Az erdőfelújítás ápolása
- Saját vagyongazdálkodási területeken élőhely kezelés, bozótirtás, letakarítás a legelőkről.
- Kökörös erdei iskola épületének és udvarának folyamatos karbantartása, ápolása.
- Strázsa-hegyi tanösvény karbantartása, kaszálás.
- Dunai-szigetek területén visszamaradt hulladék gyűjtése.
- Földutak karbantartása.
- Magyarföldi husáng élőhely védelmi kerítés karbantartása.
- Parlafű irtás.
- Kökörös erdei iskolában programok vezetése, szervezése.
- DINPI rendezvényeken részvétel.
- Élőhely felmérés, ízeltlábú monitoring
- KEOP állattartó és gépes pályázati területeken élőhely kezelési feladatok, bozótirtás, szárzúzás, aprítás.
- Strázsa-hegyi tanösvényen csoportvezetés.
- Dömösi Dunakanyar Látogató Központ udvar és épület karbantartás.
- Visegrádi Kutatóház udvar és épület karbantartás.
- Esztergom Strázsa-hegyi Majorban állattenyésztési és mezőgazdálkodási feladatok ellátása.

Kelet-Pest Megyei Természetvédelmi Tájegység (Gödöllő térsége)

Turai-legelő TT:

A fokozottan védett egyhajúvirág második legnagyobb magyarországi állományának élőhelyén több éve megkezdett munkálatok folytatása. A növény védelmének érdekében a kezelések csak kézi munkaerővel végezhetőek.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

A kezelési feladatok:

- nem őshonos erdőállományok fokozatos szerkezetátalakításában történő szerepvállalás (inváziós faegyedek mechanikus eltávolítása, vegyszeres utókezeléssel; őshonos faegyedek ültetése, gondozása; inváziós fafajok magoncainak visszaszorítása).

Gyepterületek természetvédelmi célú kezelése:

- kézzel történő, mozaikos (térben és időben) kaszálás, kaszálék lehordás.

Egyéb feladatok:

- területőrzési feladatok elvégzése (illegális területhasználat (falopások, szemetelés) visszaszorítása a területen lévő fizikai jelenlét segítségével, látogatók tájékoztatása a látogatási szabályokról).
- Parlagfű-mentesítés (aktív mentesítés a növény kaszálásával, mechanikai irtásával; passzív mentesítés a terület természetességének növelésével, ugyanis a jó állapotban lévő természetszerű gyepekben a parlagfű nem életképes).

Galgahévízi-láprét:

- A 2013-ban megkezdett természetvédelmi célú láprét-rekonstrukció folytatása, az eddig elért eredmények megőrzése, javítása.
- A gépi munkavégzést kiegészítő módon a területen dolgozó kollégák a cserjefajok mechanikus eltávolításával a lezúzott anyag lehordásával, a hulladék összegyűjtésével segítették a rekonstrukciót.
- A területen előforduló ritka, természetvédelmi oltalom alatt álló növényfajok, élőhely-foltok kíméletes kaszálása, a kaszálék összegyűjtése, területről történő lehordása.
- A terület vízháztartásának javítása, a lápi élőhelyek túlzott kiszáradásának megakadályozása.

Kerepes (Szilas-forrásvidék):

- Területen található hulladék összegyűjtése, elszállíttatása.

Kerepes (Küddői-hegy):

- A DINPI által 2014-ben LIFE+ pályázati forrásból megkezdett élőhely-rekonstrukció előmunka igényes feladataiba történő besegítés (értékes gyepen történő cserje visszaszorítás által kitermelt cserjék lehordása, deponálása).

Domony-völgy (Bárányjárás):

- kíméletes kaszálás, a kaszálék összegyűjtése, területről történő lehordása.

Feladat minden projekterületen, illetve eseti jelleggel az Őrkerület egyéb területein:

- Hatósági táblák karbantartásában történő részvétel.
- Eseti jellegű természetvédelmi kezelések (vegyszeres és mechanikus módszerekkel inváziós fás- és lágyszárú növényfajok visszaszorítása, kézi alternáló kaszával történő természetvédelmi célú tisztító kaszálások segítése).
- Hulladékgyűjtési akciókban történő részvétel.
- Iroda karbantartási feladatok elvégzése.

Kelet-Pest Megyei Természetvédelmi Tájegység (Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet)

- Egreskátai-majorban gazoló kaszálás, egyidejűleg parlagfümentesítés (4 ha).
- Odúk, fészkelőládák készítése, karbantartása, kihelyezése.
- Egreskátai-majorban ismertetőablák és környezetük karbantartása, szemétszedés.
- Farmosi madárgyűrűző állomás környezetének karbantartása (fünyírás, hálóállások kialakítása).
- Odúk, fészkelőládák készítése, karbantartása, kihelyezése.
- A védett területeken áthaladó műutak, forgalmasabb földutak mentén szemétszedés (10 km-en).
- A DINPI vagyonkezelésében lévő tanösvények (Hajta Természetismereti Túra, Kékbegy tanösvény, Sóvirág tanösvény) karbantartása, oszlopok festése, gazoló kaszálás.
- Meglévő hatósági táblák karbantartása, újak kihelyezése.
- Egreskátai-majorban ismertetőablák és környezetük karbantartása, szemétszedés.
- Vízkormányzások.
- Inváziós növényfajok, selyemkóró és akác visszaszorítása a fokozottan védett területeken: nagykátai Cseh-domb, szentmártonkátai Gicei-hegy (12 ha). parlagfü kaszálása, irtása (Tóalmás, Tápióság, Tápiógyörgye).
- Inváziós fásszárúak gyűrűzéses módszerrel történő kezelés utáni sarjleverések (Egreskáta, II-es tározó, Patak völgyek, Göbolyjárás) 3 ha.
- 200 m vadkizáró kerítés karbantartása (Nyík-rét).
- Telepített őshonos fafajok ápolása, pótlása (Nyík-rét, Göbolyjárás).
- Nagyszámú védett és fokozottan védett növény- és állatfajnak élőhelyeül szolgáló speciális füves élőhelyek kezelése kézi kaszálással Nagykáta, Farnos, Szentmártonkáta, Tápióság határában (12 ha).
- DINPI vagyonkezelésében lévő szentmártonkátai Gyulai-erdőben vadvédelmi kerítés javítása, adventív fafajok irtása.
- 311-es út mellett békamentés, kerítés felállítása, kerítés bontása.
- A TK irodájának és környezetének karbantartása
- a TK területén lévő vagyonkezelt vízvisszatartó műtárgyak és környezetük karbantartása, vízkormányzásokban részvétel.
- a DINPI vagyonkezelésében lévő madármegfigyelő torony festése, javítása az építmény időszakos ellenőrzése és hatékony védelme az azokat nem megfelelően használóktól.

Kelet-Pest Megyei Természetvédelmi TE (Nagykőrösi pusztai tölgyesek; Abonyi erdő)

- Erdősítések pótlásában csemete betaposás, visszametszés.
- Parlagfü kaszálással történő visszaszorítása 5 alkalommal.
- Özönnövények mechanikus kezelése: sarjleverés. Az erdősítések sorközeiben és az őshonos fafajú idősebb állományokban helyenként intenzíven feltörő akác- és kései meggyarjakat a csapadékmennyiségtől függően egy vagy két alkalommal, bozótvágó késsel vagy motoros kaszával le kellett verni.
- Kései meggy magoncok kézzel történő kihúzása tölgyes állományok alatt.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

- Az erdőfelújításokat a vadkár elleni védelem céljából drótszövetes zárt kerítéssel láttuk el. Ezek időszakonként karbantartást igényelnek: kerítések alatt felnövő növényzet irtása, kaszálása, a kerítésre dőlő fák levágása, a kerítésen keletkező lyukak, sérülések javítása.
- Erdősítések gyomlálása. Erdőfelújításainkban a sorok gyomtalanítása sorkapálással és kézi kigyomlálással. Minden erdőrészletben évente 3-4 alkalommal.
- Zsilipek, vízvizsztatató műtárgyak ellenőrzése heti rendszerességgel.
- Heti 1-2 alkalommal Abonyi Kaszálóerdő ellenőrzése.
- Biotikai adatok gyűjtése, védett növények állományfelmérése.
- Szemétszedés Natura 2000 területeken.

Vértés-Mezőföldi Természetvédelmi Tájegység

- Csatornák és zsilipek karbantartása: a Sárvíz-völgye TK-ban a soponyai Öreg-tó vízgazdálkodási rendszeréhez tartozó csatornapartok ápolása 500 m hosszban.
- Özönnövények mechanikus kezelése: sarjleverés. Az erdősítések sorközeiben és az őshonos fafajú idősebb állományokban helyenként intenzíven feltörő keskenylevelű ezüstfa sarjak a csapadékmennyiségtől függően egy vagy két alkalommal, bozótvágó késsel vagy motoros kaszával történő leverése.
- Inváziós növényfajok, keskenylevelű ezüstfa visszaszorítása a Sárvíz-völgye TK-ban: Sárszentágota, Sárkeresztúr, Soponya, Tác.
- Gyurgyalag és parti fecske költőtelepek rendezése.
- Vadgazdálkodási berendezések javítása.
- Vadvédelmi kerítés melletti területek kaszálása a 7-es út mentén (Dinnyés), 4 alkalommal, kb. 4 km szakaszon, a 16 km hosszú Dinnyési Madárdal Tanösvény szakaszán a műtárgyak (hidak, madár-megfigyelőtorony, stb.) karbantartása, és a rendszeresen keletkező szemét eltávolítása. Terjeszkedő, nem honos növényfajok visszaszorítása gyomlálással, kaszálással a tanösvény útvonalán, és közvetlen közelében.
- Élőhely kezelési munkák a TTE területén (Adonyi TT, Sárreai TK, Vértési TK).
- A Dinnyési Madárdal tanösvényen történő szakvezetések, madárgyűrűzési bemutatók segítése.
- Özönnövények (parlagfű és ezüstfa) visszaszorítása a Dinnyési Madárdal tanösvény környezetében.
- Rendszeres szemétszedés a Dinnyési Madárdal tanösvény útvonalain.
- Madárgyűrűzési bemutatók szervezése és lebonyolítása a DINPI területén óvodákban, iskolákban (Előszállás, Cece. Dunaújváros, Bodajk, Sárkeresztés, Kisoroszi, Budapest, Baracs, Székesfehérvár)

Gerecsei Tájvédelmi Körzet

- Magyarföldi husáng élőhely védelmi kerítés karbantartása.
- Erdészeti munkák ellenőrzése.
- Régészeti lelőhelyek monitoringja, ellenőrzése.
- Nyergesújfalu, Pusztamaróton medvehagyma termőhelyen gyűjtések, parkolások koordinálása.
- Természetvédelmi hatósági és információs táblák karbantartása.

- Takarítás, kaszálás és cserjeirtás saját területeinken, bemutatóhelyeinken kézi erővel.
- Saját földútjaink karbantartása és javítása kézi eszközökkel.
- Allergén és adventív növények visszaszorítása kézi erővel.
- Özönnövények mechanikus kezelése idegen területeken.
- Kis területű élőhelykezelés nagy aggófü termőhelyen.
- Vándorsólyom fészekőrzés lebonyolítása.
- Békamentés építése, bontása, végzése 6 héten keresztül.
- Ferencmajori Madárvárta szakmai munkájának segítése.
- Ferencmajori Madárvártán fejlesztések és karbantartási munkálatok megvalósítása.
- Csoportvezetésekben részvétel a GTE területén.
- Rendezvények lebonyolításának segítése a GTE területén. Kiemelten a nagyrendezvényeken és standolásokon.
- Hulladékgyűjtés bemutató helyek és tanösvények mentén.
- Tájéegységi gépek kezelése, karbantartása
- Biotikai adatok gyűjtése.
- TIR adatrögzítés.

Alcsúti Arborétum

- Hulladékgyűjtés (40 ha-ról)
- Allergén és inváziós növények irtása (15 ha-ról)
- Nyílt térségek, erdők ápolása (40 ha-ról)
- Igazgatóság vagyongazdálkodásában álló ingatlanok karbantartása (Kutatóház, iroda épület, kápolna, babaház)
- Arborétumi gépek (fűkasza, motorfűrés, fűnyírótraktor) kezelése, karbantartása
- rózsakert, virágoskert kertészeti munkáinak elvégzése (kápolna, babaház előtti területek)
- Kerítésjavítás (vad által okozott kár, emberi rongálás)
- utak karbantartása
- téli madáretetés (14 db önetető)

12.3. Tapasztalatok

Közfoglalkoztatás hiányában a fentiekben felsorolt munkák elvégzése nehézségekbe ütközött volna, egyes helyeken ellehetetlenítené a feladatok ellátását, tekintettel arra, hogy Igazgatóságunk mind pénzeszközök, mind munkaerő tekintetében korlátozott erőforrásokkal rendelkezik. Ugyanakkor ezek elvégzése elengedhetetlen, hiszen az invazív, illetve allergén növények visszaszorítása, a szemétszedés, a bemutatóhelyek karbantartása, a fővárosi barlangjaink – lakosság által közparkként használt – felszíni védőterületeinek rendszeres karbantartása nem halasztható el.

A program megvalósításának gazdasági haszna közvetlenül a mezőgazdasági területeken a helyes környezeti és mezőgazdasági állapot biztosításával, az allergén növények visszaszorításával javuló népegészségügyi helyzettel, a védett természeti értékek egyedszámának növekedésével, az illegális hulladékdepók felszámolásának környezetvédelmi pozitív hatásával, az ingatlanok értékállóságával mérhető le.

A program megvalósítása a védett természeti területek általános állapotának javulásában, az erdők és mezők rekreációs értékének növekedésében, a természetvédelmi bemutatóhelyeken elvégzett környezettudatot formáló oktató-, nevelőmunka hatásában is kimutatható.

12.4. Javaslatok

A közfoglalkoztatási program továbbfejlesztéséhez az alábbi javaslatokat tesszük:

- a közfoglalkoztatási program folytatása fontos a következő években is,
- a helyi közlekedési bérletek elszámolhatósága – különös tekintettel Budapestre,
- cafeteria juttatások biztosítása közfoglalkoztatottak részére is,
- adminisztratív munkát végző közfoglalkoztatottak esetében a munkaruha kiváltása cafeteria lehetőséggel,
- a közfoglalkoztatottak által végzett adminisztratív munka eszközállományának javítása érdekében számítógép vásárlása szükséges a közvetlen költség terhére,
- nagy értékű tárgyi eszköz és képzési költség elszámolhatósága.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság kifejezett szándéka a folyamatos kapcsolattartás és szakmai együttműködés a közigazgatási és társadalmi szervezetekkel.

Stratégiai partnert jelentenek a kormányhivatalok természetvédelmi és környezetvédelmi főosztályai és a társ nemzeti park igazgatóságok. A főosztályok vonatkozásában napi rendszerességű kapcsolattartás elsősorban a konkrét szakhatósági eljárásokban való részvétel miatt áll fenn, de az adatcsere és a kölcsönös tájékoztatás is jellemzi az együttműködést. A NPI-k esetében a természetvédelmi kezelési feladatok, a közös pályázatokban való részvétel, a szakterületi konferenciák, valamint a pénzügyi-gazdasági menedzsment feladatok harmonizációja, a legoptimálisabb gyakorlatok átvétele a célja a formális és informális egyeztetéseknek.

Bekapcsolódtunk a kormányhivatalok munkájába is. Igazgatói szinten jelen voltunk a Megyei Államigazgatási Kollégiumok munkájában.

Folyamatos és igazgatói szinten személyes kapcsolattartással megerősített a szakmai együttműködés a Vízügyi Igazgatóságokkal és az Erdészeti Zrt-kel, akikkel részben a területkezelési- és hasznosítási feladatok részletes egyeztetése zajlik, részben pedig a fejlesztési programok, pályázatok összehangolása.

A szakmai együttműködést kiemelten erősíti közös projektek lebonyolítása. A 2011. szeptemberben indult, a Turjánvidék déli területegységének (ennek részeként a Táborfalvi Lő- és Gyakorlótérnek) természetvédelmi rekonstrukcióját célzó LIFE+ Nature pályázatot a HM Védelemgazdasági Hivatal, a Budapesti Erdőgazdaság Zrt., valamint a WWF Magyarország partneri részvételével állítottuk össze. A Kárpátok Régióhoz tartozó Északi-középhegységi erdők kutatását célzó Svájci Hozzájárulás pályázatban az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Bükk és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, a Bükk Emlőstani Kutatócsoport Egyesület, valamint a WWF Magyarország a partnerünk. A Natura 2000 tölgyesek természetvédelmi kezelését célzó LIFE pályázatunkban a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont és a WWF Világ Természeti Alap Magyarország Alapítvány a hazai partnereink.

A működési területen elhelyezkedő települési önkormányzatokkal elsősorban a rendezési tervek készítése kapcsán aktív az együttműködés, amely során a fejlesztési elképzelések, illetve a természetvédelmi célok részletesen megtárgyalásra kerülnek. Az önkormányzatok közül kiemelkedően szoros az együttműködés a Budapest XI., XII. és II. kerületi, továbbá a Pilisszentiváni Önkormányzattal, akikkel évek óta közös környezeti nevelési programokat, illetve élőhelykezelési programokat bonyolítunk le. Kiemelt figyelmet fordítunk a helyi védettséget kezdeményező Önkormányzatok szakmai támogatására, ahol a jogszabályban előírt nyilatkozaton túl segítünk a kezelési irányelvek helyes meghatározásában, valamint az előkészített önkormányzati rendelet szakmai véleményezésében.

Évek óta tagként veszünk részt a Debreceni Egyetemen működő Füves Élőhelyek Kutatóközpont munkájában.

Civil szervezetek közül szoros együttműködésben dolgozunk a Magosfa Alapítvánnyal, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel és a WWF Magyarországgal. Formalizált az együttműködésünk az Ócsai Madárvárta Egyesülettel. Törekszünk rá, hogy pályázataink eredményeiből a célterületek aktív társadalmi szervezetek minél nagyobb mértékben részesüljenek.

Oktatási intézmények közül rendszeres önkéntes munkát végeznek az ELTE biológus hallgatói és a Corvinus Egyetem kert- és tájépítő hallgatói, valamint a budapesti Arany János és Apáczai

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Csere János Gimnáziumok diákjai. Igazgatóságunknak formalizált együttműködési megállapodása van gyakorlatos hallgatók fogadására a Corvinus Egyetemmel, a Szent-István Egyetemmel és a Soproni Egyetemmel.

Igazgatóságunk az elmúlt években fokozatosan erősítette a természetvédelmi önkéntes munkákra egyre nagyobb számban jelentkező érdeklődők bevonását az élőhelykezelési feladatokba.

Az MVH-val közös ellenőrzési feladataink révén dolgoztunk együtt.

A rendészeti törvény hatályba lépéséből fakadóan a kapcsolatrendszeret erősítettük az intézkedések szempontjából leginkább frekvenciált Budai TK területén illetékességgel bíró rendőrkapitányságokkal (BRFK II., III., XI., XII., XXII. kerületi, valamint Budaörsi Rendőrkapitányság), valamint a megyei rendőr főkapitányságokkal.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

2016-ban érvényben lévő legfontosabb együttműködések az alábbiak:

Nemzetközi Partner	Ország	Az együttműködés (tématerület/projekt) rövid ismertetése
Békás-szoros–Nagyhagymás Nemzeti Park	Románia	Rendszeres partnerségi együttműködés, kölcsönös tanulmányutak szervezése és szakmai tapasztalatcsere.
Szlovák Köztársaság Természetvédelmi Hivatala (SOPSR)	Szlovákia	Általános szakmai együttműködési megállapodás tapasztalatcsere, szakmai tanulmányutakra. Rendszeres pályázati együttműködés.
Polana Bioszféra Rezervátum	Szlovákia	Szakmai találkozók, tapasztalatcsere a bioszféra rezervátumok kezeléséről. 2017-ben a DINPI dolgozóit tanulmányúton látták vendégül.
Kárpáti Bioszféra Rezervátum	Ukrajna	Kölcsönös tanulmányutak, tapasztalatcsere a bioszféra rezervátumok kezeléséről.
Pozsony Térségi Természetvédelmi Egyesület (BROZ)	Szlovákia	Rendszeres pályázati partnerség: 2015-ben nyert támogatást a „Vizes élőhelyek rekonstrukciója, a Duna ártéri élőhelyeinek megőrzése és bemutatása” LIFE + pályázat (azonosító: LIFE14 NAT/SK/001306). A DINPI területén, a Háros-szigeten és a Rácalmási szigeten inváziós növények terjedésének visszaszorítása, egy fekete nyár génbank anyagtelep létrehozása és a szemléletformálás eszközrendszerének bővítése valósul meg a 2021-ig tartó futamidő alatt.
Ipalska Unia civil szervezet	Szlovákia	Rendszeres pályázati partnerség ökoturisztikai célú projekteknél.

Nemzetközi szervezet	Ország (szervezet székhelye)	Az együttműködés (tématerület/projekt) rövid ismertetése
EUROPARC	Németország	Részvétel az EUROPARC rendezvényein. Aktív részvétel a Közép- és Kelet-Európai Szekció munkájában.
Carpathian Network of Protected Areas (CNPA)	Románia	Részvétel a szakmai rendezvényeken. 2017-ben közös pályázatot adtunk be a Duna Transznacionális Programra. A Duna-Ipoly Nemzeti Park borszönyi részterületének kezelési tervére kértünk támogatást.
DANUBEPARKS	Ausztria	Részvétel a szervezet közgyűlésein, szakmai találkozóin, rendezvényein. Közös projektek. 2016-ban pályázatot nyertünk a Duna Transznacionális Programban. 2017-ben Magyarországon, Visegrádon szerveztük meg a szervezet éves közgyűlését.
Európa Diploma	Franciaország	Részvétel az európa diplomás területek kezelőinek találkozóin. Éves jelentés összeállítása és leadása.
EuroMAB	Franciaország	Részvétel az EuroMAB rendezvényein, kapcsolattartás és tapasztalatcsere az UNESCO szakértőivel és a bioszféra-rezervátumokkal. 2017-ben résztvettünk a Franciaországban szervezett EUROMAB konferencián.

Hazai Partner	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhely)	Az együttműködés rövid ismertetése
WWF Magyarország	Magyarország	Partnerség a Turjánvidék déli terület egységének rekonstrukciója, a Nagykőrösi pusztai tölgyesek rekonstrukciója és a Natura 2000 tölgyesek LIFE programokban (kommunikációs feladatokat lát el), valamint a Svájci Hozzájárulás projektben (partner)

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Hazai Partner	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhely)	Az együttműködés rövid ismertetése
Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatal	Magyarország	Partnerség a Turjánvidék déli területegységének rekonstrukciója LIFE programban (partner). A projektterület lőtéri részének vagyongazdálkodója; az ezt a területet érintő infrastrukturális beruházásokat bonyolítja le, valamint a katonai használattal kapcsolatos tevékenységekben vesz részt (lőtéri természetvédelmi kezelési terv összeállítása, stb.).
Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Magyarország	Partnerség a Turjánvidék déli területegységének rekonstrukciója LIFE programban (partner). A projektterület lőtéri részének szakkezelője; az ezt a területet érintő természetvédelmi kezelés kivitelezéséért felelős (özönnövény eltávolítás, erdőátalakítás, legeltetés bevezetése, stb.).
Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Magyarország	Partnerség a Svájci Hozzájárulás projektben (partner).
Bükk Nemzeti Park Igazgatóság	Magyarország	Partnerség a Svájci Hozzájárulás projektben (partner) és a tölgyes LIFE projektben (partner).
Balatonfelvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Magyarország	Partnerség a tölgyes LIFE projektben (partner).
MTA Ökológiai Kutatóintézet	Magyarország	Partnerség a tölgyes LIFE projektben (partner).
Bükk Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Magyarország	Partnerség a Svájci Hozzájárulás projektben (partner).
ELTE TTK Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék	Magyarország	Partnerség a Svájci Hozzájárulás projektben (partner).
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Magyarország	Partnerség Danubeparks Szövetségben.
Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Magyarország	Partnerség Danubeparks Szövetségben.
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal	Magyarország	Együttműködés a Natura 2000 kompenzációs kifizetések, a természetvédelmi célú agrár-környezetgazdálkodási kifizetések, és a nem termelő mezőgazdasági beruházásokhoz nyújtandó támogatások feltételül meghatározott előírások, továbbá a kölcsönös-megfeleltetés élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelven alapuló helyszíni ellenőrzésekben.

15. Ellenőrzés

Elrendelő és ellenőrző szerv	Téma	Megállapítás
Földművelésügyi Minisztérium	Átfogó pénzügyi ellenőrzés	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
Hydea Tanácsadó Kft.	HUSK Invazív Pályázati (szakmai-pénzügyi) dokumentációk átfogó ellenőrzése (2016. 09. 09.)	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
Miniszterelnökség + Széchenyi Programiroda Kft. együttesen	Svájci Alap köztes projekt szemle	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal	Kölcsönös Megfeleltetés	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
NGM RFP HÁT	VEKOP bemutatóhely I.II.III, VEKOP barlangvilágítás, Pannon homoki VEKOP, Gerje-Perje VEKOP előzetes helyszíni szemle	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
KEHOP HÁT VTF PFO	Az Alcsúti Arborétum fejlesztése KEOP 1. sz. projekt fenntartási helyszíni szemléje	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
KEHOP HÁT VTF PFO	Az Alcsúti Arborétum vizes és nem vizes élőhelyeinek rekonstrukciója KEOP projekt 4. fenntartási évének helyszíni ellenőrzése	Az Arborétum bejáratánál elhelyezett D típusú emlékeztető táblán a támogatási összeg javításának előírása. Egyéb szempontból minden dokumentum bemutatva.
NEEMO külső monitoring csoport	Turjánvidék LIFE+ Időszakos monitoring látogatás	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.
NFM KEHOP HÁT VTF PFO	KEHOP Barlang - Közbenső helyszíni ellenőrzés	Sikeres ellenőrzés, minden dokumentum bemutatva, minden rendben volt.

16. A legfontosabb éves munkák összefoglalása

Az alábbiakban azokat az eredményeket emeljük ki, melyek megítélésünk szerint a legjelentősebb előrelépést, hosszabb távra kiható kedvező természetvédelmi hatásokat váltottak ki, vagy későbbi természeti állapot javító beavatkozások lehetőségét teremtették meg:

- A Természetvédelmi kártalanítás elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből biztosított pénzügyi forrás hatékony felhasználása a Nemzeti Biodiverzitás monitorozó Rendszer működtetésére és a Natura 2000 jelölő fajok és élőhelyek természetvédelmi állapotának vizsgálatára.
- Pilisi Bioszféra-rezervátum szervezeti megújítása, nyitás a helyi közösségek felé, javított országjelentés összeállítása, részvétel a franciaországi EUROMAB konferencián.
- A 2020-ig tartó nemzetközi pályázatok elindítása, új pályázatok benyújtása.
- Nemzeti parki termékek sikeres pályáztatása, szerepeltetése programjainkon, kapcsolattartás.
- Duna-Ipoly Nemzeti Park 20 éves évfordulós ünnepeinek megszervezése.
- Normafa térsége kezelési tervéhez megalapozó dokumentáció elkészítése a XII. kerületi önkormányzat megbízásából.
- Számos környezeti nevelési program közül kiemelkedő a „Dunavirág Vízipuszta” elnevezésű mobil aqualabor üzembe helyezése.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

A 2018. év kezdetén kiemelt feladatunk a 2017. évi pénzügyi zárás, mérlegbeszámoló, valamint a határidős jelentési feladatok elvégzése, az ez évi feladatok meghatározása, melyek közül kiemelt jelentőségűek az alábbiak:

- DINP övezeti kijelölésének és a kezelési terv összeállításának a folytatása.
- Jászkarajenői Fűves Puszták TK védetté nyilvánításának előkészítése.
- Elnyert projektek lebonyolítása, új projektek összeállítása és benyújtása a 2014-2020 közötti uniós finanszírozási ciklusban megnyíló kiírásokra.
- Kiemelt projektünk a GINOP forrásból finanszírozott Dunakanyar Látogatóközpont Dömösön. 2018-ben a közbeszerzések lebonyolítását végezzük. Megoldandó probléma, hogy a látogatóközponttal azonos ingatlanon lévő egykori panzióépület helyreállítására forrást szerezzünk.
- A barlangok fejlesztési, üzemeltetési feladatai közül kiemelten fontos a Molnár János barlang és a Várbarlang hasznosítása, továbbá a Szemlő-hegyi és a Pál-völgyi-barlang fejlesztése.
- Bemutatóhelyeink és a királyréti Oktató-és Látogatóközpont működtetése.
- Közfoglalkoztatási program folytatása.
- Vsz. földvásárlási program végrehajtása, agrártámogatási kérelmek határidőre történő beadása.
- KTVF-ekkel, NeKI területi kirendeltségekkel szoros szakmai együttműködés.
- Kiemelt őrszolgálati akciók szervezése a technikai sportok, a falopások és a védett növények gyűjtésének megakadályozása érdekében.
- Inváziós fajokkal kapcsolatos monitorozási, jelentési kötelezettségek ellátása, lépések visszaszorításuk érdekében, különös tekintettel az uniós szinten legnagyobb veszélyt jelentő fajokra.
- Legfontosabb tervezett kiadványok és események:
 - DINPI Rosalia tanulmánykötet sorozata min. egy kötet,
 - Cincér Hírlevél 4 szám kiadása
 - 2017. évi DINPI programajánló
 - DINPI klub előadássorozat folytatása;
 - Föld Napja a Pál-völgyi-kőfejtőben;
 - Dömösi Zöld Forgatag;
 - Kihajtás napja Ipolyvecén;
 - Tatai Vadlúd Sokadalom;
 - Garantált túrák és környezeti nevelési programok lebonyolítása.
- Legfontosabb vagyonkezelési feladatok:
 - Együttműködés a VM utasítása szerint a Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel a vagyonkezelési szerződések felülvizsgálatában, kiegészítésében;
 - A TIR Ingatlan modulban tárolt ingatlan-nyilvántartási adatok minél teljesebb körű felülvizsgálata;
 - Agrártámogatási pályázatok kidolgozása, az új jogszabályi és eljárási környezet megismerése, a pályázatok határidőre történő beadása;
 - A természetvédelmi célú területkezelési munkák szakszerű elvégzése;

- A DINPI működési területén található barlangok idegenforgalmi és kalandturizmus célú hasznosítási lehetőségeire vonatkozó koncepció kidolgozása;

Folyamatos alaptevékenységeink közül kiemelendők az alábbi feladatok:

- Természetvédelmi Információs Rendszer működtetése, ennek részeként a védett természeti területen fekvő ingatlanok Ingatlan modulban tárolt adatainak felülvizsgálata, a védetté nyilvánító jogszabályok, a közhiteles ingatlan-nyilvántartás és a térképi nyilvántartás összevetése;
- Településrendezési, területrendezési eszközök és egyéb természetvédelmi célú kijelölés alatt álló területet, természeti értéket érintő tervek véleményezése;
- Adatszolgáltatás és természetvédelmi kezelői vélemény kiadása;
- Ökológiai hálózat térképi nyilvántartásának folyamatos vezetése a felettes szervvel együttműködve;
- NBmR 2017 – külön terv alapján felettes szervvel egyeztetve;
- Tájegységi adatgyűjtés elsősorban Natura 2000, fokozottan védett és inváziós fajokra;
- Közhiteles barlang-nyilvántartás fejlesztése;
- Természetvédelmi Őrszolgálat működtetése;
- Körzeti erdőtervezésekben való részvétel;
- Erdőrezervátum kutatás.

Tervezett pályázatok ütemezése és megvalósítása:

Projekt címe	Projekt témája	Forrás	Milyen stádiumban van?
Szárazgyepek megőrzése Közép-Magyarországon	A pályázat célja a DINPI igazgatási területén található természetközeli szárazgyepek megőrzése, állapotának javítása.	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
Kiemelt jelentőségű természeti értékek megőrzése a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén	A program célja a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén található kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok védelme.	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében (LIFEinFORESTS)	Képzési anyagok készítése, oktatások tartása, tanulmányutak szervezése a hazai természetvédelmi erdőkezelés javítása érdekében.	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
LIFE Danube floodplains – Restoration and management of Danube floodplain habitats " Duna LIFE - A Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése "	- Dunai szigetek élőhely-rekonstrukciója (erdőátalakítás, invazív irtás, lőszermentesítés és veszélyes hulladék eltávolítás). - Fekete nyár génmegőrzési anyatelep létrehozása Rácalmáson. - Ökoturisztikai programok.	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
Tölgyes LIFE	Natura 2000 tölgyesek természetvédelmi kezelési eszköztárának kialakítása	LIFE+	Megvalósítása folyamatban van.
„Az Esztergom területén található állattartó telepen eszközök, gépek beszerzése a térségben található szárazgyepek legeltetéses élőhely-kezelésének hatékonyabbá tétele érdekében”	A pályázat célja a Strázsa-hegy környéki természetközeli szárazgyepek megőrzése, állapotának javítása eszközbeszerzések segítségével.	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével	A pályázat célja a DINPI természetvédelmi őrszolgálatának fejlesztése.	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
Vizes élőhelyek fejlesztése Komárom-Esztergom megyében	Táti-szigetek értékes ártéri élőhelyeinek helyreállítása és a mellékág rehabilitációja	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Projekt címe	Projekt témája	Forrás	Milyen stádiumban van?
Ipoly-völgy komplex élőhelyfejlesztése	Ipoly völgyi élőhelyek állapotának javítása legeltetéssel és a vízháztartás javításával.	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
Tápió mente komplex élőhely-védelmi infrastruktúra fejlesztése	Hajta-mocsár, mint vizes élőhely rehabilitációja, vízháztartás javítással és kotrással	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
Esztergom kármentesítés	Esztergom Strázsa-hegy volt szovjet katonai lőtér kármentesítése	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
Kiemelt jelentőségű vizes élőhelyek fejlesztése és bemutatása Fejér megyében	Vizes élőhelyek rekonstrukciója, bemutatóhelyek kialakítása, fejlesztése	KEHOP	Előkészítés szakaszban van, a támogatást elnyertük. Az engedélyeztetéssel párhuzamosan készül a kiviteli terv.
Barlangok védelme a Gerecsében, a Pilisben és a Vértesben, földtani és barlangtani bemutatóhelyek tematikus hálózatának létrehozása.	A Gerecsében, Pilisben, Vértesben, Visegrádi-hegységben és Bakonyban található 19 barlang és 5 mesterséges üreg megőrzése, helyreállítása, az ott található élő- és élettelen természeti értékek hosszú távú megőrzéséhez szükséges feltételek megteremtése. Dunaalmási tanösvény kialakítása.	KEHOP	Megvalósítása folyamatban van.
A Pilisi Bioszféra Rezervátum és a világörökségre jelölt Budai-termáلكarszt barlangjaiban található geológiai értékek és denevérfajok védelme és bemutatása	A Budai-hegységben található két, fokozottan védett, idegenforgalmi barlang világítási berendezésének korszerűsítése. A Budai illetve a Pilis-hegységben található 20 barlang és a Börzsönyben 1 mesterséges üreg megőrzése, a leromlott állapotú élőhelyek helyreállítása, az ott található élő- és élettelen természeti értékek hosszú távú megőrzéséhez szükséges feltételek megteremtése.	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.
A kiemelt jelentőségű, országosan ritka pannon szikes, vizes élőhelyek rekonstrukciója a Gerje-Perje-síkon	Alsó-Tápió völgy, Gombai-patak völgye, Jászkarajenői puszták, Gerece-szék, Galgahévízi láprét vizes élőhely rehabilitációja	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.
A természet felfedezésének élményét nyújtó bemutatóhelyek fejlesztése Natura 2000 fajok és élőhelyek megismertetése érdekében Budapest vonzásokörzetében	Farmoson egy madárgyűrűzési központ és madártani foglalkozások infrastruktúrájának kialakítása. Kékbegy tanösvény felújítása, kilátó torony létesítése. Visegrádon egy kilátó felújítása, interaktív kiállítás kialakítása. Pilisszentivánon a Pilisi Len Látogatóközpont átalakítása, foglalkoztató terem és interaktív élőhely-, állat-, növényismereti kiállítás kialakítása. Jági tanösvény felújítása.	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.
I. ütem			
II. ütem	Jókai kert és más Budapest vonzásokörzetében található bemutatóhelyek fejlesztése	VEKOP	Előkészítés szakaszban van, a támogatást elnyertük.
III. ütem	A Pál-völgyi-kőfejtőben egy látogatóközpont kialakítása.	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.
IV. ütem	Ócsai Tájház és Madárvárta fejlesztése	VEKOP	Előkészítés szakaszban van, a támogatást elnyertük.
Unikális száraz alföldi erdő-gyep mozaik élőhelyek fejlesztése	A projekt összességében az alföldi élőhelyek védelmét célozza egyrészt a pannon homoki élőhelyek helyreállítása, valamint kiemelt jelentőségű erdős-sztyepp élőhelyek országos szinten legjelentősebb állományainak védelme érdekében	VEKOP	Megvalósítása folyamatban van.

Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi tevékenységéről

Projekt címe	Projekt témája	Forrás	Milyen stádiumban van?
Dunakanyar Látogatóközpont létrehozása	Dömösön a Duna-Ipoly Nemzeti Park Látogatóközpontjának előkészítő tevékenységei (engedélyeztetés, kiviteli tervek, közbeszerzés)	GINOP	Megvalósítása folyamatban van.
Danubeparks Step 3	Duna-menti védett természeti területek együttműködésének fejlesztése	ETC	Megvalósítása folyamatban van.
A vízről, mint élettérrel és erőforrásról szóló képzés a Karlsruhe Pedagógiai Főiskolán (Németország) és a DINPI-nél (Magyarország)	Szemléletformálás: Mobil aqualabor üzembe helyezésével a vízi élővilág, a vízvédelem fontosságának megismertetése az óvodás és iskolás korcsoporttal.	DBU	Lezárult.
Kapacitás-fejlesztés a Kárpátok védett területein	Duna-Ipoly Nemzeti Park Börzsönyi részterülete kezelési tervének elkészítése	INTER REG	Elbírálás alatt
Pannon gyepek hosszútávú megőrzése	Gyepek élőhely-rekonstrukciója Esztergomban	LIFE IP	Elbírálás alatt
Rákosi vipera védelme	Élőhelyek helyreállítása és kezelése Ócsa térségében	LIFE+	Beadásra tervezett
Szabad égbolt program a Duna mentén	Légvezetékek átalakítása madárvédelmi szempontoknak megfelelően Tata térségében	LIFE+	Beadásra tervezett